

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 januari 2017

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek van
Strafvordering om de strijd tegen
het terrorisme te bevorderen**

**Wetsvoorstel tot wijziging van de Organieke
wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn om
de strijd tegen terroristische misdrijven te
bevorderen**

VERSLAG VAN DE EERSTE LEZING

NAMENS DE TIJDELIJKE COMMISSIE
TERRORISMEBESTRIJDING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEREN **Gilles VANDEN BURRE**
EN **Benoît HELLINGS**

Zie:

Doc 54 2050/ (2015/2016):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Peel c.s.
- 002: Toevoeging indiener.
- 003: Amendementen.
- 004: Advies van de Raad van State.
- 005: Amendementen.

Zie ook:

- 007: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 54 1687/ (2015/2016):

- 001: Wetsvoorstel van de dames Van Peel, Smeyers en Grosemans.
- 002: Amendementen.
- 003: Advies van de Raad van State.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 janvier 2017

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code d'instruction
criminelle en vue de promouvoir
la lutte contre le terrorisme**

**Proposition de loi modifiant la loi du
8 juillet 1976 organique des centres publics
d'action sociale en vue de promouvoir la lutte
contre les infractions terroristes**

RAPPORT DE LA PREMIÈRE LECTURE

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION TEMPORAIRE
LUTTE CONTRE LE TERRORISME
PAR
MM. **Gilles VANDEN BURRE**
ET **Benoît HELLINGS**

Voir:

Doc 54 2050/ (2015/2016):

- 001: Proposition de loi de Mme Van Peel et consorts.
- 002: Ajout auteur.
- 003: Amendements.
- 004: Avis du Conseil d'État.
- 005: Amendements.

Voir aussi:

- 007: Texte adopté par la commission.

Doc 54 1687/ (2015/2016):

- 001: Proposition de loi de Mmes Van Peel, Smeyers et Grosemans.
- 002: Amendements.
- 003: Avis du Conseil d'État.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Koen Metsu

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Peter Buysrogge, Sophie De Wit, Koen Metsu, Sarah Smeyers
PS	Nawal Ben Hamou, Stéphane Crusnière, Laurette Onkelinx
MR	Denis Ducarme, Philippe Pivin, Françoise Schepmans
CD&V	Raf Terwingen, Veli Yüksel
Open Vld	Katja Gabriëls, Carina Van Cauter
sp.a	Hans Bonte
Ecolo-Groen	Gilles Vanden Burre
cdH	Vanessa Matz

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Peter De Roover, Koenraad Degroote, Renate Hufkens, Valerie Van Peel, Kristien Van Vaerenbergh
Willy Demeyer, André Frédéric, Emir Kir, Eric Thiébaud
Emmanuel Burton, Gautier Calomne, Jean-Jacques Flahaux, Richard Miller
Franky Demon, Roel Deseyn, N
Patrick Dewael, Dirk Janssens, Dirk Van Mechelen
Meryame Kitir, Alain Top
Benoit Hellings, Stefaan Van Hecke
Georges Dallemagne, Catherine Fonck

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

VB	Filip Dewinter
PTB-GO!	Raoul Hedebouw
DéFI	Olivier Maingain
PP	Aldo Carcaci

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

INHOUD	Blz.
I. Procedure	4
II. Wetsvoorstel tot wijziging van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn om de strijd tegen terroristische misdrijven te bevorderen (DOC 54 1687/001)	5
A. Inleidende uiteenzetting door de hoofddiener van wetsvoorstel DOC 54 1687/001	5
B. Bespreking van het wetsvoorstel DOC 54 1687/001	7
III. Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering om de strijd tegen het terrorisme te bevorderen (DOC 54 2050/001)	9
A. Inleidende uiteenzetting door de hoofddiener van wetsvoorstel DOC 54 2050/001	9
B. Algemene bespreking	10
C. Artikelsgewijze bespreking	23
D. Bespreking van het advies van de Raad van State nr. 60.245/3 van 29 november 2016 (DOC 54 2050/004)	34
IV. Stemmingen	54

SOMMAIRE	Pages
I. Procédure	4
II. Proposition de loi modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale en vue de promouvoir la lutte contre les infractions terroristes (DOC 54 1687/001)	5
A. Exposé introductif de l'auteur principale de la proposition de loi DOC 54 1687/001	5
B. Discussion de la proposition de loi DOC 54 1687/001	7
III. Proposition de loi modifiant le Code d'instruction criminelle en vue de promouvoir la lutte contre le terrorisme (DOC 54 2050/001)	9
A. Exposé introductif de l'auteur principale de la proposition de loi DOC 54 2050/001	9
B. Discussion générale	10
C. Discussion des articles	23
D. Discussion de l'avis du Conseil d'État n° 60.245/3 du 29 novembre 2016 (DOC 54 2050/004)	34
IV. Votes	54

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 22 en 29 april, 30 september en 6 oktober 2016 en 13 januari 2017.

I. — PROCEDURE

Tijdens haar vergadering van 22 april 2016 heeft de commissie beslist over het wetsvoorstel tot wijziging van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn om de strijd tegen terroristische misdrijven te bevorderen (DOC 54 1687/001), een advies van de Juridische Dienst van de Kamer te vragen meer in het bijzonder wat het bevoegdheidsaspect betreft. Dat advies werd haar overgezonden op 28 april 2016 en besproken op 29 april 2016.

Op haar vergadering van 29 april 2016 heeft de commissie beslist eveneens de voorzitter van de Kamer te verzoeken het advies van de Raad van State (DOC 54 1687/003) in te winnen over het wetsvoorstel en de ondertussen door mevrouw Van Peel c.s. ingediende amendementen nrs. 1 tot 3 (DOC 54 1687/002) alsook het schriftelijk advies te vragen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)(afdeling OCMW's), de *Union des Villes et Communes de Wallonie* (UVCW)(*Fédération des CPAS*) en de Federatie van Brusselse OCMW's van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest alsook van het College van procureurs-generaal. De minister van Justitie en de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijk Integratie hebben de commissie eveneens een schriftelijk advies bezorgd.

Tijdens de vergadering van 30 september 2016 werden het wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 458ter in het Strafwetboek, teneinde het beroepsgeheim op te heffen bij kennis van informatie waaruit blijkt dat het gevaar voor terroristische misdrijven groot is (DOC 54 1914/001) van de heer Georges Dallemagne en mevrouw Vanessa Matz, en het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering om de strijd tegen het terrorisme te bevorderen (DOC 54 2050/001) van mevrouw Valerie Van Peel c.s. samengevoegd met het wetsvoorstel DOC 54 1687/001. De commissie besliste ook om het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 als basis te nemen voor de verdere bespreking.

Op de vergadering van 6 oktober 2016 heeft de heer Dallemagne gevraagd het wetsvoorstel DOC 54 1914/001 terug los te koppelen van de wetsvoorstellen DOC 54 1687/001 en DOC 54 2050/001.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi au cours de ses réunions des 22 et 29 avril, 30 septembre, 6 octobre 2016 et 13 janvier 2017.

I. — PROCÉDURE

Au cours de sa réunion du 22 avril 2016, la commission a décidé de demander au Service juridique de la Chambre un avis sur la proposition de loi modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale en vue de promouvoir la lutte contre les infractions terroristes, plus particulièrement en ce qui concerne la question des compétences. Cet avis lui a été transmis le 28 avril 2016 et a été examiné le 29 avril 2016.

Lors de sa réunion du 29 avril 2016, la commission a également décidé de demander au président de la Chambre de solliciter l'avis du Conseil d'État (DOC 54 1687/003) sur la proposition de loi et sur les amendements n^{os} 1 à 3 présentés dans l'intervalle par Mme Van Peel et consorts (DOC 54 1687/002), et de demander l'avis écrit de l'Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW) (Fédération des CPAS), de la Fédération des CPAS bruxellois de l'Association de la ville et des communes de la Région de Bruxelles et de la *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten* (VVSG) (afdeling OCMW's), ainsi que du Collège des procureurs généraux. Le ministre de la Justice et le ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture, et de l'Intégration sociale ont, eux aussi, fourni un avis écrit à la commission.

Durant la réunion du 30 septembre 2016, la proposition de loi insérant un article 458ter dans le Code pénal, levant le secret professionnel en cas de connaissance d'informations relatives au danger grave d'infractions terroristes (DOC 54 1914/001) de M. Georges Dallemagne et Mme Vanessa Matz, et la proposition de loi modifiant le Code d'instruction criminelle en vue de promouvoir la lutte contre le terrorisme (DOC 54 2050/001) de Mme Valerie Van Peel et consorts ont été jointes à la proposition de loi DOC 54 1687/001. La commission a par ailleurs décidé de prendre la proposition de loi DOC 54 2050/001 comme base pour la suite de la discussion.

Lors de la réunion du 6 octobre 2016, M. Dallemagne a demandé de disjoindre la proposition de loi DOC 54 1914/001 des propositions de loi DOC 54 1687/001 et DOC 54 2050/001.

Tijdens dezelfde vergadering heeft de commissie beslist de voorzitter van de Kamer te verzoeken eveneens het advies van de Raad van State in te winnen over het wetsvoorstel DOC 54 2050/001.

**II. — WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING
VAN DE ORGANIEKE WET VAN
8 JULI 1976 BETREFFENDE DE OPENBARE
CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN
OM DE STRIJD TEGEN TERRORISTISCHE
MISDRIJVEN TE BEVORDEREN (DOC 54 1687/001)**

**A. Inleidende uiteenzetting door de hoofdindiener
van wetsvoorstel DOC 54 1687/001**

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA), hoofdindiener, preciseert dat de Brusselse procureur-generaal in zijn mercuriales van september 2015 en 2016 een bijzonder belangrijk probleem heeft aangekaart waaraan dit wetsvoorstel beoogt te verhelpen.

In september 2014 werd door de Brusselse procureur-generaal in samenwerking met het federaal parket het project BELFI opgestart. Bedoeling is dat de Brusselse Federale Gerechtelijke Politie (FGP) nagaat welke Belgische inwoners naar Syrië vertrokken zijn en of zij hier nog steeds ziekte-, OCMW- of werkloosheidsuitkeringen of kindergeld ontvangen.

De FGP maakt hiervan in voorkomend geval een proces-verbaal op waarna de arbeidsauditeur wordt verwittigd die dan op zijn beurt de verschillende sociale instanties op de hoogte kan brengen. Het doel is uiteindelijk om die uitkeringen in te trekken en ze terug te vorderen, maar ook om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het probleem.

De Brusselse procureur-generaal hekelt het feit dat er Brusselse OCMW's zijn die pertinent weigeren om relevante informatie mee te delen aan politie en gerecht. Hiervoor verschuilen zij zich achter het beroepsgeheim.

Deze houding maakt een multidisciplinaire aanpak van de problematiek bijzonder moeilijk. Het is bijvoorbeeld niet bekend welke bedragen de OCMW's al hebben uitgekeerd of in welke mate zij actie hebben ondernomen om onrechtmatig uitgekeerde bedragen stop te zetten en terug te vorderen. Ook andere relevante elementen uit het dossier delen ze niet met politie of gerecht. Dit is nochtans essentieel om een volledig en correct beeld te krijgen van de betrokken persoon. Voor mevrouw Van Peel is dit onaanvaardbaar.

Au cours de la même réunion, la commission a décidé de demander également au président de la Chambre de solliciter l'avis du Conseil d'État sur la proposition de loi DOC 54 2050/001.

**II. — PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA
LOI DU 8 JUILLET 1976 ORGANIQUE DES
CENTRES PUBLICS D'ACTION SOCIALE EN
VUE DE PROMOUVOIR LA LUTTE CONTRE LES
INFRACTIONS TERRORISTES (DOC 54 1687/001)**

**A. Exposé introductif de l'auteur principale de
la proposition de loi DOC 54 1687/001**

Mme Valerie Van Peel (N-VA), auteure principale, précise que le procureur général de Bruxelles a dénoncé, dans ses mercuriales de septembre 2015 et 2016, une problématique particulièrement sérieuse, à laquelle la proposition de loi à l'examen vise à remédier.

En septembre 2014, le procureur général de Bruxelles a initié, en collaboration avec le parquet fédéral, le projet BELFI. L'objectif est que la police judiciaire fédérale de Bruxelles (PJF) contrôle quels résidents belges se sont rendus en Syrie et vérifie si ceux-ci continuent de percevoir en Belgique des allocations de maladie, du CPAS ou du chômage, ou des allocations familiales.

Le cas échéant, la PJF dresse un procès-verbal et avertit l'auditeur du travail, qui peut à son tour informer les différentes instances sociales. L'objectif ultime est de retirer ces allocations et de les récupérer, mais aussi de cartographier au mieux ce problème.

Le procureur général de Bruxelles déplore que certains CPAS bruxellois refusent délibérément de communiquer à la police et à la justice certaines informations pertinentes, sous couvert du secret professionnel.

Cette attitude complique considérablement l'approche pluridisciplinaire de la problématique. On ignore par exemple quels montants les CPAS ont déjà octroyés ou dans quelle mesure ils ont déjà entrepris des actions pour mettre fin aux versements illégitimes et récupérer les montants en question. Ils refusent également de partager d'autres éléments pertinents du dossier avec la police et avec la justice. Ces informations sont toutefois indispensables pour se faire une image complète et correcte de la personne concernée. Pour Mme Van Peel, c'est inacceptable.

De spreekster erkent dat het beroepsgeheim fundamenteel is om de vertrouwensband tussen de betrokken persoon die beroep op het OCMW doet en de maatschappelijk assistent te kunnen waarborgen. Aan dit basisprincipe mag zeker niet getornd worden. Maar als die instellingen beschikken over informatie die de openbare veiligheid zou kunnen schaden, moet die zeker kunnen worden gedeeld.

Met het wetsvoorstel DOC 54 1687/001 willen de indieners alvast het meest prangende aspect van deze problematiek aanpakken. Dit wetsvoorstel verplicht raads- en personeelsleden van OCMW's ertoe om, in het kader van een onderzoek naar terroristische misdrijven, inlichtingen over personen mee te delen aan de onderzoeksrechter of de procureur des Konings die het onderzoek voert en daarom verzoekt.

Volgens de indieners zou het beroepsgeheim in dit geval niet van toepassing mogen zijn. Zij zijn de mening toegedaan dat het wordt misbruikt wanneer bepaalde gegevens niet worden gedeeld, om welke reden dan ook.

Het beroepsgeheim draait rond het opbouwen en in stand houden van een vertrouwensrelatie tussen personen zodat er een sfeer ontstaat waarin gevoelige of persoonlijke informatie gedeeld kan worden zonder dat derden daarbij betrokken worden of heimelijk ingelicht. Het is evenwel niet de intentie geweest van de wetgever, en dat kan het ook nooit zijn, dat het beroepsgeheim gebruikt wordt in gevallen waarbij de fysieke integriteit van een individu of het algemeen belang in het gedrang komt. Daarom bepaalt artikel 458 van het Strafwetboek dat de wetgever gevallen kan bepalen wanneer het beroepsgeheim niet van toepassing is. De indieners vinden dat het invoeren van het beroepsgeheim in gevallen zoals hierboven beschreven, ingaat tegen de geest van de wet. De praktijk toont aan dat duidelijkheid in dit verband moet worden gecreëerd omdat de huidige wetgeving verschillende interpretaties mogelijk blijft maken.

Het verhinderen dat er informatie wordt doorgegeven aan het gerecht in verband met personen die verdacht worden of veroordeeld zijn in het kader van terroristische misdrijven zoals omschreven in Boek II, Titel I^{ter}, van het Strafwetboek druist in tegen het algemeen belang. Een democratische rechtsorde kan immers pas weerbaar zijn tegen zij die haar willen ondermijnen als de instanties die haar moeten verdedigen, kunnen beschikken over de middelen om dat te doen.

L'intervenante reconnaît que le secret professionnel est fondamental pour pouvoir garantir le lien de confiance entre la personne concernée faisant appel au CPAS et l'assistant social. On ne peut assurément pas toucher à ce principe de base. Mais si les organismes concernés disposent d'informations sur des projets pouvant représenter un danger pour la sécurité publique, ces informations doivent certainement pouvoir être partagées.

La volonté des auteurs de la proposition de loi DOC 54 1687/001 est de s'attaquer d'emblée à l'aspect le plus crucial de cette problématique. Cette proposition de loi vise à contraindre les membres du conseil et du personnel des CPAS à communiquer des renseignements au sujet des personnes qui font l'objet d'une enquête concernant des infractions terroristes au juge d'instruction ou au procureur du Roi qui mène cette enquête et qui en fait la demande.

Selon les auteurs de la proposition, le secret professionnel ne devrait pas pouvoir s'appliquer dans ce cas. Ils estiment en effet que la non-communication de certaines données, pour quelque motif que ce soit, constitue en pareil cas une utilisation abusive du secret professionnel.

Le fondement du secret professionnel est le développement et le maintien d'une relation de confiance entre personnes de manière à créer une atmosphère dans laquelle des informations sensibles ou personnelles peuvent être partagées sans que des tiers y soient associés ou en soient informés secrètement. Le législateur n'a toutefois pas voulu, et ne voudra du reste jamais, que l'on invoque le secret professionnel dans les cas où l'intégrité physique d'un individu ou l'intérêt général est en péril. C'est la raison pour laquelle l'article 458 du Code pénal stipule que le législateur peut prévoir des cas dans lesquels le secret professionnel ne s'applique pas. Les auteurs estiment qu'il est contraire à l'esprit de la loi d'invoquer le secret professionnel dans des cas tels que ceux évoqués plus haut. La pratique montre qu'il est nécessaire de faire toute la clarté dans ce domaine, dès lors que dans la législation actuelle, des interprétations différentes restent possibles.

Il est contraire à l'intérêt général d'empêcher que soient communiquées à la justice des informations concernant des personnes suspectées ou condamnées dans le cadre d'infractions terroristes visées au Livre II, Titre I^{er}, du Code pénal. En effet, un ordre juridique démocratique n'est en mesure de se défendre contre ceux qui veulent lui nuire que si les instances qui sont censées le protéger peuvent disposer des moyens pour ce faire.

In het specifiek geval van het stopzetten en terugvorderen van uitkeringen, betekent het ook dat het geloof in het systeem van sociale zekerheid zoals België het kent niet verder ondermijnd wordt. Men kan immers niet verwachten van burgers dat zij vertrouwen hebben in een systeem van solidariteit dat terroristen en hun sympathisanten ondersteunt. Daarom is het dan ook onbegrijpelijk dat het net sommige OCMW's zijn die weigeren mee te werken met het project BELFI.

Dit wetsvoorstel moet ervoor zorgen dat raads- en personeelsleden van OCMW's wel verplicht moeten worden om de gestelde vragen te beantwoorden. Dit zou alvast aan een deel van de problematiek tegemoetkomen.

Ten slotte wijst mevrouw Van Peel erop dat de *Union des villes et communes de Wallonie* de vraag heeft opgeworpen omtrent de bevoegdheid van het federale niveau om op dit vlak wetgevend op te treden.

B. Bespreking van wetsvoorstel DOC 54 1687/001

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) verwijst naar het advies van de Juridische dienst van de Kamer dat werd gevraagd wegens de bezorgdheid die gerezen was bij de *Union des Villes et Communes de Wallonie* in verband met de bevoegdheid.

Het advies stelt vast dat het wetsvoorstel geen schending van de bevoegdheidsverdelende regels inhoudt maar dat het juridisch-technisch de voorkeur verdient om door middel van een wijziging van het Wetboek van Strafvordering te werk te gaan.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) is van oordeel dat de regels met betrekking tot het beroepsgeheim uit de artikelen 458 en 458bis van het Strafwetboek eveneens zouden dienen gewijzigd te worden. Hierdoor zouden meer personen de toelating krijgen om hun beroepsgeheim te delen. Zoals het wetsvoorstel is geformuleerd, blijft artikel 458 van het Strafwetboek onverkort gelden waardoor een personeelslid van het OCMW zou kunnen worden geconfronteerd met een mogelijke tenlastelegging op basis van dit artikel. Over dit soort aspecten is een bijkomend advies, meer in het bijzonder van de Raad van State, noodzakelijk. Voor de spreker wordt dit aspect beter niet alleen voor de OCMW's geregeld.

De heer Georges Dallemagne (cdH) sluit zich aan bij de vorige spreker dat de problematiek van het beroepsgeheim ruimer dient te worden geregeld dan enkel voor

Dans le cas spécifique de l'arrêt du versement et de la récupération des allocations, cela signifie également que la foi dans le système de sécurité sociale tel que le connaît la Belgique ne sera pas davantage ébranlée. On ne peut en effet pas attendre des citoyens qu'ils aient confiance en un système de solidarité qui soutient les terroristes et leurs sympathisants. Aussi est-il incompréhensible que certains CPAS, précisément, refusent de collaborer au projet BELFI.

Cette proposition de loi doit faire en sorte que les membres du conseil et du personnel des CPAS soient obligés de répondre aux questions qui leur sont posées. Cela résoudrait déjà une partie du problème.

Enfin, Mme Van Peel fait observer que l'Union des Villes et Communes de Wallonie a soulevé la question de savoir si le niveau fédéral était bien compétent pour intervenir sur le plan législatif en cette matière.

B. Discussion de la proposition de loi DOC 54 1687/001

Mme Valerie Van Peel (N-VA) renvoie à l'avis du Service juridique de la Chambre, qui a été sollicité en raison des doutes émis par l'Union des Villes et Communes de Wallonie quant à la compétence du fédéral en la matière.

L'avis indique que la proposition de loi ne comporte pas de violation des règles de répartition des compétences mais qu'il serait préférable, d'un point de vue légistique, de régler cette question par le biais d'une modification du Code d'instruction criminelle.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) estime que les règles relatives au secret professionnel contenues dans les articles 458 et 458bis du Code pénal devraient également être modifiées. En procédant de la sorte, un plus grand nombre de personnes pourraient obtenir l'autorisation de partager des informations couvertes par leur secret professionnel. Dans la formulation actuelle de la proposition de loi, l'article 458 du Code pénal resterait intégralement d'application, si bien qu'un membre du personnel d'un CPAS pourrait faire l'objet d'une inculpation fondée sur cet article. Ce genre d'aspects de la proposition nécessite un avis supplémentaire, en particulier du Conseil d'État. L'intervenant estime qu'il serait préférable de ne pas régler cette question seulement pour les CPAS.

M. Georges Dallemagne (cdH) se rallie aux propos de l'intervenant précédent et estime également que la problématique du secret professionnel doit être réglée

de raads- en personeelsleden van de OCMW's. Hij vindt ook dat bijkomend advies nodig is waaronder dat van de bevoegde ministers. Het is uitermate belangrijk dat de uitgewerkte regeling tegemoetkomt aan de concrete problemen waarmee de lokale overheden op het terrein worden geconfronteerd.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) verwijst naar de werkzaamheden van de bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de kerk (DOC 53 0520/002) waar het aspect van het beroepsgeheim grondig werd onderzocht en uitmondde in een wetwijziging. In deze dient een delicaat evenwicht te worden tot stand gebracht. Zij sluit zich aan bij de vraag om bijkomend advies waaronder dat van de bevoegde ministers.

De heer Stéphane Crusnière (PS) steunt de vraag om bijkomend advies van de Raad van State en de bevoegde ministers.

De heer Dirk Van der Maelen (sp.a) sluit zich aan bij de laatste vier sprekers. Hij vindt de mogelijkheid om inlichtingen te vorderen bij de raadsleden van de OCMW's te verregaand. Volgens hem staat de afweging tussen de vertrouwensband die bijvoorbeeld een maatschappelijk assistent van het OCMW heeft en het algemeen belang centraal. Voor hem is het een stap te ver om via raadsleden die per slot van rekening geen professionelen zijn, aan informatie over terroristen te komen.

Mevrouw Van Peel wijst erop dat de enige OCMW-raadsleden die een vraag zouden kunnen krijgen diegenen zijn die kennis van dit soort dossiers kunnen hebben. Het is juist de bedoeling van het wetsvoorstel om hierover elke dubbelzinnigheid weg te nemen.

De spreekster heeft begrip voor de vraag om een bijkomend advies in te winnen maar wijst er ook op dat met het beroepsgeheim zeker niet licht mag worden omgesprongen. Het is een essentieel gegeven in de vertrouwensband die bestaat tussen de persoon die beroep doet op het OCMW en de maatschappelijk assistent. Vandaag is het beroepsgeheim echter ook niet absoluut omdat er bij verschillende beroepscategorieën heel wat uitzonderingen gelden. Het wetsvoorstel heeft op een duidelijk afgebakende hypothese betrekking waarbij het de procureur des Konings is die het initiatief neemt om de inlichtingen te vorderen.

*
* *

plus largement que pour les seuls membres du conseil et du personnel des CPAS. Il pense, lui aussi, qu'un avis supplémentaire est nécessaire, notamment celui des ministres compétents. Il est extrêmement important que la réglementation qui sera élaborée apporte une solution aux problèmes concrets auxquels les pouvoirs locaux sont confrontés sur le terrain.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) évoque les travaux de la commission spéciale relative au traitement d'abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d'autorité, en particulier au sein de l'Église (DOC 53 0520/002), au cours desquels l'aspect du secret professionnel a été examiné de manière approfondie et qui ont débouché sur une modification de la loi. L'intervenante indique qu'en cette matière, il faut arriver à un délicat équilibre. Elle souscrit à la nécessité de demander un avis supplémentaire, dont celui des ministres compétents.

M. Stéphane Crusnière (PS) soutient la demande visant à recueillir un avis supplémentaire de la part du Conseil d'État et des ministres compétents.

M. Dirk Van der Maelen (sp.a) se rallie aux propos des quatre intervenants précédents. Il estime que la possibilité de requérir des informations auprès des conseillers des CPAS va trop loin. Selon lui, il faut veiller avant tout à un équilibre entre la confiance dont peut jouir par exemple un assistant social du CPAS et l'intérêt général. Il estime que c'est aller trop loin que d'obtenir des informations sur des terroristes par le biais de membres des conseils des CPAS qui, en fin de compte, ne sont pas des professionnels.

Mme Van Peel souligne que les seuls conseillers CPAS qui pourraient recevoir une demande sont ceux qui pourraient avoir connaissance de ce type de dossiers. L'objectif de la proposition de loi à l'examen est précisément de lever toute ambiguïté à ce propos.

L'intervenante comprend la demande d'avis supplémentaire mais souligne dans le même temps que l'on ne peut certainement pas traiter le secret professionnel à la légère. C'est un élément essentiel du lien de confiance qui existe entre la personne faisant appel au CPAS et l'assistant social. Aujourd'hui, le secret professionnel n'est au demeurant pas absolu dès lors qu'il existe de nombreuses exceptions applicables à différentes catégories professionnelles. La proposition de loi à l'examen porte sur une hypothèse clairement délimitée, dans laquelle c'est le procureur du Roi qui prend l'initiative de requérir des informations.

*
* *

Mevrouw Van Peel dient vervolgens de *amendementen nrs. 1 tot 3* (DOC 54 1687/002) in om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Juridische dienst.

Amendement nr. 1 (DOC 54 1687/002) van mevrouw Van Peel strekt ertoe artikel 2 van haar wetsvoorstel te vervangen door de bepaling waarbij in het Wetboek van Strafvordering een artikel 46^{quater}/1 wordt ingevoegd op grond waarvan, bij het opsporen van de misdrijven omschreven in Boek II, Titel I ter, van het Strafwetboek, de procureur des Konings inlichtingen kan vorderen bij de raads- en personeelsleden van de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Er wordt tevens een strafsancie ingevoerd voor iedere persoon die de medewerking weigert aan bedoelde vordering.

Amendement nr. 2 (DOC 54 1687/002) van mevrouw Van Peel bepaalt dat de wet in werking treedt op de eerste dag van de tweede maand na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Amendement nr. 3 (DOC 54 1687/002) van mevrouw Van Peel beoogt het artikel 4 op te heffen.

III. — WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING OM DE STRIJD TEGEN HET TERRORISME TE BEVORDEREN (DOC 54 2050/001)

A. Inleidende uiteenzetting door de hoofdindieners van wetsvoorstel DOC 54 2050/001

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA), hoofdindieners, verwijst naar de voorgaande bespreking van het wetsvoorstel DOC 54 1687/001 en de verschillende adviezen die in dit verband werden ingewonnen. Als gevolg hiervan heeft zij een nieuw wetsvoorstel DOC 54 2050/001 ingediend.

Volgens de geest van het nieuw wetsvoorstel worden OCMW's en ook andere sociale instellingen verplicht om in het kader van een terrorisme-onderzoek administratieve informatie te bezorgen aan het gerecht wanneer zij zelf stoten op informatie die een ernstige aanwijzing kan zijn voor een terroristisch misdrijf. In tegenstelling tot in haar eerste wetsvoorstel dat erop gericht was de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn te wijzigen, beoogt mevrouw Van Peel thans het Wetboek van Strafvordering aan te passen. De grondgedachte blijft evenwel dezelfde.

Niettegenstaande er reeds een ruim wettelijk arsenaal ter beschikking staat om de strijd tegen het terrorisme te voeren, blijven er toch nog lacunes bestaan.

Mme Van Peel présente ensuite les amendements n^{os} 1 à 3 (DOC 54 1687/002), qui tendent à répondre aux observations du Service juridique.

L'*amendement n° 1* (DOC 54 1687/002) de Mme Van Peel tend à remplacer l'article 2 de sa proposition de loi par la disposition insérant dans le Code d'instruction criminelle un article 46^{quater}/1 disposant que dans le cadre de la recherche des infractions visées au livre II, titre I ter, du Code pénal, le procureur du Roi peut requérir des membres du conseil et du personnel des centres publics d'action sociale qu'ils communiquent des renseignements. Une sanction pénale est également prévue pour toute personne qui refuse de prêter son concours à la requête visée.

L'*amendement n° 2* (DOC 54 1687/002) de Mme Van Peel prévoit que la loi entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

L'*amendement n° 3* (DOC 54 1687/002) de Mme Van Peel tend à supprimer l'article 4.

III. — PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LE CODE D'INSTRUCTION CRIMINELLE EN VUE DE PROMOUVOIR LA LUTTE CONTRE LE TERRORISME (DOC 54 2050/001)

A. Exposé introductif de l'auteure principale de la proposition de loi DOC 54 2050/001

Mme Valerie Van Peel (N-VA), auteure principale, renvoie à la discussion de sa première proposition de loi (DOC 54 1687/001) et aux différents avis recueillis à cet égard. En conséquence, elle a déposé une nouvelle proposition de loi DOC 54 2050/001.

Conformément à l'esprit de la nouvelle proposition de loi, les CPAS ainsi que d'autres institutions sociales sont obligés, dans le cadre d'une enquête liée au terrorisme, de communiquer les renseignements administratifs à la justice lorsqu'ils découvrent eux-mêmes des renseignements pouvant constituer un indice sérieux d'infraction terroriste. Alors que sa première proposition de loi visait à modifier la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, Mme Van Peel entend à présent adapter le Code d'instruction criminelle. La philosophie demeure cependant inchangée.

En dépit de l'arsenal législatif étoffé déjà à disposition pour lutter contre le terrorisme, certaines lacunes subsistent.

De Brusselse procureur-generaal heeft er reeds herhaaldelijk op gewezen dat het gerecht nog steeds regelmatig botst op het beroepsgeheim dat vooral het OCMW van Brussel inroept in gevallen waarin dit niet gerechtvaardigd is.

Mevrouw Van Peel erkent dat het beroepsgeheim essentieel is voor de werking van de sociale instellingen en bevestigt dat het geenszins haar bedoeling is die uit te hollen in het bijzonder bij de OCMW's waar het noodzakelijk is om een goede band uit te bouwen tussen de cliënten en de maatschappelijk assistenten. Het is echter nooit de bedoeling geweest van de wetgever dat het beroepsgeheim absoluut zou zijn. Het dient duidelijk te zijn dat het niet kan worden ingeroepen wanneer er sprake is van een terroristisch misdrijf.

Het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 houdt in dat wanneer de procureur des Konings een vraag om administratieve inlichtingen stelt aan sociale instellingen, zij verplicht zijn om die vraag te beantwoorden en de administratieve gegevens over te maken.

Aan deze verplichting wordt geen strafsancie gekoppeld. Het is niet de bedoeling de maatschappelijk assistent strafrechtelijk verantwoordelijk te stellen in het zeldzame geval dat hij een of andere situatie verkeerd zou hebben ingeschat. Essentieel is dat de verplichting in hoofde van het OCMW geldt.

B. Algemene bespreking

Mevrouw Vanessa Matz (cdH) verwijst naar het wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 458ter in het Strafwetboek, teneinde het beroepsgeheim op te heffen bij kennis van informatie waaruit blijkt dat het gevaar voor terroristische misdrijven groot is (DOC 54 1914/001) dat zij samen met de heer Georges Dallemagne heeft ingediend en dezelfde doelstelling nastreeft als wetsvoorstel DOC 54 2050/001 van mevrouw Van Peel c.s. maar dat niet is samengevoegd met de wetsvoorstellen van mevrouw Van Peel c.s.

Vervolgens geeft de spreekster toelichting bij haar wetsvoorstel dat een evenwicht nastreeft tussen, enerzijds, het vertrouwen dat bepaalde personen moeten kunnen stellen in de sociale instellingen en hun agenten, en, anderzijds, de noodzaak om de strijd aan te binden tegen het terrorisme waarbij het verzamelen van informatie essentieel is. Degenen die vandaag door het beroepsgeheim zijn gebonden aarzelen of durven soms niet die informatie door te geven omdat zij sancties vrezen op te lopen.

Le procureur général de Bruxelles a souligné à plusieurs reprises déjà que la justice se heurtait régulièrement au secret professionnel, invoqué principalement par le CPAS de Bruxelles dans des cas où cela ne se justifie pas.

Reconnaissant que le secret professionnel est essentiel pour le fonctionnement des institutions sociales, Mme Van Peel confirme qu'elle n'a nullement l'intention de le vider de sa substance, en particulier pour les CPAS où il est indispensable de développer un lien fort entre les clients et les assistants sociaux. Le législateur n'a cependant jamais entendu conférer un caractère absolu au secret professionnel. Qu'il soit clair que celui-ci ne peut être invoqué lorsqu'il est question d'une infraction terroriste.

La proposition de loi DOC 54 2050/001 prévoit que lorsque le procureur du Roi demande des renseignements administratifs à des institutions sociales, celles-ci sont obligées de répondre à cette demande et de communiquer les données administratives.

Cette obligation n'est pas assortie d'une sanction pénale. L'intention n'est pas de rendre l'assistant social pénalement responsable dans le rare cas où il aurait mal évalué l'une ou l'autre situation. Il est essentiel que l'obligation s'applique à l'égard du CPAS.

B. Discussion générale

Mme Vanessa Matz (cdH) renvoie à la proposition de loi insérant un article 458ter dans le Code pénal, levant le secret professionnel en cas de connaissance d'informations relatives au danger grave d'infractions terroristes (DOC 54 1914/001) qu'elle a présentée conjointement avec M. Georges Dallemagne et dont l'objet est identique à celui de la proposition de loi DOC 54 2050/001 de Mme Van Peel et consorts. Elle n'est toutefois pas jointe aux propositions de loi de M. Van Peel et consorts.

L'intervenante commente ensuite sa proposition de loi qui vise à établir un équilibre entre, d'une part, la confiance que certaines personnes doivent avoir dans les institutions sociales et leurs agents, et, d'autre part, la nécessité d'engager la lutte contre le terrorisme dans le cadre de laquelle la collecte d'informations est essentielle. Les personnes qui sont actuellement soumises au secret professionnel hésitent à communiquer ou n'osent parfois pas communiquer ces informations de peur de se voir infliger des sanctions.

In overeenstemming met het advies van de Raad van State (DOC 54 1687/003, blz. 6) op het eerste wetsvoorstel van mevrouw Van Peel c.s., hebben mevrouw Matz en de heer Dallemagne ervoor gekozen de draagwijdte van hun wetsvoorstel niet te beperken tot personeelsleden van OCMW's maar reikt het toepassingsgebied tot alle personen die door het beroepsgeheim zijn gebonden. Dit is immers een punt van kritiek dat de Raad van State heeft geformuleerd op het eerste wetsvoorstel van mevrouw Van Peel c.s.

Het wetsvoorstel DOC 54 1914/001 laat toe dat personen die door het beroepsgeheim zijn gebonden en in het kader van hun beroep kennis hebben van geheime informatie en vermoeden dat het gevaar voor een op handen zijnde terroristisch misdrijf groot is, de bevoegde autoriteiten daarvan in kennis *kunnen* stellen zonder dat zij strafsancities kunnen oplopen omdat zij dit beroepsgeheim zouden hebben geschonden. Op dit vlak verschilt het wetsvoorstel van de heer Dallemagne en Matz grondig van dit van mevrouw Van Peel c.s.

De spreekster vindt de werkwijze van mevrouw Van Peel c.s. zeer verwarrend door een eerste wetsvoorstel (DOC 64 1687/001) gevolgd door een reeks amendementen hierop (DOC 54 1687/002) in te dienen en ten slotte, na het advies Raad van State (DOC 54 1687/003), een nieuw wetsvoorstel (DOC 54 2050/001) te formuleren.

Zij heeft de indruk dat de meerderheidsfracties treuzelen om vooruitgang te maken en juridische duidelijkheid te creëren. Het lid meent dat haar wetsvoorstel een uitstekende basis vormt voor een constructief debat gericht op de toekomst en dat de tegenstellingen tussen meerderheid en oppositie dient te overstijgen.

*
* *

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) benadrukt dat het ook haar bedoeling is om de zaken te laten vooruitgaan. Het is een welbewuste keuze geweest om het toepassingsgebied niet uit te breiden tot alle personen die door het beroepsgeheim zijn gebonden. In vergelijking met haar eerste wetsvoorstel DOC 54 1687/001 dat enkel op OCMW's was gericht, worden nu wel de instellingen van sociale zekerheid en hun personeel, in het algemeen, geviserd. Dit komt overeen met het door het College van procureurs-generaal verstrekt advies.

Een zeer uitgebreid toepassingsgebied zoals opgenomen in het wetsvoorstel van mevrouw Matz en de heer Dallemagne zou pas voor vertraging zorgen omdat het debat dan veel complexer zou worden. Hiervoor is

Conformément à l'avis du Conseil d'État (DOC 54 1687/003, page 6) relatif à la première proposition de loi de M. Van Peel et consorts, Mme Matz et M. Dallemagne ont choisi de ne pas limiter la portée de leur proposition de loi aux membres du personnel des CPAS mais d'étendre le champ d'application à toutes les personnes soumises au secret professionnel. Il s'agit en effet d'un point de la première proposition de loi de Mme Van Peel et consorts que le Conseil d'État a critiqué

La proposition de loi DOC 54 1914/001 autorise que des personnes soumises au secret professionnel qui, dans le cadre de leur profession, ont connaissance d'informations secrètes et suspectent que le danger relatif à l'imminence d'une infraction terroriste est grand *peuvent* en informer les autorités compétentes sans encourir de sanctions pénales au motif qu'elles auraient violé ce secret professionnel. À cet égard, la proposition de loi de M. Dallemagne et Mme Matz diffère fondamentalement de celle de Mme Van Peel et consorts.

L'intervenante estime que la méthode de travail de Mme Van Peel et consorts est très confuse. En effet, ils ont d'abord déposé une proposition de loi (DOC 54 1687/001), puis des amendements à cette proposition de loi (DOC 54 1687/002), et enfin une nouvelle proposition de loi (DOC 54 2050/001) après avoir obtenu l'avis du Conseil d'État (DOC 54 1687/003).

Elle a l'impression que les groupes de la majorité traînent à faire des progrès et à clarifier les choses sur le plan juridique. Le membre estime que sa proposition de loi constitue un excellent point de départ en vue d'un débat constructif tourné vers l'avenir et qu'il convient de surmonter les oppositions entre la majorité et l'opposition.

*
* *

Mme Valerie Van Peel (N-VA) souligne qu'elle a également l'intention de faire progresser les choses. Elle a délibérément choisi de ne pas étendre le champ d'application à toutes les personnes liées par le secret professionnel. À la différence de sa première proposition de loi DOC 54 1687/001, qui ne visait que les CPAS, elle vise aujourd'hui bien les organismes de sécurité sociale et leur personnel en général. Ce choix est conforme à l'avis du Collège des procureurs généraux.

Si son champ d'application était aussi étendu que celui de la proposition de loi de Mme Matz et M. Dallemagne, la procédure serait encore allongée car le débat serait alors beaucoup plus complexe. Il a

bewust niet geopteerd. Het beroepsgeheim van de advocaat bijvoorbeeld dat onder de regeling van hun wetsvoorstel zou vallen kent een zeer specifieke regeling. Zo bezit de cliënt van een advocaat het fundamenteel recht om zichzelf niet te incrimineren zoals bevestigd door vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie.

Voor de in het wetsvoorstel DOC 2050/001 opgenomen opheffing van het beroepsgeheim bestaat een groot draagvlak.

De heer Philippe Pivin (MR) preciseert dat de opheffing van het beroepsgeheim in bepaalde gevallen wetmatig mogelijk maken een complexe aangelegenheid is waarbij niet over een nacht ijs is gegaan.

Doordat wetsvoorstel DOC 54 1914/001 degene die gebonden is door een beroepsgeheim, de keuzemogelijkheid laat om al dan niet informatie door te geven, wordt het probleem gelegd bij het personeel van de sociale instellingen, wat geen goede oplossing is.

Het wetsvoorstel van mevrouw Van Peel c.s. (DOC 54 2050/001) komt tegemoet aan de bezorgdheid van de procureur-generaal van Brussel die het betreurt dat sommige OCMW's manifest weigeren om relevante informatie mee te delen aan politie of gerecht. De spreker begrijpt dat sommige personeelsleden van OCMW's in de praktijk met daadwerkelijke juridische problemen kunnen worden geconfronteerd en onderstreept dat wetsvoorstel DOC 54 2050/001 hiervoor een concrete oplossing aanreikt. De eerste doelstelling is een betere verspreiding van informatie en niet de invoering van een of andere systeem van verklikking. Bij het onderzoek van de aanslagen op de luchthaven en in Brussel op 22 maart 2016 is duidelijk gebleken dat de informatie-doorstroming cruciaal is.

Mevrouw Nawal Ben Hamou (PS) wijst erop dat de minister van Justitie in antwoord op de mondelinge vraag nr. 13775 van de heer Eric Massin over de opheffing van het beroepsgeheim bij de OCMW's in het kader van de strijd tegen het terrorisme, op 28 september 2016 in de commissie voor de Justitie (CRIV 54 COM 497, p. 15), heeft bevestigd dat tegen einde 2016 een wetsontwerp wordt ingediend met dezelfde draagwijdte als het wetsvoorstel van mevrouw Van Peel c.s. (DOC 54 2050/001). Zou het niet wijzer zijn om eerst de indiening van dit wetsontwerp af te wachten alvorens de discussie nu reeds te voeren?

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie verklaart dat de minister van Justitie het wetsvoorstel van mevrouw Van Peel c.s. (DOC 54 2050/001) steunt

délibérément été choisi de ne pas retenir cette option. Par exemple, le secret professionnel de l'avocat, auquel s'appliquerait leur proposition de loi, fait l'objet d'une réglementation spécifique. En effet, le client de l'avocat a le droit fondamental de ne pas s'incriminer comme le confirme la jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle et de la Cour de cassation.

La levée du secret professionnel prévue par le projet de loi DOC 2050/001 bénéficie d'un large soutien.

M. Philippe Pivin (MR) précise que l'autorisation légale de la levée du secret professionnel dans certains cas est une question complexe qui n'a pas été élaborée à la légère.

La proposition de loi DOC 54 1914/001 laisse à la personne tenue au secret professionnel le choix de transmettre ou non des informations. C'est donc au personnel des institutions sociales qu'il appartient d'apprécier la position à adopter, ce qui n'est pas une bonne solution.

La proposition de loi déposée par Mme Van Peel et consorts (DOC 54 2050/001) répond à une préoccupation du procureur général de Bruxelles, qui déplore le refus manifeste de certains CPAS de communiquer des informations pertinentes à la police ou à la justice. L'intervenant comprend bien que certains membres du personnel des CPAS puissent être confrontés à des problèmes juridiques dans la pratique. Il souligne que la proposition de loi DOC 54 2050/001 offre une solution concrète en la matière. L'objectif principal de cette proposition de loi est de mieux diffuser les informations et non d'instaurer l'un ou l'autre système de délation. L'enquête sur les attentats commis le 22 mars 2016 à l'aéroport et à Bruxelles a clairement montré l'importance cruciale de la circulation de l'information.

Mme Nawal Ben Hamou (PS) souligne qu'en réponse à la question orale n° 13775 posée le 28 septembre 2016 en commission de la Justice par M. Eric Massin au sujet de la levée du secret professionnel dans les CPAS pour lutter contre le terrorisme (CRIV 54 COM 497, p. 15), le ministre de la Justice a confirmé qu'un projet de loi ayant la même portée que la proposition de loi déposée par Mme Van Peel et consorts (DOC 54 2050/001) sera déposé d'ici fin 2016. Ne serait-il pas plus judicieux d'attendre le dépôt de ce projet de loi avant d'entamer la discussion?

Le représentant du ministre de la Justice déclare que le ministre de la Justice soutient la proposition de loi de Mme Van Peel et consorts (DOC 54 2050/001) et

en de bezorgdheid voor een goede informatiedoorstroming deelt.

Het wetsvoorstel van de heer Dallemagne en mevrouw Matz (DOC 54 1914/001) is gedeeltelijk overlappend met het wetsvoorstel betreffende het casusoverleg tussen dragers van een beroepsgeheim (DOC 54 1910/001) dat een ruimer toepassingsgebied kent en niet alleen op terroristische misdrijven is gericht.

De minister heeft in zijn antwoord op de mondelinge vraag van de heer Massin verwezen naar een andere wetgevende tekst die in voorbereiding was en die gestoeld was op een advies van het college van procureurs-generaal en van de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijk Integratie.

De heer Veli Yüksel (CD&V) erkent ook dat in de strijd tegen het terrorisme snel moet worden gehandeld maar dit mag geen voorwendsel worden om slecht wetgevend werk af te leveren. De spreker heeft vragen bij het zeer ruime toepassingsgebied van wetsvoorstel DOC 54 1914/001 in tegenstelling tot het goed afgebakend voorstel van mevrouw Van Peel c.s. De heer Yüksel vraagt de hoofdindieners van wetsvoorstel DOC 54 2050/001 te bevestigen dat de verplichting om informatie mede te delen alleen bestaat in hoofde van het personeel en niet van de raadsleden van het OCMW.

Mevrouw Vanessa Matz (cdH) stelt vast dat veel van de op haar wetsvoorstel geuite kritiek betrekking heeft op het ruimere toepassingsgebied dat het geheel van de personen omvat die gebonden zijn door een beroepsgeheim. Wanneer dit aspect wordt gekoppeld aan een verplichting om informatie mede te delen, zoals vervat in wetsvoorstel DOC 54 2050/001, vallen de geuite bezorgdheden te begrijpen. Maar in haar wetsvoorstel DOC 54 1914/001 gaat het alleen maar om een mogelijkheid en geen verplichting.

Die is ingegeven door het evenwicht dat moet worden gevonden tussen het vertrouwen dat cliënten van sociale instellingen moeten hebben in het personeel van die instellingen en de vereiste noodzakelijke informatiedoorstroming. Als dat vertrouwen er niet is zal er helemaal geen informatie doorstromen.

Ingevolge wetsvoorstel DOC 54 2050/001 zal de cliënt die in vertrouwen iets aan zijn contactpersoon wil vertellen, weten dat die laatste verplicht is dit te melden aan de overheden en zal hij waarschijnlijk helemaal niets zeggen. Wetsvoorstel DOC 54 1914/001 laat daarentegen toe dat het vertrouwen ongeschonden blijft. Van

qu'il est bien conscient, lui aussi, de l'importance d'une bonne circulation de l'information.

La proposition de loi de M. Dallemagne et Mme Matz (DOC 54 1914/001) recoupe en partie celle relative à la concertation de cas organisée entre dépositaires d'un secret professionnel (DOC 54 1910/001), dont le champ d'application est plus vaste et ne se limite pas aux seules infractions terroristes.

Dans sa réponse à la question orale de M. Massin, le ministre a renvoyé à un autre texte législatif qui était en préparation et qui se fonde sur un avis du collège des procureurs généraux et du ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture, et de l'Intégration sociale.

M. Veli Yüksel (CD&V) reconnaît également qu'il faut agir rapidement dans la lutte contre le terrorisme mais cela ne peut pas être un prétexte pour fournir un travail législatif de mauvaise qualité. L'intervenant se pose des questions quant au champ d'application de la proposition de loi DOC 54 1914/001, qui est très large, contrairement à celui, bien délimité, de la proposition de Mme Van Peel et consorts. M. Yüksel demande à l'auteure principale de la proposition de loi DOC 54 2050/001 de confirmer que l'obligation de communiquer des informations n'existe que dans le chef des membres du personnel et pas dans celui des membres du conseil des CPAS.

Mme Vanessa Matz (cdH) constate que nombre des critiques émises à l'encontre de sa proposition de loi portent sur le champ d'application plus large, qui englobe l'ensemble des personnes tenues au secret professionnel. Lorsque cet aspect est associé à une obligation de communiquer des informations, comme le prévoit la proposition de loi DOC 54 2050/001, les inquiétudes exprimées sont compréhensibles. Cependant, dans sa proposition DOC 54 1914/001, il est uniquement question d'une possibilité et pas d'une obligation.

Ce choix a été dicté par la nécessité de trouver un équilibre entre le besoin qu'ont les clients des institutions sociales de pouvoir se fier au personnel de ces institutions et l'obligation de circulation de l'information. Si ce lien de confiance n'existe pas, aucune information ne circulera.

En conséquence de la proposition de loi DOC 54 2050/001, le client qui souhaitera confier une information à sa personne de contact saura que cette dernière est tenue de la communiquer aux pouvoirs publics et il est probable qu'il ne se confiera pas du tout. En revanche, la proposition de loi DOC 54 1914/001 permet de

het personeelslid wordt verwacht dat het voldoende professionalisme aan de dag legt om te beoordelen of de hem vertelde informatie voldoende zwaar weegt om aan de gerechtelijke overheden mede te delen. In de hypothese van een meldingsplicht is het moeilijk het toepassingsgebied uit te breiden tot alle personen met een beroepsgeheim. De Raad van State beveelt overigens aan alle personen met een beroepsgeheim te viseren en zich niet te beperken tot het personeel van de sociale instellingen alleen.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) sluit zich aan bij de tussenkomst van de heer Pivin die terecht heeft gewezen op het belang van de goede informatiedoorstroming. De spreekster is er zich van bewust dat het steeds zal gaan om een afweging van belangen tussen de zeer gerechtvaardigde strijd tegen het terrorisme en anderzijds de bescherming van de fundamentele rechten.

Maar al te vaak blijkt bij de individuele inroeping van het beroepsgeheim dat de vigerende regelgeving niet altijd even duidelijk is, wat in het verleden niet noodzakelijk problematisch was. Maar nu – als gevolg van de strijd tegen het terrorisme – dient snel duidelijkheid te worden gecreëerd.

Het nieuwe wetsvoorstel DOC 54 2050/001 van mevrouw Van Peel c.s. dat met het advies van de Raad van State op het wetsvoorstel DOC 54 1687/001 en de daarop ingediende amendementen rekening houdt is een eerste stap in die richting.

Vervolgens verwijst mevrouw Van Cauter naar artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering dat voorziet in een algemene meldingsplicht voor ambtenaren wanneer zij kennis krijgen van een misdrijf. Ondanks het bestaan van deze bepaling zijn de zaken voor veel werkers op het terrein helemaal niet duidelijk en vragen zij zich af of ze verplicht zijn bepaalde informatie door te geven en of ze niet door het beroepsgeheim zijn gebonden. Zij vragen een duidelijke regel zodat zij zelf die individuele afweging niet moeten maken.

Het is belangrijk dat de betrokken ambtenaar het vertrouwen moet kunnen blijven genieten van de cliënten van de sociale instelling. Maar er kan ook niet verwacht worden van personeelsleden van sociale instellingen dat zij zelf onderzoeken of een bepaald feit al dan niet een misdrijf zou kunnen zijn. Maar het personeelslid krijgt nu wel de kans om bepaalde administratieve gegevens over te maken en dient actief mee te werken wanneer de gerechtelijke overheden daarom vragen.

préservé ce lien de confiance. On attend des membres du personnel qu'ils fassent preuve de suffisamment de professionnalisme pour juger si les informations qui leur sont confiées sont suffisamment graves pour être communiquées aux autorités judiciaires. Dans l'hypothèse d'une obligation d'informer, il est difficile d'élargir le champ d'application à toute personne tenue au secret professionnel. Le Conseil d'État recommande d'ailleurs d'élargir le champ d'application à toute personne tenue au secret professionnel et de ne pas se limiter aux seuls membres du personnel des institutions sociales.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) se rallie à l'intervention de M. Pivin, qui a souligné à juste titre l'importance d'une bonne transmission des informations. L'intervenante est consciente du fait qu'il s'agira toujours de mettre en balance les intérêts de la lutte très légitime contre le terrorisme, d'une part, et la protection des droits fondamentaux, d'autre part.

Cependant, il s'avère trop souvent que, dans le cas d'une invocation individuelle du secret professionnel, la réglementation en vigueur n'est pas toujours très claire, ce qui ne posait pas nécessairement problème dans le passé. Mais à présent, en raison de la lutte contre le terrorisme, il convient de clarifier rapidement les choses.

La nouvelle proposition de loi DOC 54 2050/001 de Mme Van Peel et consorts, qui tient compte de l'avis du Conseil d'État relatif à la proposition de loi DOC 54 1687/001 et des amendements y afférents, constitue un premier pas dans cette direction.

Ensuite, Mme Van Cauter renvoie à l'article 29 du Code d'instruction criminelle, qui prévoit une obligation générale de dénonciation dans le chef des fonctionnaires lorsqu'ils ont connaissance d'une infraction. Malgré l'existence de cette disposition, les choses ne sont pas claires du tout pour de nombreux travailleurs sur le terrain, qui se demandent s'ils doivent communiquer ou non certaines informations et s'ils ne sont pas liés par le secret professionnel. Ils demandent une règle claire afin de ne pas devoir procéder eux-mêmes à cette mise en balance individuelle.

Il importe que le fonctionnaire concerné puisse continuer à bénéficier de la confiance des clients de l'organisme social. Mais on ne peut pas non plus attendre des membres du personnel des organismes sociaux qu'ils examinent eux-mêmes si un certain fait pourrait être ou non une infraction. Cependant, le membre du personnel a maintenant l'opportunité de transmettre certaines données administratives et doit collaborer activement lorsque les autorités judiciaires le demandent.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) benadrukt het belang van de strijd tegen het terrorisme waarover alle fracties het eens zijn. De maatregelen moeten doeltreffend en in overeenstemming zijn met het proportionaliteitsbeginsel. Hierbij dient ook het evenwicht centraal te staan tussen de maatregel zelf en de waarborging van de individuele rechten en vrijheden.

Voor de spreker is de voorgestelde maatregel in wetsvoorstel DOC 54 2050/001 disproportioneel tegenover de doelstelling. Het risico bestaat dat de vertrouwensband tussen de gebruikers en de ambtenaren van sociale instellingen zoals het OCMW volledig wordt afgebroken. Het is een stap te ver om het personeelslid te verplichten bepaalde informatie door te geven, vreest de spreker. Ook de *Union des villes et communes de Wallonie* maakt zich daarover zorgen.

Voorts sluit de spreker zich aan bij de vraag van de Raad van State waarom de indieners van het wetsvoorstel zich beperken tot OCMW's wanneer de doelstelling ligt in de strijd tegen het terrorisme en niet in het recupereren van ten onrechte betaalde uitkeringen (DOC 54 1687/003, blz. 6).

De heer Dirk Van der Maelen (sp.a) vraagt om verduidelijking bij het voorgestelde artikel 46bis/1, § 1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering dat hij citeert. Deze bepaling heeft betrekking op informatie die onder de geheimhoudingsplicht valt en waarop wettelijke uitzonderingen bestaan. De memorie van toelichting echter stelt over deze bepaling dat het niet om geheime informatie gaat waarop het beroepsgeheim van toepassing zou zijn maar om louter administratieve gegevens die gekend zijn bij de instellingen van sociale zekerheid (DOC 54 2050/001, blz. 4).

Wetsvoorstel DOC 54 2050/001 voert een actieve informatieplicht in die volgens de heer Van der Maelen niet aan de Raad van State is voorgelegd geweest omdat die niet was opgenomen in het eerste wetsvoorstel DOC 54 1687/001. Hij pleit ervoor aangaande dit aspect zeker het advies van de Raad van State in te winnen.

Er is volgens hem steeds van uitgegaan dat artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering niet van toepassing was wanneer de betrokkenen een beroepsgeheim konden invoeren. Het opheffen van het beroepsgeheim is een ernstige zaak waarover niet lichtzinnig mag worden geoordeeld.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) bevestigt dat de indieners van het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 welbewust kiezen voor een meldingsplicht en geen keuzemogelijkheid. Het wetsvoorstel richt zich tot maatschappelijke assistenten die stootten op ernstige aanwijzingen

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) souligne l'importance de la lutte contre le terrorisme, importance qui fait l'unanimité parmi tous les groupes politiques. Les mesures doivent être efficaces et conformes au principe de proportionnalité. À cet égard, il convient aussi de veiller à garder un équilibre entre la mesure elle-même et la garantie des droits et libertés individuels.

Pour l'intervenant, la mesure prévue dans la proposition de loi DOC 54 2050/001 est disproportionnée par rapport à l'objectif poursuivi. Elle risque de rompre le lien de confiance existant entre les usagers et les agents de l'organisme social qu'est le CPAS. Le membre craint que l'on aille trop loin en obligeant le personnel à communiquer certaines informations. L' *Union des villes et communes de Wallonie* a elle aussi manifesté sa préoccupation à ce sujet.

Par ailleurs, le membre rejoint le Conseil d'État quand il demande pourquoi les auteurs de la proposition de loi se limitent aux CPAS si le but est de lutter contre le terrorisme et non de récupérer des allocations indûment versées (DOC 54 1687/003, p. 6).

M. Dirk Van der Maelen (sp.a) demande des précisions sur l'article 46bis/1, § 1^{er}, alinéa 1^{er}, proposé du Code d'instruction criminelle, qu'il cite. Cette disposition concerne les informations qui sont couvertes par l'obligation du secret, qui est assortie d'exceptions légales. Les développements précisent cependant à propos de cette disposition qu'il ne s'agit pas d'informations secrètes auxquelles s'appliquerait le secret professionnel, mais de données purement administratives connues des institutions de sécurité sociale (DOC 54 2050/001, p. 4).

La proposition de loi DOC 54 2050/001 instaure une obligation d'information active qui, selon M. Van der Maelen, n'a pas été soumise au Conseil d'État dès lors qu'elle ne figurait pas dans la première proposition de loi DOC 54 1687/001. Il plaide pour qu'à tout le moins sur cet aspect, on demande l'avis du Conseil d'État.

Selon lui, on a toujours considéré que l'article 29 du Code d'instruction criminelle ne s'appliquait pas lorsque les intéressés pouvaient invoquer le secret professionnel. La levée du secret professionnel est une question grave que l'on ne peut pas traiter à la légère.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) confirme que les auteurs de la proposition de loi DOC 54 2050/001 optent délibérément pour une obligation d'informer et ne laissent pas la faculté de choisir. La proposition de loi s'adresse aux assistants sociaux qui ont rencontré de

van betrokkenheid bij een terroristisch misdrijf en viseert niet het geval waarin zij ergens een vage indruk hebben dat iemand aan het radicaliseren is.

Er is ook bewust voor geopteerd om de draagwijdte tot de sociale instellingen te beperken en niet tot alle personen die onder het beroepsgeheim vallen omdat dit het debat te veel zou verruimen. Er wordt, overeenkomstig het advies van de Raad van State, geen onderscheid gemaakt tussen het OCMW en andere sociale instellingen.

De Raad van State stelt de eerbiediging van het proportionaliteitsbeginsel en de actieve meldingsplicht niet in vraag. Die meldingsplicht geldt overigens alleen bij ernstige aanwijzingen.

Ten slotte verduidelijkt de spreekster aan de heer Van der Maelen dat de administratieve gegevens waarnaar hij heeft verwezen op zich geen geheime informatie vormen.

Mevrouw Nawal Ben Hamou (PS) vraagt eveneens dat het advies van de Raad van State zou worden ingewonnen over het nieuwe wetsvoorstel DOC 54 2050/001 meer in het bijzonder wat de naleving van het proportionaliteitsbeginsel betreft.

Mevrouw Vanessa Matz (cdH) onderstreept dat de Raad van State een cruciaal punt aanhaalt door te verwijzen naar het onderscheid tussen de personeelsleden van het OCMW, in het eerste wetsvoorstel DOC 54 1687/001, en de ruimere categorie personeelsleden van de sociale instellingen (zoals nu opgenomen in het tweede wetsvoorstel DOC 54 2050/001). De Raad van State heeft vooral kritiek geuit op het feit dat het eerste wetsvoorstel als doelstelling lijkt te hebben niet de strijd tegen het terrorisme maar de recuperatie van sociale uitkeringen (DOC 54 1687/003, blz. 5 en 6). In dit licht dient de opmerking van de Raad van State te worden gezien over de niet-eerbiediging van het proportionaliteitsbeginsel en zijn suggestie voor verruiming van de draagwijdte tot het geheel van alle personen onderworpen aan het beroepsgeheim. Voor de Raad van State was niet zozeer de meldingsplicht het probleem, maar eerder de groep van hieraan onderworpen personen en de doelstelling. Daarom juist viseert het wetsvoorstel van mevrouw Matz en de heer Dallemagne het geheel van de personen die zijn onderworpen aan het beroepsgeheim.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) preciseert dat het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 geen dubbel gebruik uitmaakt met het door de minister van Justitie voorbereid wetsontwerp waarover hij het had in zijn antwoord op de mondelinge vraag nr. 13775 van de heer Eric Massin op 28 september 2016 in de commissie voor de Justitie

sérieux indices de participation à une infraction terroriste et ne vise pas le cas où ils ont la vague impression qu'une personne est en train de se radicaliser.

Il a aussi été délibérément choisi de limiter la portée aux institutions sociales sans l'étendre à toutes les personnes couvertes par le secret professionnel, dès lors que, dans ce cas, le débat aurait été trop vaste. Conformément à l'avis du Conseil d'État, il n'est pas fait de distinction entre le CPAS et les autres institutions sociales.

Le Conseil d'État ne remet pas en question le respect du principe de proportionnalité et l'obligation de dénonciation active. Cette obligation de dénonciation ne s'applique au demeurant qu'en cas d'indices sérieux.

Enfin, à l'intention de M. Van der Maelen, l'intervenante précise que les renseignements administratifs auxquels il fait référence ne constituent pas en soi des informations secrètes.

Mme Nawal Ben Hamou (PS) demande également que l'avis du Conseil d'État soit recueilli au sujet de la nouvelle proposition de loi DOC 54 2050/001, en particulier en ce qui concerne le respect du principe de proportionnalité.

Mme Vanessa Matz (cdH) souligne que le Conseil d'État évoque un point essentiel en relevant la distinction entre les membres de personnel du CPAS, visés dans la première proposition de loi DOC 54 1687/001, et la catégorie élargie des membres de personnel des institutions sociales (ainsi que le prévoit la deuxième proposition de loi DOC 54 2050/001). Le Conseil d'État a principalement critiqué le fait que l'objectif poursuivi par la première proposition de loi ne semble pas être la lutte contre le terrorisme, mais la récupération des allocations sociales (DOC 54 1687/003, p. 5 et 6). C'est sous cet angle qu'il convient de considérer l'observation formulée par le Conseil d'État au sujet du non-respect du principe de proportionnalité et sa suggestion d'étendre la portée à l'ensemble des personnes soumises au secret professionnel. Pour le Conseil d'État, ce n'est pas tant l'obligation d'information qui pose problème, mais plutôt les personnes qui y sont soumises et l'objectif poursuivi. C'est précisément la raison pour laquelle la proposition de loi de Mme Matz et M. Dallemagne vise l'ensemble des personnes soumises au secret professionnel.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) précise que la proposition de loi DOC 54 2050/001 ne fait pas double emploi avec le projet de loi préparé par le ministre de la Justice dont il a parlé dans sa réponse à la question orale n° 13775 de M. Eric Massin le 28 septembre 2016 en commission de la Justice (CRIV 54 COM 497, p. 15). Le

(CRIV 54 COM 497, p. 15). *De vertegenwoordiger van de minister van Justitie* bevestigt dit. Dit gedeelte werd uit het in voorbereiding zijnde wetsontwerp gelicht en ingevoegd in het wetsvoorstel.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) dringt aan op een nieuwe raadpleging van de Raad van State. Zijn advies over het eerste wetsvoorstel heeft geleid tot een volledig herwerkte versie van het oorspronkelijke wetsvoorstel.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) is van oordeel dat een nieuw advies van de Raad van State overbodig is omdat de actieve meldingsplicht alleen een toepassing is van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering. Door dit wetsvoorstel wordt het duidelijk dat voornoemd artikel 29 primeert op artikel 458 van het Strafwetboek.

*
* *

De commissie beslist met 9 tegen 3 stemmen en 1 onthouding het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 als basis voor de verdere bespreking te nemen.

*
* *

De heer Eric Massin (PS) wijst erop dat het voorstel om advies te vragen aan de Raad van State werd verworpen met het argument dat het tweede wetsvoorstel (DOC 54 2050/001) van mevrouw Van Peel c.s. niet meer dan een antwoord is op het advies van de Raad van State over het oorspronkelijke wetsvoorstel (DOC 54 1687/001).

Maar het tweede wetsvoorstel bevat andere en nieuwe bepalingen met een verstrekkende draagwijdte die in feite opnieuw zouden moeten worden voorgelegd. De leden van de commissie hebben op 5 oktober 2016 elk een bericht gekregen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)(afdeling OCMW's), de *Union des Villes et Communes de Wallonie* (UVCW) (Fédération des CPAS) en de Federatie van Brusselse OCMW's van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om hen daarop te wijzen. De spreker deelt die mening en vraagt bijgevolg ook dit wetsvoorstel voor advies voor te leggen.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) sluit zich aan bij het verzoek van de vorige spreker en citeert uit het aangehaalde bericht waar hij overigens volledig achter staat. De voornoemde verenigingen vinden dat het advies van de instellingen van sociale zekerheid ook zou moeten worden gevraagd aangezien het nieuwe

représentant du ministre de la Justice le confirme. Cette partie a été distraite du projet de loi en préparation et insérée dans la proposition de loi.

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) insiste pour que l'on demande un nouvel avis au Conseil d'État. À la suite de son avis sur la première proposition de loi, la proposition de loi initiale a été entièrement remaniée.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) estime qu'un nouvel avis du Conseil d'État est superflu, car l'obligation d'information active n'est qu'une application de l'article 29 du Code d'instruction criminelle. La proposition de loi à l'examen indique clairement que l'article 29 prime l'article 458 du Code pénal.

*
* *

La commission décide, par 9 voix contre 3 et une abstention, que la proposition de loi DOC 54 2050/001 servira de base à la suite des discussions.

*
* *

M. Eric Massin (PS) souligne que la proposition de demander l'avis du Conseil d'État a été rejetée dès lors que la seconde proposition de loi (DOC 54 2050/001) de Mme Van Peel et consorts ne ferait que donner suite à l'avis du Conseil d'État sur la proposition de loi initiale (DOC 54 1687/001).

Cependant, la seconde proposition de loi contient de nouvelles dispositions ayant une portée plus large qui devraient en fait à nouveau être soumises pour avis. Le 5 octobre 2016, les membres de la commission ont tous reçu un message de la *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten* (VVSG) (section CPAS), de l'Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW) (Fédération des CPAS) et de la Fédération des CPAS bruxellois de l'Association de la ville et des communes de la Région de Bruxelles-Capitale attirant leur attention sur la nécessité de le faire. L'intervenant partage ce point de vue et demande dès lors également de soumettre cette proposition de loi pour avis.

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) se joint à la demande de l'intervenant précédent et cite l'avis susmentionné auquel il souscrit d'ailleurs pleinement. Les associations précitées estiment que l'avis des organismes de sécurité sociale devrait également être demandé dès lors que la nouvelle proposition de loi

wetsvoorstel betrekking op die instellingen. Volgens de verenigingen wordt geen rekening gehouden met de actoren op het terrein. Zij waarschuwen voor de gevaarlijke gevolgen van het voorgestelde artikel 46bis/1, § 3, met betrekking tot de actieve meldingsplicht. Op grond van welke vorming moeten de personeelsleden van de beoogde instellingen beoordelen of het gaat om ernstige aanwijzingen voor het bestaan van een terroristisch misdrijf bedoeld in Boek II, Titel I^{ter} van het Strafwetboek? De personeelsleden zijn tevens gebonden door het geheim van de informatie terwijl de instelling zelf informatie moet meedelen wat tegenstrijdig is. De vertrouwensband met de cliënten riskeert ernstig te worden geschaad. De spreker vraagt naast een nieuw advies van de Raad van State eveneens een hoorzitting met vertegenwoordigers van de actoren op het terrein.

De heer Philippe Pivin (MR) meent dat dit overbodig is en maant aan de bespreking van het wetsvoorstel niet te vertragen. De Brusselse procureur-generaal maakte recent nog zijn beklag kenbaar over het feit dat het OCMW van Brussel stelselmatig weigert informatie aan het parket te bezorgen en daarvoor het beroepsgeheim inroept. De actoren op het terrein hebben bovenal behoefte aan duidelijkheid.

De heer Georges Dallemagne (cdH) bevestigt dat voor zijn fractie de strijd tegen het terrorisme de hoogste prioriteit geniet. Dat mag echter geen hinderpaal zijn om wetteksten die betrekking hebben op de fundamentele rechten en vrijheden grondig te onderzoeken zeker wanneer het gaat om het invoeren van uitzonderingen op het beroepsgeheim. Het nieuwe wetsvoorstel DOC 54 2050/001 roept tal van juridische en fundamentele vragen op waarover de Raad van State zich zeker zou moeten kunnen buigen. Een ervan is bijvoorbeeld of de instellingen die op het niveau van de gewesten sociale zekerheidsuitkeringen verdelen ook onder het toepasingsgebied vallen.

De heer Hans Bonte (sp.a) bevestigt dat hij ook een schrijven ontving van de VVSG (afdeling OCMW's), die haar bezorgdheid heeft geuit over de gevolgen van het wetsvoorstel DOC 54 2050/001. Hij sluit zich aan bij de vraag omtrent het horen van vertegenwoordigers van de verenigingen van steden en gemeenten alsook om een advies van de Raad van State te krijgen. Men mag niet vergeten dat de juridische onzekerheid bij het personeel op het terrein groot is. De spreker wijst er ook op dat zowel het OCAD als de Veiligheid van de Staat aanmanen tot voorzichtigheid en de zaken niet te zeer te juridiseren.

De verontwaardiging van de procureur-generaal van Brussel is terecht wanneer hij vaststelt dat de een van de grootste OCMW's van het land weigert mee te werken.

porte sur ces organismes. Les associations estiment qu'il n'est pas tenu compte des acteurs de terrain. Elles mettent en garde contre les risques que pourrait présenter l'article 46bis/1, § 3, proposé, concernant l'obligation de dénonciation active. Sur quelle formation le personnel des organismes visés doit-il s'appuyer pour identifier les informations pouvant constituer des indices sérieux de l'existence d'une infraction terroriste visée dans le Livre II, Titre I^{er}, du Code pénal? Les membres du personnel sont également tenus au secret de l'information alors que l'organisme doit lui-même communiquer certaines informations. C'est contradictoire. La relation de confiance avec les bénéficiaires risque d'être sérieusement mise à mal. L'intervenant demande, outre un nouvel avis du Conseil d'État, l'audition de représentants des acteurs de terrain.

M. Philippe Pivin (MR) juge cela superflu et demande avec insistance que l'examen de la proposition de loi ne soit pas retardé. Récemment encore, le procureur général de Bruxelles a déploré que le CPAS de Bruxelles refuse systématiquement de fournir certaines informations au parquet en invoquant le secret professionnel pour se justifier. Or, sur le terrain, les acteurs ont surtout besoin de clarté.

M. Georges Dallemagne (cdH) confirme que la lutte contre le terrorisme est absolument prioritaire pour son groupe mais indique que cette priorité ne doit empêcher personne d'examiner soigneusement les textes légaux relatifs aux libertés et aux droits fondamentaux, certainement s'il s'agit de prévoir des exceptions au secret professionnel. La nouvelle proposition de loi DOC 54 2050/001 soulève de nombreuses questions juridiques et fondamentales sur lesquelles le Conseil d'État devrait certainement pouvoir se pencher. L'une d'elles est la question de savoir si les organismes qui accordent des allocations de sécurité sociale au niveau régional relèvent également du champ d'application.

M. Hans Bonte (sp.a) confirme qu'il a également reçu un courrier de la VVSG (section CPAS) qui a exprimé son inquiétude au sujet des conséquences de la proposition de loi DOC 54 2050/001. Il se rallie à la demande en vue d'auditionner des représentants des associations des villes et communes et d'obtenir un avis du Conseil d'État. On ne peut pas oublier que l'incertitude juridique est grande parmi le personnel sur le terrain. L'intervenant signale également que tant l'OCAM que la Sûreté de l'État exhortent à la prudence et à ne pas juridiciser à outrance.

L'indignation du procureur général de Bruxelles est justifiée lorsque ce dernier constate que l'un des plus grands CPAS du pays refuse de collaborer. Il dispose

Hij bezit wel over voldoende juridische instrumenten om daartegen op te treden. Voor de spreker gaat het niet op om op basis van de onwillige houding van één OCMW de wetgeving in een dermate grondige wijze als voorgesteld te wijzigen.

De heer Eric Massin (PS) preciseert dat zijn fractie vanzelfsprekend de bestrijding van het terrorisme tot een absolute prioriteit rekent en hij geenszins de bedoeling heeft de zaken te vertragen. De spreker verwijst naar de verklaringen van de minister van Justie en de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijk Integratie, die het in eerste instantie hadden over de inperking van het beroepsgeheim van de maatschappelijk assistenten in de strijd tegen de sociale fraude. Thans ligt een wetsvoorstel voor dat gericht is op de terrorismebestrijding en daartoe een ingrijpende wijziging in het Wetboek van Strafvordering wil doorvoeren. Zowel de rechtspraak van de hoogste rechtscollèges als de rechtsleer manen aan tot de grootste omzichtigheid wanneer beperkingen en uitzonderingen op de fundamentele rechten en vrijheden worden overwogen.

In dit geval is het dan ten stelligste aangewezen om het advies van de Raad van State te kennen alsook dit van de actoren op het terrein via een hoorzitting in de commissie. Het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 roept te veel vragen op, ook wat de bevoegdheidsverdeling met de gewesten betreft.

De beide bevoegde ministers hebben naar studies verwezen, maar deze ontbreken vooralsnog.

Het wetsvoorstel is van toepassing op alle instellingen van sociale zekerheid waar bijvoorbeeld de Rijksdienst voor Sociale zekerheid zeker onder valt. Vallen het Riziv, de Rijksdienst voor de Pensioen, de ziekteverzekeringsinstellingen ook onder het toepassingsgebied? Voor het Riziv en de ziekteverzekeringsinstellingen werken veel artsen waarvan het beroepsgeheim bijgevolg ook zou kunnen worden aan banden gelegd. Houdt dit geen risico in?

Het wetsvoorstel is gericht op het opsporen van terroristische misdrijven. Daarvoor bestaan er echter reeds wettelijke mogelijkheden zoals bijvoorbeeld de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst (meer in het bijzonder artikel 19/1). Is dit geen overlapping met het huidig wetsvoorstel en het voorgestelde artikel 46bis/1, § 3? Er is ook het artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering dat nu reeds ambtenaren de verplichting oplegt inbreuken te melden met een sanctiemogelijkheid.

toutefois de suffisamment d'instruments juridiques pour réagir. L'intervenant estime qu'il n'est pas opportun de procéder à une modification aussi approfondie de la législation telle qu'elle est proposée en raison de l'attitude récalcitrante d'un CPAS.

M. Eric Massin (PS) précise que son groupe considère évidemment la lutte contre le terrorisme comme une priorité absolue et qu'il n'a nullement l'intention de temporiser. L'intervenant renvoie aux déclarations du ministre de la Justice et du ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture, et de l'Intégration sociale pour lesquels il était question, dans un premier temps, d'une limitation du secret professionnel des assistants sociaux dans le cadre de la lutte contre la fraude sociale. La proposition qui est à présent à l'examen vise à lutter contre le terrorisme et, pour ce faire, à procéder à une modification drastique du Code d'instruction criminelle. Tant la jurisprudence des plus hautes juridictions que la doctrine appellent à la plus grande prudence lorsque des limitations et des exceptions aux libertés et aux droits fondamentaux sont envisagées.

En l'occurrence, il s'indique fortement de connaître l'avis du Conseil d'État ainsi que celui des acteurs de terrain par le biais d'une audition en commission. La proposition de loi DOC 54 2050/001 soulève trop de questions, y compris en ce qui concerne la répartition des compétences avec les Régions.

Bien que les deux ministres compétents aient renvoyé à des études, celles-ci font toujours défaut.

La proposition de loi s'applique à l'ensemble des institutions de sécurité sociale, dont fait en tout état de cause partie l'Office national de sécurité sociale. L'INAMI, l'Office national des pensions et les caisses d'assurance maladie relèvent-ils également de cette catégorie? L'INAMI et les caisses d'assurance maladie emploient de nombreux médecins dont le secret professionnel risque donc également d'être mis à mal. N'est-ce pas dangereux?

La proposition de loi est axée sur la recherche d'infractions terroristes. Or, il existe déjà des outils législatifs dans ce domaine, comme par exemple la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité (en particulier l'article 19/1). N'y a-t-il pas de chevauchements entre cette législation et la proposition de loi à l'examen, plus précisément l'article 46bis/1, § 3, proposé? L'intervenant cite également l'article 29 du Code d'instruction criminelle, qui impose déjà aux fonctionnaires l'obligation de dénoncer les infractions et prévoit une possibilité de sanction.

De heer Massin vreest dat men zich buiten het kader van de strijd tegen het terrorisme begeeft en verwijst naar het antwoord van de minister van Justitie op zijn mondelinge vraag nr. 13775 op 28 september 2016 in de commissie voor de Justitie (CRIV 54 COM 497, p. 15).

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) dringt erop aan het onderzoek van dit wetsvoorstel geen vertraging te laren oplopen.

De kern van het wetsvoorstel komt erop neer dat alle instellingen van sociale zekerheid, m.i.v. OCMW's, de verplichting zullen krijgen om administratieve inlichtingen te geven wanneer het parket dit vraagt in het kader van een onderzoek naar terroristische misdrijven. Vandaag is het echter zo dat heel wat OCMW's dit weigeren (ze gebruiken daartoe zelfs standaardbrieven). De vraag om hieraan te verhelpen komt van het eenparige College van procureurs-generaal.

Er is welbewust voor gekozen om deze verplichting te koppelen aan een sanctie omdat er volgens de spreker geen gronden kunnen zijn om dit te weigeren.

Alle personeelsleden van voornoemde instellingen, indien zij ernstige aanwijzingen hebben van het bestaan van terroristische misdrijven, bezitten een meldingsplicht. Ingevolge deze bepaling wordt duidelijkheid gecreëerd omdat er vandaag op dit vlak onduidelijkheid bestaat. Het is zeker niet de bedoeling een heksenjacht in te stellen naar de maatschappelijk assistenten toe en hen op dit punt te gaan controleren.

De spreker verwijst naar het standpunt van de VVSG (ook gepubliceerd in *De Morgen* van 6 oktober 2016) dat genuanceerder is dan sommige sprekers opmerkten. Het VVSG vindt het voorgestelde eveneens logisch maar vraagt wel bepaalde preciseringen.

Er is een uitzondering opgenomen voor de artsen van die instellingen zoals verwoord in de memorie van toelichting (cf. DOC 54 2050/001, blz. 5). Hun beroepsgeheim blijft onverkort behouden.

Ten slotte werd ingegaan op de opmerkingen van de Raad van State op het wetsvoorstel DOC 54 1687/001 en dit heeft geleid tot het indienen van wetsvoorstel DOC 54 2050/001: het toepassingsgebied werd verruimd zonder enig onderscheid. De kritiek van de OCMW's had onder meer betrekking op enkele wetgevingstechnische correcties maar ook op de aanwijzing in het wetsvoorstel van de Procureur des Konings als bevoegde magistraat terwijl het federaal parket op dit vlak bevoegd is. Volgens de spreker is deze kritiek ongegrond omdat de Federale procureur niet exclusief

M. Massin craint qu'on quitte le cadre de la lutte contre le terrorisme. Il renvoie à la réponse donnée par le ministre de la Justice à la question orale n° 13775 qu'il a posée le 28 septembre 2016 en commission de la Justice (CRIV 54 COM 497, p. 15).

Mme Valerie Van Peel (N-VA) insiste pour que l'examen de la proposition de loi ait lieu sans tarder.

L'objectif essentiel de cette proposition de loi est d'imposer à l'ensemble des institutions de sécurité sociale, y compris les CPAS, l'obligation de fournir des renseignements administratifs lorsque le parquet leur en fait la demande dans le cadre d'une enquête sur des infractions terroristes. À l'heure actuelle, de nombreux CPAS refusent de le faire (ils se servent même de lettres types à cet effet). Le Collège des procureurs généraux a demandé à l'unanimité qu'il soit mis fin à cette situation.

L'intervenante indique qu'il a été décidé d'assortir cette obligation d'une sanction, car rien ne peut selon elle motiver un refus en la matière.

L'obligation de dénonciation s'applique à l'ensemble des membres du personnel des institutions précitées lorsqu'il existe des indices sérieux de l'existence d'infractions terroristes. Cette disposition vise à clarifier la situation, qui est encore floue à l'heure actuelle. Le but n'est certainement pas d'organiser une chasse aux sorcières à l'encontre des assistants sociaux ni de commencer à les contrôler sur ce point.

L'intervenante fait référence au point de vue de la VVSG (également publié dans *De Morgen* en date du 6 octobre 2016), qui est plus nuancé que ce qu'ont déclaré certains intervenants. La VVSG estime également que ce qui est proposé est logique mais demande toutefois certaines précisions.

Une exception est prévue pour les médecins de ces institutions, comme indiqué dans les développements (cf. DOC 54 2050/001, p. 5). Leur secret professionnel est maintenu tel quel.

Pour conclure, il a été discuté des observations du Conseil d'État relatives à la proposition de loi DOC 54 1687/001, ce qui a débouché sur le dépôt de la proposition de loi DOC 54 2050/001: le champ d'application a été élargi sans distinction aucune. Les critiques des CPAS portaient notamment sur quelques corrections légistiques, mais également sur le fait que la proposition de loi désigne le procureur du Roi comme le magistrat compétent, alors que c'est le parquet fédéral qui est compétent en la matière. Selon l'intervenante, cette critique est infondée, car le procureur fédéral ne

bevoegd is voor onderzoeken inzake terrorisme. De lokale parketmagistraat start het onderzoek op. Van zodra onderzoekselementen ernstige aanwijzingen van het bestaan van een terroristisch misdrijf aan het licht brengen moet het dossier worden overgedragen aan het federaal parket en beslist de Federaal procureur het dossier al dan niet op zijn niveau te behandelen. Indien dit niet gebeurt wordt het onderzoek voortgezet door de procureur des Konings.

Volgens de spreekster is de nood aan dit wetsvoorstel groot en valt het niet te verantwoorden dat de noodzakelijke informatie niet zou doorstromen.

De heer Aldo Carcaci (PP) begrijpt niet dat wel wordt toegestaan het bankgeheim op te heffen in de strijd tegen het terrorisme maar dat informatie van sociale instellingen op het beroepsgeheim botsen.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) hekelt de snelheid waarmee de meerderheidsfracties dit wetsvoorstel door het parlement willen jagen. Het nieuwe wetsvoorstel DOC 54 2050/001 is veel omvattender dan enkel een antwoord op het advies van de Raad van State op het eerste wetsvoorstel DOC 54 1687/001. Er werd een volledige nieuwe bepaling ingevoegd (artikel 46bis/1, § 3) waarover de Raad van State zich bijgevolg niet kan hebben uitgesproken. Hij vraagt bijgevolg het wetsvoorstel voor te leggen aan de Raad van State.

De heer Eric Massin (PS) sluit zich hierbij aan. Hij wijst erop dat de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn reeds voorziet in de bescherming van de medische gegevens. Deze bepaling was opgenomen in de eerder voorgestelde aanvulling van artikel 36 van voornoemde wet (artikel 2 van het wetsvoorstel DOC 54 1687/001) en als dusdanig voorgelegd aan de Raad van State. In het nieuwe wetsvoorstel DOC 54 2050/001 is deze bepaling niet langer opgenomen. De noodzakelijke administratieve inlichtingen die de procureur des Konings kan vorderen vormen geen duidelijk afgebakend begrip. Wanneer bijvoorbeeld in een individueel dossier vertrouwelijke medische gegevens zitten met betrekking tot het bewijs van een arbeidsongeschiktheid van 66 % voor een aanvraag tot uitkeringen van de ziekteverzekering, zijn dit dan medische of administratieve inlichtingen? Het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 bevat duidelijk heel wat nieuwe elementen.

De heer Hans Bonte (sp.a) stipt aan dat de wetgever in de eerste plaats het algemeen belang voor ogen dient te hebben en daartoe de noodzakelijke afwegingen moet maken en niet te zeer moet focussen op de vragen van

dispose pas de compétences exclusives en matière d'enquêtes terroristes. Le magistrat du parquet local ouvre l'enquête. Dès que des éléments d'enquête mettent en lumière des indices sérieux de l'existence d'une infraction terroriste, le dossier doit être transmis au parquet fédéral et le procureur fédéral décide si le dossier en question doit être traité ou non à son niveau. Si ce n'est pas le cas, l'enquête est poursuivie par le procureur du Roi.

Selon l'intervenante, la proposition de loi à l'examen est cruciale et il est injustifiable que les informations nécessaires ne circulent pas.

M. Aldo Carcaci (PP) ne comprend pas qu'alors que l'on autorise la levée du secret bancaire dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, la perspective d'une levée du secret professionnel pour les informations dont disposent les institutions sociales suscite des réticences.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) critique l'empressement avec lequel les partis de la majorité souhaitent faire voter cette proposition de loi au Parlement. La nouvelle proposition de loi DOC 54 2050/001 va bien au-delà d'une simple réponse à l'avis du Conseil d'État concernant la première proposition de loi DOC 54 1687/001. Une disposition entièrement neuve a été insérée (article 46bis/1, § 3), sur laquelle le Conseil d'État n'a donc pas encore pu se prononcer. Le membre demande par conséquent de soumettre la proposition de loi au Conseil d'État.

M. Éric Massin (PS) se rallie à cette requête. Il souligne que la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale prévoit d'ores et déjà la protection des données médicales. Cette disposition figurait dans l'ajout précédemment proposé à l'article 36 de la loi précitée (article 2 de la proposition de loi DOC 54 1687/001) et, à ce titre, elle a été soumise au Conseil d'État. La nouvelle proposition de loi DOC 54 2050/001 ne reprend plus cette disposition. Les informations administratives nécessaires que le procureur du Roi peut demander ne constituent pas une notion clairement délimitée. Par exemple, lorsqu'un dossier individuel contient des données médicales confidentielles relatives à la preuve d'une incapacité de travail de 66 % pour une demande d'indemnités d'assurance maladie, s'agit-il d'informations médicales ou administratives? La proposition de loi DOC 54 2050/001 comporte manifestement beaucoup d'éléments nouveaux.

M. Hans Bonte (sp.a) indique que le législateur doit viser avant tout l'intérêt général et qu'à cette fin, il doit réaliser un indispensable travail d'appréciation, sans se focaliser excessivement sur les demandes du procureur

de procureur-generaal van Brussel. Er is een duidelijk probleem dat OCMW's in sommige gevallen weigeren pertinente informatie ter beschikking van het parket te stellen maar, anderzijds, leidt een algemene informatieplicht eveneens tot problemen. Vandaar dat een tweede advies van de Raad van State onontbeerlijk is. Ook de VVSG en de andere verenigingen vragen, omwille van hun personeelsleden op het terrein, duidelijkheid. Over het delen van informatie in het kader van een gerechtelijk onderzoek bestaat er geen probleem voor de spreker. De huidige wetgeving laat reeds toe de OCMW's te verplichten ertoe over te gaan, maar de voorgestelde bepalingen zijn welkom. De bepaling betreffende de actieve meldingsplicht echter ligt anders en daarvoor zijn de adviezen essentieel.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) erkent het belang van het advies van het College van procureurs-generaal maar stelt voor ook dit van de verenigingen van OCMW's en de Raad van State in te winnen. De kern van het debat ligt in het invoeren van een actieve informatieplicht (voorgesteld artikel 46bis/1, § 3 van het Wetboek van Strafvordering) waarop de meeste kritiek wordt geleverd.

De heer Stéphane Crusnière (PS) vraagt waarom dit wetsvoorstel nu plotsklaps moet worden aangenomen. De strijd tegen het terrorisme heeft er baat bij dat het debat grondig en in een sereen klimaat wordt gevoerd met kennis van de adviezen van de Raad van State en de verenigingen.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) vindt dat er een groot draagvlak is voor het wetsvoorstel dat grondig juridisch is onderbouwd en dringt aan op een spoedige aanneming ervan.

De spreekster onderstreept dat er vandaag reeds een meldingsplicht bestaat waarover echter rechts-onzekerheid bestaat. Artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering omvat thans al een actieve meldingsplicht krachtens welke iedere gestelde overheid, iedere officier of ambtenaar die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf daarvan dadelijk bericht dient te geven aan de procureur des Konings. De invoering van het voorgestelde artikel 46bis/1, § 3, zorgt voor duidelijkheid die er vandaag niet is. Wanneer er specifieke wetgeving van toepassing is voor de personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid, met name wanneer zij vallen onder het beroepsgeheim bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, dan, brengt deze bepaling duidelijkheid over de rangorde. De voornoemde personeelsleden moeten zich dan hierover geen vragen meer te stellen. Het is artikel 29 dat primeert op het beroepsgeheim.

général de Bruxelles. D'une part, le refus des CPAS de mettre, dans certains cas, des données pertinentes à la disposition du parquet pose clairement problème. D'autre part, une obligation générale d'information est, elle aussi, problématique. Un deuxième avis du Conseil d'État est par conséquent indispensable. La VVSG et les autres associations demandent aussi des éclaircissements, compte tenu de leurs membres du personnel sur le terrain. Le partage d'informations dans le cadre d'une instruction judiciaire ne pose pas de problème à l'intervenant. Bien que la législation actuelle permette déjà d'obliger les CPAS à y procéder, les dispositions proposées sont bienvenues. Il n'en va toutefois pas de même pour la disposition relative à l'obligation active d'information et, à cet égard, les avis sont essentiels.

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) reconnaît l'importance de l'avis du Collège des procureurs généraux, mais il propose également de recueillir celui des associations de CPAS et du Conseil d'État. Le cœur du débat réside dans l'instauration d'une obligation d'information active (article 46bis/1, § 3, proposé du Code d'instruction criminelle), qui cristallise la plupart des critiques.

M. Stéphane Crusnière (PS) demande pourquoi cette proposition de loi doit être adoptée de manière si hâtive. Tout le monde a intérêt à ce que la lutte contre le terrorisme fasse l'objet d'un débat de fond, dans un climat serein et en ayant pris connaissance des avis du Conseil d'État et des associations.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) estime que la proposition de loi recueille une large adhésion et qu'elle est solidement étayée sur le plan juridique. Elle insiste pour qu'elle soit adoptée rapidement.

L'intervenante souligne qu'aujourd'hui, il existe déjà une obligation d'information, mais que celle-ci est source d'insécurité juridique. L'article 29 du Code d'instruction criminelle comporte d'ores et déjà une obligation active d'information en vertu de laquelle toute autorité constituée, tout fonctionnaire ou officier public qui, dans l'exercice de ses fonctions, acquerra la connaissance d'un crime ou d'un délit, sera tenu d'en donner avis sur-le-champ au procureur du Roi. L'instauration de l'article 46bis/1, § 3, proposé, apporte les clarifications qui font actuellement défaut. Lorsqu'une législation spécifique est applicable aux membres du personnel des institutions de sécurité sociale, en particulier lorsqu'ils relèvent du secret professionnel visé à l'article 458 du Code pénal, cette disposition clarifie la hiérarchie des règles. Les membres du personnel précités ne doivent donc plus se poser de questions à cet égard. C'est l'article 29 qui prime sur le secret professionnel.

C. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 2

De heer Georges Dallemagne (cdH) dient een amendement nr. 1 in (DOC 54 2050/003). Hij licht toe dat het amendement tot doel heeft om de opheffing van het beroepsgeheim te beperken tot zeer strikt gereglementeerde gevallen die betrekking hebben op specifieke personen naar wie een onderzoek loopt. Hij stelt voor het voorgestelde artikel 46bis/1, § 1, in die zin te wijzigen.

De heer Georges Dallemagne (cdH) dient ook een amendement nr. 2 in (DOC 54 2050/003). Het amendement moet ervoor zorgen dat de inlichtingen inzake medische gegevens van persoonlijke aard alleen worden meegedeeld of gebruikt met inachtneming van het medisch geheim (wijziging van het voorgestelde artikel 46bis/1, §§ 2 en 3).

De heren Eric Massin (PS) en Stéphane Crusnière (PS) dienen een amendement nr. 3 in (DOC 2050/003). De indieners lichten toe dat het beroepsgeheim moet blijven gelden voor medische gegevens. Medische gegevens van persoonlijke aard mogen niet worden meegedeeld of gebruikt indien het medisch geheim daardoor zou worden geschonden (aanvulling van voorgestelde artikel 46bis/1, § 1, tweede lid).

De heer Georges Dallemagne (cdH) wenst verduidelijking over het begrip "instellingen van sociale zekerheid". Omvat dit begrip de instellingen die afhangen van de deelstaten en die onder meer instaan voor de gezinsbijslag? Wat met de ziekenfondsen en de vakbonden, die respectievelijk ziekte-uitkeringen en werkloosheidsuitkeringen uitbetalen, en met de OCMW's, die instaan voor de leeflonen? Zal deze bepaling haar doel niet voorbij schieten indien ze niet van toepassing is op deze instellingen?

Verder vraagt de spreker welke personeelsleden van die instellingen bedoeld worden. Gaat het enkel om de personeelsleden die toegang hebben tot administratieve dossiers of gaat het om alle personeelsleden, met inbegrip van bijvoorbeeld technische diensten?

De heer Bonte (sp.a) sluit zich aan bij de vraag van de heer Dallemagne om verduidelijking van het begrip

C. Discussion des articles

Article 1^{er}

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 2

M. Georges Dallemagne (cdH) présente l'amendement n° 1 (DOC 54 2050/003). Il explique que cet amendement a pour but de limiter la levée du secret professionnel à des cas très strictement encadrés qui concernent des personnes spécialement visées par une information. Il propose de modifier l'article 46bis/1, § 1^{er} en ce sens.

M. Georges Dallemagne (cdH) présente également l'amendement n° 2 (DOC 54 2050/003). Cet amendement vise à ce que les renseignements concernant des données médicales à caractère personnel ne puissent être communiqués ou utilisés que dans le respect du secret médical (modification de l'article 46bis/1, paragraphes 2 et 3 proposée).

MM. Eric Massin (PS) et Stéphane Crusnière (PS) présentent l'amendement n° 3 (DOC 54 2050/003). Les auteurs expliquent que le secret professionnel doit continuer à prévaloir pour les données médicales. Les données médicales à caractère personnel ne peuvent être ni communiquées, ni utilisées dans le cas où une telle communication ou utilisation entraînerait une violation du secret médical. (ajout à l'article 46bis/1, § 1^{er}, alinéa 2 proposé).

M. Georges Dallemagne (cdH) souhaite obtenir des éclaircissements à propos de la notion d'"institutions de sécurité sociale". Cette notion inclut-elle les institutions qui dépendent des entités fédérées et qui sont notamment chargées de la gestion des prestations familiales? Qu'en est-il des mutualités et des syndicats, qui versent respectivement des allocations de maladie et des allocations de chômage? Et quid des CPAS, qui sont responsables du versement du revenu d'intégration? La disposition proposée ne va-t-elle pas manquer son objectif si elle ne s'applique pas à ces institutions?

L'intervenant demande également quels membres du personnel de ces institutions sont visés. S'agit-il uniquement de ceux qui ont accès aux dossiers administratifs, ou s'agit-il de tous les membres du personnel, y compris, par exemple, les membres des services techniques?

M. Bonte (sp.a) fait sienne la question de M. Dallemagne et demande donc que la notion

“instellingen van sociale zekerheid”. Omvat dit begrip ook de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW)? Zo ja, wat zal er gebeuren na de integratie van de CAW's in de lokale besturen? Zal de bepaling dan ook van toepassing zijn op het personeel van de steden en gemeenten?

De heer Eric Massin (PS) meent dat de OCMW's niet onder het toepassingsgebied van deze bepaling vallen. De bepaling verwijst immers naar artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde. In die bepaling is onder meer sprake van “de openbare instellingen van sociale zekerheid alsook elke instelling, overheid of elke rechtspersoon van publiek recht die prestaties van de sociale zekerheid toekent”. Het leefloon maakt geen deel uit van de sociale zekerheid. Bijgevolg moet men besluiten dat de OCMW's niet onder het toepassingsgebied vallen. Dit leidt tot de paradoxale situatie dat deze bepaling niet van toepassing zal zijn op de OCMW's, die nochtans het oorspronkelijke voorwerp van het wetsvoorstel vormden.

De heer Aldo Carcaci (PP) steunt de doelstelling van de bepaling maar wijst erop dat de huidige formulering van het toepassingsgebied ontoereikend is. De OCMW's hangen niet af van de sociale zekerheid. De verwijzing naar de prestaties van de sociale zekerheid sluit de OCMW's uit van het toepassingsgebied van deze bepaling. Dit is onwenselijk en moet worden rechtgezet.

De heren Philippe Pivin (MR) en Raf Terwingen (CD&V) alsook mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) stellen dat het toepassingsgebied van de ontworpen bepaling duidelijk is. Ook de OCMW's vallen onder het begrip “instellingen van sociale zekerheid”.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) wijst op het antwoord van de minister van Justitie op de schriftelijke vraag nr. 881 van de heer Guido Tastenhoye van 9 januari 2006 (QRVA 51 110). Volgens de minister wordt de wettelijke verplichting voor ambtenaren om aangifte te doen van misdaden en wanbedrijven waarvan zij kennis krijgen in de uitoefening van hun ambt (artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering) beperkt door het beroepsgeheim (artikel 458 van het Strafwetboek). OCMW-medewerkers kunnen het beroepsgeheim inroepen om hun eventueel stilzwijgen te rechtvaardigen. Zij genieten een zwijgrecht en zijn niet onderworpen aan de spreekplicht.

In dit verband wenst de spreker te vernemen of de ontworpen bepaling de verhouding tussen de aangifteplicht en het beroepsgeheim niet nog verder zal bemoeilijken.

d’“institutions de sécurité sociale” soit précisée. Cette notion inclut-elle également les *Centra voor Algemeen Welzijnswerk* (CAW)? Si c'est le cas, que se passera-t-il après l'intégration des CAW au sein des administrations locales? La disposition proposée sera-t-elle dès lors applicable au personnel des villes et des communes?

M. Eric Massin (PS) estime que les CPAS n'entrent pas dans le champ d'application de cette disposition. Celle-ci fait en effet référence à l'article 2, alinéa 1^{er}, 2°, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer la “Charte” de l'assuré social, où il est notamment question des “institutions publiques de sécurité sociale ainsi que [de] tout organisme, autorité ou toute personne morale de droit public qui accorde des prestations de sécurité sociale”. Le revenu d'intégration ne fait pas partie de la sécurité sociale. Par conséquent, il faut conclure que les CPAS n'entrent pas dans le champ d'application de la disposition. La situation est donc paradoxale puisque cette disposition ne sera pas applicable aux CPAS, alors que ceux-ci constituaient l'objet initial de la proposition de loi.

M. Aldo Carcaci (PP) soutient l'objectif de la disposition mais souligne que la formulation actuelle du champ d'application est insuffisante. Les CPAS ne dépendent pas de la sécurité sociale. La référence aux prestations de la sécurité sociale exclut les CPAS du champ d'application de cette disposition, ce qui n'est pas souhaitable et nécessite une rectification.

MM. Philippe Pivin (MR) et Raf Terwingen (CD&V), ainsi que Mme Sarah Smeyers (N-VA) indiquent que le champ d'application de la disposition proposée est clair. Les CPAS sont inclus dans la notion d’“institutions de sécurité sociale”.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) renvoie à la réponse du ministre de la Justice à la question écrite n° 881 de M. Guido Tastenhoye du 9 janvier 2006 (QRVA 51 110). Selon le ministre, l'obligation légale, pour les fonctionnaires, de dénoncer les crimes et les délits dont ils acquièrent la connaissance dans l'exercice de leurs fonctions (article 29 du Code d'instruction criminelle) est limitée par le secret professionnel (article 458 du Code pénal). Les collaborateurs des CPAS peuvent invoquer le secret professionnel pour justifier leur éventuel silence. Ils jouissent du droit au silence et ne sont pas soumis à l'obligation de parler.

Dans ce contexte, l'intervenant souhaite savoir si la disposition proposée ne rendra pas encore plus complexe le lien entre le secret professionnel et le devoir de dénonciation.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) verwijst naar artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde. Volgens deze bepaling worden onder “instellingen van sociale zekerheid” begrepen:

a) de ministeries, de openbare instellingen van sociale zekerheid alsook elke instelling, overheid of elke rechtspersoon van publiek recht die prestaties van de sociale zekerheid toekent;

b) de meewerkende instellingen van sociale zekerheid, dat wil zeggen de instellingen van privaatrecht, andere dan de sociale secretariaten voor werkgevers (en de tarifieringsdiensten van de apothekersverenigingen), die erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de sociale zekerheid;

c) de fondsen voor bestaanszekerheid krachtens de wet van 7 januari 1958 opgericht door collectieve arbeidsovereenkomsten gesloten in de paritaire comités en door de Koning algemeen verbindend verklaard, in de mate dat zij in art. 2, 1°, littera f), van dezelfde wet bedoelde aanvullende voordelen toekennen;

d) de personen die door de in a), b) en c) bedoelde instellingen van sociale zekerheid worden belast met het bijhouden van een bijzonder repertorium van de personen bedoeld in artikel 6, tweede lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

De spreekster voegt eraan toe dat de OCMW's onder dit toepassingsgebied vallen.

Mevrouw Van Peel erkent dat de verhouding tussen de aangifteplicht en het beroepsgeheim problematisch is. Het voorliggend wetsvoorstel zal er voor zorgen dat de situatie wordt uitgeklaard.

Mevrouw Van Peel bevestigt dat alle sociale instellingen onder het toepassingsgebied van het wetsvoorstel vallen, en dus ook de personeelsleden van de OCMW's. Het gaat met name om de instellingen van sociale zekerheid als bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde. De memorie van toelichting bij de wet stelt dat het artikel de definities overneemt van artikel 2 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid. Daartoe behoren onder meer de vakorganisaties, de ziekenfondsen en de kinderbijslagfondsen. De CAW's vallen er niet onder.

Krachtens het artikel 2 vallen de OCMW's onder het toepassingsgebied “voor zover zij belast zijn met de

Mme Valerie Van Peel (N-VA) renvoie à l'article 2, alinéa 1^{er}, 2°, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer “la charte” de l'assuré social. Selon cette disposition, il faut entendre par “institutions de sécurité sociale”:

a) les ministères, les institutions publiques de sécurité sociale ainsi que tout organisme, autorité ou toute personne morale de droit public qui accorde des prestations de sécurité sociale;

b) les institutions coopérantes de sécurité sociale, c'est-à-dire les organismes de droit privé, autres que les secrétariats sociaux d'employeurs (et les offices de tarification des associations de pharmaciens), agréés pour collaborer à l'application de la sécurité sociale;

c) les fonds de sécurité d'existence institués, en vertu de la loi du 7 janvier 1958, par conventions collectives de travail conclues au sein des commissions paritaires et rendues obligatoires par le Roi, dans la mesure où ils accordent des avantages complémentaires visés au 1°, littera f) de la même loi;

d) les personnes chargées par les institutions de sécurité sociale visées aux a), b) et c) de tenir à jour un répertoire particulier des personnes visé à l'article 6, alinéa 2, 2°, de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-Carrefour de la sécurité sociale.

L'intervenante ajoute que les CPAS relèvent de ce champ d'application.

Mme Van Peel reconnaît que la relation entre l'obligation de déclarer et le secret professionnel pose problème. La proposition de loi à l'examen vise à clarifier la situation.

Mme Van Peel confirme que toutes les institutions sociales relèvent du champ d'application de la proposition de loi à l'examen, et donc aussi les membres du personnel des CPAS. Il s'agit en l'occurrence des institutions de sécurité sociale telles que visées à l'article 2, alinéa 1^{er}, 2°, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer “la charte” de l'assuré social. L'exposé des motifs de la loi précise que l'article reprend les définitions de l'article 2 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-Carrefour de la sécurité sociale. Sont notamment concernées les organisations syndicales, les mutualités et les caisses d'allocations familiales. Les CAW ne sont pas visés.

En vertu de l'article 2, les CPAS relèvent du champ d'application de la loi “dans la mesure où ils sont

toepassing van de sociale zekerheid in de zin van deze wet". Dat laatste wordt in hetzelfde artikel gedefinieerd als "alle regelingen van het stelsel van sociale bijstand, bestaande uit de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, het recht op maatschappelijke integratie, de gewaarborgde gezinsbijslag, het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en de inkomensgarantie voor ouderen". Het wetsvoorstel is dus van toepassing op alle klassieke sociale zekerheidsinstellingen en de OCMW's.

De heer Georges Dallemagne (cdH) informeert of volgens de indieners de instellingen van sociale zekerheid van de deelstaten eronder vallen, bijvoorbeeld zij die instaan voor de uitbetaling van de kinderbijslag? De federale wetgever kan aan de deelstaten verplichtingen opleggen in verband met de strijd tegen het terrorisme, gelet op zijn bevoegdheid op dat vlak. Hij mag dat echter niet doen indien de maatregelen ingrijpen in het loutere beheer van die fondsen, want hij is daarvoor niet bevoegd. Het zou dan ook goed zijn dat de Raad van State zich in een advies over dergelijke bevoegdheidsaspecten uitspreekt.

De heer Eric Massin (PS) benadrukt dat de Kruispuntbank van de sociale zekerheid gegevens ter beschikking stelt van de instellingen van sociale zekerheid, zodat zij de sociale rechten van burgers kunnen nagaan. Met het wetsvoorstel dienen de instellingen de gevraagde gegevens mee te delen. Het gaat daarbij om de instellingen van sociale zekerheid als bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde. De spreker wijst erop dat in het verleden al rechterlijke uitspraken werden gedaan in verband met de toepasbaarheid van de wet.

In welke mate biedt de meldingsplicht uit het wetsvoorstel een meerwaarde, gelet op het feit dat een procureur des Konings in het kader van een dossier of het federaal parket in het kader van een terrorismedossier reeds toegang heeft tot de Kruispuntbank? Bovendien werd ten aanzien van de OCMW's en de sociaal assistenten reeds een uitzondering voorzien op het beroepsgeheim. Zij dienen bovendien niet enkel de gevraagde informatie te verstrekken, maar hebben ook een actieve meldingsplicht. Artikel 29 van het Wetboek van strafvordering voorziet reeds een actieve meldingsplicht, en is algemeen toepasbaar, en dus ook voor feiten die verband houden met het terrorisme.

Op welke personeelsleden rust de actieve meldingsplicht, die met het wetsvoorstel wordt beoogd, precies? Gaat het enkel om de personeelsleden van de instellingen, of ook om de mandatarissen?

chargés de l'application de la sécurité sociale au sens de la présente loi". La sécurité sociale est définie comme suit dans le même article: "l'ensemble des branches du régime de l'aide sociale constitué par les allocations aux personnes handicapées, le droit à l'intégration sociale, les prestations familiales garanties, le revenu garanti aux personnes âgées et la garantie de revenus aux personnes âgées". La proposition de loi s'applique donc à toutes les institutions classiques de sécurité sociale et aux CPAS.

M. Georges Dallemagne (cdH) demande aux auteurs si, selon eux, les institutions de sécurité sociale des entités fédérées en font partie, par exemple celles chargées du paiement des allocations familiales? Le législateur fédéral peut imposer des obligations aux entités fédérées en ce qui concerne la lutte contre le terrorisme, eu égard à sa compétence sur ce plan. Il ne peut toutefois pas le faire si les mesures ont un impact sur la gestion pure et simple de ces fonds, car il n'est pas compétent en la matière. Il serait donc positif que le Conseil d'État se prononce dans un avis sur ces aspects liés à la compétence.

M. Eric Massin (PS) souligne que la Banque-Carrefour de la sécurité sociale met des données à la disposition des institutions de sécurité sociale, afin qu'elles puissent vérifier les droits sociaux des citoyens. La proposition de loi oblige les institutions à communiquer les données demandées. Il s'agit, à cet égard, des institutions de sécurité sociale visées à l'article 2 de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer "la charte" de l'assuré social. L'intervenant souligne que des décisions judiciaires ont déjà été prononcées dans le passé en ce qui concerne l'applicabilité de la loi.

Dans quelle mesure l'obligation de déclaration instaurée par la proposition de loi offre-t-elle une valeur ajoutée, étant donné qu'un procureur du Roi, dans le cadre d'un dossier, ou le parquet fédéral, dans le cadre d'un dossier de terrorisme, a déjà accès à la Banque-Carrefour? En outre, le secret professionnel a déjà été assorti d'une exception pour les CPAS et les assistants sociaux. De plus, ils doivent non seulement communiquer les informations demandées, mais ont aussi une obligation d'information active. L'article 29 du Code d'instruction criminelle prévoit déjà une obligation d'information active, et est d'application générale: il s'applique donc aussi aux faits liés au terrorisme.

Quels membres du personnel sont précisément soumis à l'obligation de dénonciation active d'information visée par la proposition de loi? S'agit-il uniquement des membres du personnel des institutions ou également des mandataires?

Wat wordt in het wetsvoorstel precies bedoeld met “administratieve inlichtingen”? Een duidelijke definitie van het begrip is van wezenlijk belang om te weten welke verplichtingen precies zullen rusten op de beoogde instellingen.

Wat dient onder de term “onverwijld” te worden begrepen? Wordt een termijn bedoeld die redelijk is, zoals in de betekenis van het strafrecht?

De heer Philippe Pivin (MR) wijst erop dat de meerwaarde van het wetsvoorstel volgt uit de uitdrukkelijke vraag naar de voorgestelde regeling in de mercuriale van de procureur-generaal van Brussel en van het College van procureurs-generaal. Het gaat dus om een vraag vanuit het werkveld.

Vervolgens wijst de spreker op het handvest “*Les valeurs fondatrices des CPAS wallons*”, waarin aan het begin wordt gesteld: “*Les CPAS sont le dernier filet de protection sociale. Ils sont reconnus comme institutions de sécurité sociale au sens de la Charte de l’assuré social.*” Het is dus duidelijk dat de OCMW’s instellingen van sociale zekerheid zijn in de zin van het handvest van de sociaal verzekerde.

De heer Hans Bonte (sp.a) stelt op grond van de door hem ingewonnen informatie vast dat de OCMW’s onder de voorgestelde regeling vallen. Wel blijkt het voor de FOD Sociale Zekerheid op dit ogenblik onmogelijk te zijn om een nominatieve lijst te stellen van welke personen onder het toepassingsgebied van het wetsvoorstel vallen. Dat is nochtans van wezenlijk belang.

Wat de implicaties voor de kinderbijslagkassen en de OCMW’s betreft, verdient het aanbeveling om overleg te plegen met de deelstaten.

Daarnaast is het zo dat ook de CAW’s in sommige gevallen een toepassing kunnen maken van residuaire stelsels en bijvoorbeeld een onderzoek naar het leefloon kunnen voeren. Staat het bijgevolg vast dat de CAW’s niet onder de regeling vallen, zoals de hoofdindienster stelt?

De spreker besluit dat het van wezenlijk belang is dat de exacte consequenties van het wetsvoorstel gekend zijn. Die duidelijkheid ontbreekt volkomen op dit ogenblik. Een bijkomend advies van de Raad van State is dan ook aangewezen teneinde een duidelijk beeld te krijgen over de bevoegdheidsaspecten en de juridische consequenties van het wetsvoorstel.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) stelt vast dat de OCMW’s onder de voorgestelde regeling vallen voor zover zij belast zijn met de toepassing van de

Qu’entend-on précisément par “renseignements administratifs” au sens de la proposition de loi? Il est essentiel de définir précisément la notion afin de connaître les obligations précises qui incomberont aux institutions visées.

Comment s’agit-il de comprendre les termes “sans délai”? Entend-on un délai raisonnable, au sens du droit pénal?

M. Philippe Pivin (MR) fait observer que la plus-value de la proposition de loi réside dans le fait qu’elle fait suite à la demande expresse de la réglementation proposée formulée dans la mercuriale du procureur général de Bruxelles et du Collège des procureurs généraux. Il s’agit donc d’une demande émanant du terrain.

Ensuite, l’intervenant renvoie à la charte intitulée “*Les valeurs fondatrices des CPAS wallons*”, qui précise d’emblée que “*Les CPAS sont le dernier filet de protection sociale. Ils sont reconnus comme institutions de sécurité sociale au sens de la Charte de l’assuré social.*” Il est donc clair que les CPAS sont des institutions sociales au sens de la Charte de l’assuré social.

Sur la base des informations qu’il a recueillies, *M. Hans Bonte (sp.a)* constate que les CPAS relèveront de la réglementation proposée. En revanche, le SPF Affaires sociales est actuellement dans l’impossibilité de dresser une liste nominative des personnes relevant du champ d’application de la proposition de loi. Or, cela revêt une importance essentielle.

En ce qui concerne les implications pour les caisses d’allocations familiales et les CPAS, il se recommande de mener une concertation avec les entités fédérées.

Par ailleurs, les CAW peuvent, dans certains cas, faire application de régimes résiduaire et, par exemple, enquêter sur le revenu d’intégration sociale. Est-il par conséquent établi que les CAW ne relèvent pas de la réglementation proposée, ainsi que l’affirme l’auteur principal de la proposition de loi?

L’intervenant conclut qu’il est essentiel que les conséquences exactes de la proposition de loi soient connues. Cette clarté fait complètement défaut à l’heure actuelle. Un avis supplémentaire du Conseil d’État est dès lors indiqué afin de faire la clarté sur les aspects de la compétence et les conséquences juridiques de la proposition de loi.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) constate que les CPAS relèvent du dispositif proposé dans la mesure où ils sont chargés de l’application de la sécurité sociale

sociale zekerheid in de zin van de wet van 11 april 1995. Betekent het bijgevolg dat indien andere taken, zoals de begeleiding in het kader van de collectieve schuldenregeling, worden uitgeoefend, de opgelegde verplichtingen niet van toepassing zijn?

Vervolgens stelt zich de vraag hoe het voorgestelde artikel 46*bis*/1 van het Wetboek van strafvordering zich zal verhouden tot het bestaande artikel 29 van hetzelfde Wetboek. Het artikel 46*bis* bevat immers een regeling “overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 29”. Hoe zal zich daarnaast artikel 46*bis* verhouden tot artikel 458 van het Strafwetboek? Wat het laatste artikel betreft, gaat het immers om een spreekrecht. Juridisch is er dus heel wat onduidelijkheid over de onderlinge verhouding tussen de genoemde artikelen.

Er is geen sanctie voorzien voor de schending van de ambtshalve verplichting om informatie mee te delen. Het gaat in het bijzonder over het “kennis krijgen van één of meerdere informaties die ernstige aanwijzingen kunnen uitmaken van het bestaan van een terroristisch misdrijf”. Over welke informatie gaat het dan precies? De omschrijving is zeer vaag. Wat indien iemand in een bepaalde situatie oordeelt dat de informatie niet relevant was, en achteraf wordt geoordeeld van wel? Kan dat gevolgen hebben op het vlak van de deontologie of de tucht?

Omwille van de bovenstaande juridische vragen acht de spreker een advies van de Raad van State van essentieel belang.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) licht toe dat ook vaststellingen die gebeuren in het kader van bijvoorbeeld de collectieve schuldenregeling onder de meldingsplicht zullen vallen. De instellingen vallen immers als geheel onder het toepassingsgebied van het wetsvoorstel.

Onder de administratieve gegevens dienen te worden begrepen de gekende adressen, het domicilieadres, identiteitsgegevens, gegevens die werden meegedeeld in het kader van een aanvraag aan een instelling en gegevens betreffende een verkregen of geweigerde uitkering. De uitzondering met betrekking tot de medische gegevens staat uitdrukkelijk vermeld in de toelichting bij het wetsvoorstel (DOC 54 2050/001, blz. 5).

Het wetsvoorstel beoogt enkel de personeelsleden van de instellingen, en niet de mandatarissen.

Met het “onverwijld” melden wordt bedoeld dat het zo snel mogelijk dient te gebeuren binnen de redelijk aanvaardbare periode die vereist is om de gegevens te verzamelen en door te sturen.

au sens de la loi du 11 avril 1995. Cela signifie-t-il par conséquent que si d'autres missions, tel que l'accompagnement dans le cadre du règlement collectif de dettes, sont exercées, les obligations imposées ne sont pas applicables?

Ensuite se pose la question de savoir comment l'article 46*bis*/1 du Code d'instruction criminelle proposé va s'articuler avec l'article 29 existant du même Code. L'article 46*bis*/1 contient en effet la disposition “conformément à la procédure visée à l'article 29”. Comment l'article 46*bis* va-t-il par ailleurs s'articuler avec l'article 458 du Code pénal? S'agissant de ce dernier article, il s'agit d'un droit de parole. D'un point de vue juridique, il convient d'apporter encore de nombreuses précisions concernant l'articulation des articles précités.

Aucune sanction n'est prévue en cas de violation de l'obligation d'office de communiquer des informations. Il s'agit en particulier de la prise de “connaissance d'une ou de plusieurs informations pouvant constituer des indices sérieux de l'existence d'une infraction terroriste”. De quelles informations s'agit-il précisément? La description est très vague. Quid si quelqu'un estime, dans une situation donnée, que les informations ne sont pas pertinentes, et que l'on estime l'inverse par la suite? Cela peut-il avoir des conséquences au niveau de la déontologie ou de la discipline?

Eu égard aux questions juridiques susmentionnées, l'intervenant estime qu'il est essentiel de demander l'avis du Conseil d'État.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) explique que les constatations qui se feront par exemple dans le cadre du règlement collectif de dettes tomberont elles aussi sous le coup de cette obligation d'informer. Les institutions tombent en effet dans leur ensemble dans le champ d'application de la proposition de loi à l'examen.

Par données administratives, il convient d'entendre les adresses connues, l'adresse du domicile, les données d'identité, les données qui ont été communiquées dans le cadre d'une demande à une institution et les données relatives à une allocation obtenue ou refusée. L'exception relative aux données médicales figure expressément dans les développements de la proposition de loi (DOC 54 2050/001, page 5).

La proposition de loi ne vise que les membres du personnel des institutions, en non les mandataires.

Par communiquer “sans délai”, on entend qu'il faut agir le plus vite possible dans la période raisonnablement acceptable qui est requise pour collecter les données et les transmettre.

De inhoudelijke afbakening naar terroristische misdrijven is duidelijk.

Artikel 458 van het Strafwetboek voorziet dat er wettelijke uitzonderingen kunnen bestaan op het medische geheim, en met dus een verplichting om de informatie bekend te maken. Artikel 46bis/1 voert een dergelijke wettelijke uitzondering in. Voorts is artikel 458 van het Strafwetboek een recentere wettelijke bepaling dan artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, en primeert bijgevolg (*lex posterior derogat legi priori*).

Met het wetsvoorstel werd er uitdrukkelijk voor gekozen om geen heksenjacht te organiseren op de eventuele schendingen van de opgelegde meldingsplicht door de geviseerde personeelsleden. Om die reden werden geen sancties voorzien. Uiteraard staat het de instellingen vrij om intern te bepalen hoe zij met de eventuele schendingen door hun personeel omgaan.

De heer Eric Massin (PS) benadrukt dat krachtens de organieke wet van 8 juli 1976 ook de mandatarissen van de raad voor maatschappelijk welzijn aan de meldingsplicht onderworpen zijn. Men kan dus bezwaarlijk beweren dat zij daartoe niet gehouden zijn.

De OCMW's leveren bovendien niet enkel prestaties van sociale zekerheid. Het gros van het door hen geleverde werk heeft immers betrekking op het leefloon, en dat is een subsidiair recht en geen prestatie van sociale zekerheid.

Tot slot wijst de spreker erop dat de wet van 4 februari 2010 betreffende de methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten reeds de gevallen voorziet waarin de OCMW's informatie kunnen of moeten meedelen. Ook het parket heeft toegang tot deze informatie in het kader van bepaalde onderzoeken.

De heer Hans Bonte (sp.a) houdt vast aan zijn voorstel om voorafgaandelijk overleg te plegen met de deelstaten en met de verenigingen van steden en gemeenten en hun advies te vragen, gelet op de mogelijke implicaties die het wetsvoorstel voor hen heeft.

Daarnaast is het van wezenlijk belang om vooraf te weten welke instellingen precies onder de voorgestelde regeling zullen vallen. Op dat vlak dient elke onduidelijkheid te worden weggenomen. Bijgevolg dient eerst een concrete lijst voorhanden te zijn. Wat de antwoorden op de vragen in verband met het toepassingsgebied betreft, merkt de spreker op dat bijvoorbeeld het gros van

La limitation aux infractions terroristes est claire.

L'article 458 du Code pénal prévoit que des exceptions légales peuvent exister au secret médical, impliquant dès lors une obligation de divulguer les informations. L'article 46bis/1 introduit une telle exception légale. En outre, l'article 458 du code pénal étant une disposition légale plus récente que l'article 29 du Code d'instruction criminelle, il prime dès lors sur celui-ci (*lex posteriori derogat legi priori*).

La proposition de loi choisit délibérément de ne pas organiser de chasse aux sorcières portant sur d'éventuelles violations de l'obligation de dénonciation par les membres visés du personnel. Par conséquent, aucune sanction n'a été prévue. Les institutions sont évidemment libres de définir en interne l'attitude qu'elles adopteront envers d'éventuelles violations commises par leur personnel.

M. Eric Massin (PS) souligne qu'en vertu de la loi organique du 8 juillet 1976, les mandataires du conseil de l'action sociale sont soumis à l'obligation de dénonciation. Il est dès lors difficile de soutenir qu'ils n'y sont pas tenus.

En outre, les CPAS ne fournissent pas que des prestations de sécurité sociale. L'essentiel du travail qu'ils fournissent concerne, en effet, le revenu d'intégration, et il s'agit d'un droit subsidiaire et non d'une prestation de sécurité sociale.

Enfin, l'intervenant souligne que la loi du 4 février 2010 relative aux méthodes de recueil de données par les services de renseignement et de sécurité prévoit déjà les cas où les CPAS peuvent ou doivent communiquer des informations. Le parquet a également accès à ces informations dans le cadre de certaines enquêtes.

M. Hans Bonte (sp.a) maintient sa proposition de concertation préalable avec les entités fédérées et les associations de villes et de communes, ainsi que sa proposition de leur demander leur avis compte tenu des implications que cette proposition de loi pourrait avoir pour elles.

En outre, il est essentiel de savoir au préalable à quels organismes la réglementation proposée s'appliquera exactement. Il convient de lever toute ambiguïté à cet égard. Il conviendra dès lors de commencer par établir une liste concrète. En ce qui concerne les réponses aux questions relatives au champ d'application, l'intervenant fait observer que le gros des dossiers de médiation de

de dossiers inzake schuldbemiddeling wordt beheerd door de CAW's. Vallen ook de sociaal assistenten van bijvoorbeeld het Rode Kruis of andere organisaties die opdrachten vervullen inzake de opvang van asielzoekers onder de meldingsplicht? Is dat ook het geval voor het personeel van de verzelfstandigde zorgbedrijven in Vlaanderen? *Quid* met de duizenden vrijwilligers binnen de OCMW's? Zullen de militanten van de vakorganisaties persoonlijk verantwoordelijk worden gesteld voor een schending van de meldingsplicht, gelet op het feit dat de vakorganisaties geen rechtspersoonlijkheid hebben?

Het valt tevens aan te raden het wetsvoorstel voor advies voor te leggen aan de commissie voor de Sociale Zaken, alsook aan de commissie voor de Justitie. Over die beide bevoegdheidsdomeinen werden immers door de leden pertinente vragen gesteld.

De heer Bonte besluit dat nog talloze vragen onbeantwoord blijven. Daarover dient duidelijkheid te worden verschaft alvorens het wetsvoorstel aan te nemen.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) noteert dat de hoofdindienster heeft gesteld dat de instellingen van sociale zekerheid als geheel onder het toepassingsgebied vallen. Alle personeelsleden van de instellingen, welke taak ze ook hebben, zullen dus gehouden zijn aan de meldingsplicht. Het gaat dus zowel om de sociaal assistent en de zorgkundige als om de poetsvrouw en de tuinman.

Daarnaast volgt uit de geboden antwoorden dat de schuldbemiddelaar van een OCMW onder het toepassingsgebied valt, doch de schuldbemiddelaar van een CAW niet. Valt dat onderscheid te verantwoorden in het licht van een eventuele beoordeling door het Grondwettelijk Hof?

Artikel 29 van het Wetboek van strafvordering voorziet een wettelijke uitzondering op de geheimhoudingsplicht die is neergelegd in artikel 458 van het Strafwetboek. Het voorgestelde artikel 46bis/1 bevat geen verplichting, want het bevat louter de bewoordingen "doen de personeelsleden (...) aangifte". Welke eventuele gevolgen rusten op deze personeelsleden op het vlak van de deontologie of de tucht?

De heer Georges Dallemagne (cdH) informeert of ook de personeelsleden worden bedoeld van de instellingen van privaatrecht die erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de sociale zekerheid, zoals bepaald in artikel 2, eerste lid, 2°, b), van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde? Daaronder worden

dettes, par exemple, est géré par les centres d'aide sociale générale. L'obligation de dénonciation s'applique-t-elle aussi aux assistants sociaux, par exemple de la Croix-Rouge ou d'autres organisations qui accueillent des demandeurs d'asile? S'applique-t-elle également au personnel des entreprises de soins autonomisées de Flandre? Aux milliers de bénévoles des CPAS? Les militants des organisations syndicales seront-ils jugés personnellement responsables du non-respect de l'obligation de dénonciation étant donné que les organisations syndicales ne possèdent pas la personnalité juridique

Il est également souhaitable que la proposition de loi soit soumise à l'avis de la commission des Affaires sociales, ainsi qu'à la commission de la Justice. Les membres ont en effet posé des questions pertinentes qui ont trait à ces deux domaines de compétences.

M. Bonte conclut en indiquant que de nombreuses questions n'ont pas encore reçu de réponses. Il conviendra de clarifier ces points avant d'adopter la proposition de loi à l'examen.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) constate que d'après l'auteure principale, les institutions de sécurité sociale relèvent dans leur ensemble du champ d'application de la réglementation proposée. Tous les membres du personnel de ces institutions, quelle que soit leur mission – assistant social ou aide-soignant, femme de ménage ou jardinier – seront donc soumis à l'obligation de dénonciation.

Il ressort par ailleurs des réponses fournies que le médiateur de dettes d'un CPAS tombe sous le coup de la proposition de loi à l'examen, mais que ce n'est pas le cas du médiateur de dettes d'un CAW. Cette distinction résistera-t-elle à un contrôle éventuel de la Cour constitutionnelle?

L'article 29 du Code d'instruction criminelle prévoit une exception légale à l'obligation de secret figurant à l'article 458 du Code pénal. L'article 46bis/1 proposé n'impose aucune obligation. Il dispose uniquement que "les membres du personnel (...) en font la déclaration". Quelles seront les conséquences éventuelles pour ces membres du personnel en termes de déontologie ou de discipline?

M. Georges Dallemagne (cdH) demande si les membres du personnel des organismes de droit privé qui sont agréés pour collaborer à l'application de la sécurité sociale, tels que visés par l'article 2, alinéa 1^{er}, 2°, b), de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer "la charte" de l'assuré social, sont également visés en l'espèce. Relèvent notamment de cette catégorie les

bijvoorbeeld de private ziekenhuizen en rustinstellingen begrepen. Indien niet, valt dat onderscheid redelijk te verantwoorden?

De vele resterende vragen over het toepassingsgebied tonen aan dat het wetsvoorstel met de instellingen van sociale zekerheid geen goed uitgangspunt heeft gekozen. Het vertrekpunt van het wetsvoorstel DOC 54 1914/001, dat vertrekt van het beroepsgeheim in artikel 458 van het Strafwetboek, zou voor minder juridische discussies zorgen en is dan ook een veel betere keuze.

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie wijst op de doelstelling van het wetsvoorstel. Wanneer een procureur of onderzoeksrechter een onderzoek voert naar terroristische misdrijven en van oordeel is dat één van de instellingen van sociale zekerheid over administratieve gegevens (bv. of een persoon een aanvraag voor een uitkering heeft gedaan) zou beschikken, is die op grond van de voorgestelde regeling verplicht om die informatie aan te reiken. Bij de vraag zal uiteraard duidelijk worden gemaakt om welke gegevens het gaat en binnen welke termijn zij worden verwacht. De medische gegevens worden in de toelichting bij het wetsvoorstel uitdrukkelijk van het toepassingsgebied uitgesloten.

In de derde paragraaf van het voorgestelde artikel 46bis/1 gaat het om ernstige aanwijzingen over een terroristisch misdrijf waarvan de personeelsleden van de instellingen uit hoofde van hun beroep kennis krijgen. Het is inderdaad zo dat er reeds een meldingsplicht is neergelegd in artikel 29 van het Wetboek van strafvordering. Er is echter Cassatierechtspraak die daarover onduidelijkheid heeft geschapen door voorrang te verlenen aan het recentere artikel 458 van het Strafwetboek (cf. Cass. 29 mei 1986, Pas. 1986, I, 1194). Deze rechtspraak wordt door een deel van het werkveld toegepast. Het wetsvoorstel wenst die onduidelijkheid weg te nemen door uitdrukkelijk voorrang te verlenen aan artikel 29 van het Wetboek van strafvordering.

De FOD Sociale Zekerheid heeft reeds een lijst opgesteld van de instellingen die onder het toepassingsgebied van het wetsvoorstel vallen op grond van de wet van 11 april 1995. Er dient evenwel te worden benadrukt dat over de precieze draagwijdte van die wet enige discussie bestaat.

De heer Hans Bonte (sp.a) benadrukt dat geen enkele fractie gekant kan zijn tegen de doelstelling van een betere informatie-uitwisseling. Dat neemt niet weg dat er nood is aan transparantie over welke instellingen onder het toepassingsgebied van het wetsvoorstel vallen.

hôpitaux et maisons de repos privés. Dans la négative, cette distinction peut-elle raisonnablement se justifier?

Les nombreuses questions qui subsistent quant au champ d'application de la proposition de loi montrent qu'il aurait été préférable de ne pas prendre les institutions de sécurité sociale comme point de départ. Le point de départ de la proposition de loi DOC 54 1914/001 – le secret professionnel prévu par l'article 458 du Code pénal – est moins sujet à controverses juridiques. Il s'agit donc d'un bien meilleur choix.

Le représentant du ministre de la Justice attire l'attention sur l'objectif de la proposition de loi à l'examen. Lorsqu'un procureur ou un juge d'instruction mène l'enquête sur des infractions terroristes et pense qu'une des institutions de sécurité sociale dispose de données administratives (concernant par exemple le point de savoir si une personne a introduit une demande d'allocation), la réglementation proposée impose à cette institution l'obligation de transmettre cette information. La requête précisera bien entendu clairement de quelles données il s'agit et dans quel délai elles doivent être communiquées. Les développements de la proposition de loi excluent expressément les données médicales de son champ d'application.

L'article 46bis/1, § 3, proposé, porte sur les indices sérieux concernant une infraction terroriste dont les membres du personnel des institutions prennent connaissance de par leur profession. Il existe en effet déjà une obligation de dénonciation, prévue à l'article 29 du Code d'instruction criminelle. La jurisprudence de la Cour de cassation a toutefois créé la confusion à ce sujet en faisant primer l'article 458 du Code pénal, qui est plus récent (cf. Cass. 29 mai 1986, Pas. 1986, I, 1194). Cette jurisprudence est appliquée par une partie des gens de terrain. La proposition de loi entend lever cette confusion en accordant expressément la primauté à l'article 29 du Code d'instruction criminelle.

Le SPF Affaires sociales a déjà dressé une liste des institutions relevant du champ d'application de la proposition de loi sur la base de la loi du 11 avril 1995. Force est cependant de souligner que la portée précise de cette loi est sujette à discussion;

M. Hans Bonte (sp.a) souligne qu'aucun groupe ne peut s'opposer à l'objectif visant à améliorer l'échange d'informations. Il n'en demeure pas moins qu'il convient de faire la transparence au sujet des institutions relevant du champ d'application de la proposition de loi.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) is van oordeel dat het niet alleen erg onduidelijk is om welke personeelsleden het gaat, maar dat de omschrijving in paragraaf 3 van wat van hen precies wordt verwacht, eveneens zeer vaag is.

De heer Georges Dallemagne (cdH) neemt akte van de pertinente opmerkingen van de vertegenwoordiger van de minister van Justitie. De beide bedenkingen versterken de vraag waarom de instellingen van sociale zekerheid als het vertrekpunt voor het wetgevend initiatief worden gekozen. Is het niet beter om artikel 458 van het Strafwetboek als uitgangspunt te nemen? De spreker heeft reeds geruime tijd een wetsvoorstel in die zin ingediend (DOC 54 1914/001).

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) pleit ervoor om de doelstelling van het wetsvoorstel voor ogen te blijven houden, met name de verplichting tot informatiedoorstroming wanneer het gaat om terroristische misdrijven. Het wetsvoorstel tracht op dat vlak de onduidelijkheid weg te nemen die door de rechtspraak was ontstaan.

De heer Hans Bonte (sp.a) benadrukt dat hij de bezorgdheid deelt die aan de basis ligt van het wetsvoorstel. Het is inderdaad een goede zaak dat de onduidelijkheid rond de zwijgplicht wordt weggenomen. De vraag is evenwel of het voorliggende wetsvoorstel daartoe het meest geschikte middel is. Indien de wil van de wetgever op het werkveld niet gerespecteerd wordt of verkeerd wordt geïnterpreteerd, kan bijvoorbeeld een verduidelijkende omzendbrief volstaan. Indien niettemin voor de wetgevende weg wordt gekozen, dient te allen tijde worden vermeden dat nieuwe onduidelijkheid wordt geschapen. Het doel moet zijn om absolute zekerheid te krijgen over eenieders rechten en plichten.

De heer Eric Massin (PS) toont begrip voor het standpunt van het Hof van Cassatie, dat voorrang verleent aan artikel 458 van het Strafwetboek. Artikel 29 van het Wetboek van strafvordering is immers louter een proceduremaatregel.

De spreker wijst daarnaast nogmaals op de wettelijke uitzondering op het beroepsgeheim van artikel 458 Sw. die is neergelegd in de wet van 4 februari 2010 betreffende de methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

De heer Massin wijst tot slot op de noodzaak dat de wetgeving zelf voldoende duidelijkheid schept. Eventuele vragen die de wetgeving oproept dienen een antwoord te krijgen in de voorbereidende parlementaire stukken.

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) estime que non seulement le plus grand flou règne quant aux membres de personnel visés, mais que la description de ce qu'on attend précisément de ceux-ci figurant au paragraphe 3 est également très vague.

M. Georges Dallemagne (cdH) prend acte des observations pertinentes formulées par le représentant du ministre de la Justice. Les deux objections rendent plus pertinente la question de savoir pourquoi les institutions de sécurité sociale constituent le point de départ de l'initiative législative. N'est-il pas préférable de prendre l'article 458 du Code pénal comme point de départ? Il y a belle lurette que l'intervenant a déposé une proposition de loi en ce sens (DOC 54 1914/001).

Mme Valerie Van Peel (N-VA) recommande de ne pas perdre de vue l'objectif de la proposition de loi, à savoir l'obligation de communication d'informations lorsqu'il s'agit d'infractions terroristes. La proposition de loi tente de lever en l'occurrence la confusion née de la jurisprudence.

M. Hans Bonte (sp.a) souligne qu'il partage la préoccupation qui est à la base de la proposition de loi à l'examen. C'est en effet une bonne chose que l'on ait remédié au manque de clarté concernant le secret professionnel. La question reste toutefois de savoir si la proposition de loi à l'examen est l'outil le plus adéquat à cette fin. Si la volonté du législateur n'est pas respectée sur le terrain ou est mal interprétée, une circulaire explicative pourrait par exemple suffire. Si l'on opte néanmoins pour la voie législative, il convient d'éviter de créer de nouvelles imprécisions à tout moment. L'objectif doit être d'obtenir une certitude absolue quant aux droits et aux devoirs de chacun.

M. Eric Massin (PS) comprend le point de vue de la Cour de cassation, qui fait prévaloir l'article 458 du Code pénal. En effet, l'article 29 du Code d'instruction criminelle est simplement une mesure de procédure.

Par ailleurs, l'intervenant renvoie de nouveau à l'exception légale au secret professionnel visé à l'article 458 du Code pénal qui est fixée dans la loi du 4 février 2010 relative aux méthodes de recueil des données par les services de renseignement et de sécurité.

Pour conclure, M. Massin estime que la législation elle-même doit créer suffisamment de clarté. Il convient de répondre aux questions éventuelles que soulèverait la législation dans les documents parlementaires préparatoires.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) wijst erop dat het de bedoeling moet zijn om kwaliteitsvolle wetgeving af te leveren. De tijdelijke commissie heeft zich daartoe bij aanvang uitdrukkelijk geëngageerd. Tot op heden heerst zeer veel onduidelijkheid over de gevolgen van het wetsvoorstel. Hoe zal bijvoorbeeld de situatie zijn wanneer de OCMW's worden ingekanteld in de gemeenten? Die denkoefening is in Vlaanderen aan de gang.

Dergelijke vragen geven aan dat het wellicht aan te bevelen valt nieuwe regelgeving uit te vaardigen die vertrekt van artikel 458 van het Strafwetboek, en niet van het Wetboek van strafvordering. In het kader van de informatiedoorstroming in verband met seksueel misbruik werd reeds een artikel 458*bis* ingevoegd. Het is misschien een goed idee om voor terroristische misdrijven de bijzondere bepaling 458*ter* in te voegen. In dat geval vervalt bijvoorbeeld reeds de discussie over welke instellingen van sociale zekerheid al dan niet onder het toepassingsgebied vallen.

Art. 3

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) souligne que l'objectif doit être de fournir une législation de qualité. La commission temporaire s'était expressément engagée en ce sens dès le début. Jusqu'à présent, les conséquences de la proposition de loi à l'examen restent extrêmement floues. Qu'advient-il par exemple lorsque les CPAS seront intégrés dans les communes? En Flandre, la réflexion à ce sujet poursuit son cours.

De telles questions montrent qu'il serait peut-être plus sage de promulguer une nouvelle réglementation sur la base de l'article 458 du Code pénal, et pas sur la base du Code d'instruction criminelle. Dans le cadre d'échanges d'informations en lien avec des abus sexuels, un article 458*bis* avait déjà été inséré. Il est peut-être judicieux d'insérer la disposition particulière 458*ter* pour les infractions terroristes. Dans ce cas, la discussion visant, par exemple, à savoir quelles institutions de la sécurité sociale relèvent du champ d'application de la proposition de loi à l'examen n'a plus lieu d'être.

Art. 3

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

D. Bespreking van het advies van de Raad van State nr. 60 245/3 van 29 november 2016 (DOC 54 2050/004).

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) overloopt het advies van de Raad van State (DOC 54 2050/004), en duidt aan welke punten van het advies aanleiding hebben gegeven tot het indienen van een amendement.

In het punt 3 van zijn advies duidt de Raad van State aan dat het niet duidelijk is wat precies wordt bedoeld met de term “administratieve inlichtingen”. De spreekster wijst op de bijkomende toelichting die zij aan de Raad van State heeft verschaft. Die laatste heeft gevraagd die toelichting expliciet tijdens de parlementaire bespreking naar voren te brengen.

De administratieve inlichtingen betreffen bijvoorbeeld de gekende adressen, het domicilieadres, de identiteitsgegevens van de klant, de gegevens die werden meegedeeld in het kader van de aanvraag aan een instelling of gegevens betreffende de verkregen of geweigerde uitkeringen. Het gaat dus geenszins om geheime informatie, maar om louter administratieve gegevens die gekend zijn bij de instellingen. De sociale verslagen van de maatschappelijke assistenten vallen er niet onder.

De spreekster herinnert eraan dat de problematiek al sinds 2009 door het College van procureurs-generaal wordt aangekaart in verschillende rapporten over de wetsevaluatie. Reeds 7 jaar wordt gevraagd om een wettelijke oplossing aan te reiken om tegemoet te komen aan deze problematiek. De oplossing ligt met het wetsvoorstel op tafel.

De Raad van State werpt daarnaast terecht op dat de toelichting bij het wetsvoorstel stelt dat de medische gegevens die persoonlijk van aard zijn, worden uitgesloten van het toepassingsgebied van dit wetsvoorstel (DOC 54 2050/001, blz. 5). De Raad van State is echter van oordeel dat die stelling best in de tekst van het wetsvoorstel zelf wordt opgenomen. Bijgevolg dient mevrouw Van Peel c.s. het *amendement nr. 7* (DOC 54 2050/005) in tot invoeging van een tweede lid in paragraaf 3 van het voorgestelde artikel 46bis/1 van het Wetboek van strafvordering.

De Raad van State lijkt verrast over het feit dat het wetsvoorstel zowel tot doel heeft om terroristische misdrijven op te sporen en te vervolgen als ze te vermijden. Het ene sluit het andere echter niet uit. De bedoeling van het wetsvoorstel is om op te sporen en te vervolgen, en dat kan tot gevolg hebben dat aldus andere misdrijven worden vermeden.

D. Discussion de l'avis n° 60 245/3 du Conseil d'État du 29 novembre 2016 (DOC 54 2050/004).

Mme Valerie Van Peel (N-VA) parcourt l'avis du Conseil d'État (DOC 54 2050/004) en indiquant les points de l'avis qui ont conduit à la présentation d'un amendement.

Dans le point 3 de son avis, le Conseil d'État fait observer que la portée précise des mots “renseignements administratifs” n'est pas claire. L'intervenante renvoie aux explications complémentaires qu'elle a fournies au Conseil d'État. Celui-ci a demandé que les débats parlementaires abordent explicitement ces explications.

Les renseignements administratifs sont, par exemple, les adresses connues, l'adresse du domicile, les données relatives à l'identité du client, les données communiquées dans le cadre de la demande adressée à une institution ou les données relatives aux prestations accordées ou refusées. Il ne s'agit donc en aucun cas d'informations secrètes, mais bien de données purement administratives connues par les institutions. Les rapports sociaux rédigés par les assistants sociaux ne sont pas visés.

L'intervenante rappelle que le problème a été soulevé depuis 2009 déjà par le Collège des procureurs généraux dans différents rapports de suivi législatif. Cela fait sept ans que l'on demande de légiférer afin de faire face à ce problème. La proposition de loi à l'examen apporte une solution.

Le Conseil d'État fait par ailleurs observer à juste titre que les développements de la proposition indiquent que les données médicales revêtant un caractère personnel sont exclues du champ d'application de cette proposition de loi (DOC 54 2050/001, p. 5). Le Conseil d'État estime toutefois qu'il serait préférable de le préciser dans le dispositif proprement dit de la proposition de loi. Mme Van Peel et consorts présentent par conséquent l'amendement n° 7 (DOC 54 2050/005), qui tend à insérer un deuxième alinéa dans le paragraphe 3 de l'article 46bis/1, proposé, du Code d'instruction criminelle.

Le Conseil d'État semble surpris par le fait que la proposition de loi à l'examen vise aussi bien à rechercher et poursuivre des infractions terroristes qu'à les éviter. L'un n'exclut cependant pas l'autre. La proposition de loi vise à rechercher et à poursuivre ces infractions, et cela peut avoir pour effet de prévenir d'autres infractions.

De invoeging van het artikel 46*bis*/1, § 3, in het Wetboek van strafvordering heeft een gerechtelijke finaliteit, met name het opsporen en vervolgen van misdrijven, *in casu* van alle terroristische misdrijven bedoeld in de artikelen 137 tot en met 141 van het Strafwetboek.

Het is daarbij niet de bedoeling een opsomming te geven van elke bepaling van het Strafwetboek betreffende de terroristische misdrijven, maar om het geheel van de terroristische misdrijven vermeld in Titel I ter in aanmerking te nemen. Aldus worden de nieuwe terroristische misdrijven die in het Strafwetboek zijn ingevoerd bij de wetten van 18 februari 2013 en 20 juli 2015 in aanmerking genomen en vallen ook eventuele toekomstige misdrijven er automatisch onder.

Zoals gesteld, is het tevens de bedoeling om aan de hand van het voorgestelde artikel 46*bis*/1, § 3, in het Wetboek van strafvordering terroristische aanslagen te kunnen voorkomen.

De Raad van State stelt dat er rechtsonzekerheid bestaat wanneer de meldingsplicht betrekking zou hebben op elke inlichting die ertoe kan bijdragen gelijk welk terroristisch misdrijf te voorkomen. De spreekster spreekt die stelling tegen: het gaat niet om elke inlichting die een terroristisch misdrijf zou kunnen voorkomen, maar over de informatie over het bestaan van een voltrokken terroristisch misdrijf. Zoals uiteengezet, heeft artikel 46*bis*/1, § 3, in het Wetboek van strafvordering een gerechtelijke finaliteit. Het gaat dus om het opsporen en vervolgen van terroristische misdrijven. Uiteraard is het zo dat indien voorbereidende handelingen of het ronselen wordt opgespoord en vervolgd – en dit zijn ook terroristische misdrijven – een terroristische aanslag mogelijk vermeden kan worden.

Verder vraagt de Raad van State zich af of er in dat geval geen onzekerheid over de draagwijdte van de uitzondering op de strafbaarstelling van het schenden van het beroepsgeheim (en van de meldingsplicht) zou ontstaan. Het aantonen van een bepaalde intentie is immers noodzakelijk bij de voorbereidende handelingen. Deze intentie is volgens de Raad van State niet eenvoudig in te schatten door de houder van het beroepsgeheim.

Mevrouw Van Peel verduidelijkt dat die intentie niet aangetoond moet worden door de persoon die informatie over een terroristisch misdrijf heeft. Het bewijs moet geleverd worden door het parket en dient te worden aangetoond voor een rechtbank. Het bewijs van de intentie is dus een zaak van het parket. De tekst van de wet is in die zin opgesteld dat het aan de persoon zelf toekomt om de afweging te maken of de vaststelling al dan niet te maken heeft met een terroristisch misdrijf. In het geval

L'insertion de l'article 46*bis*/1, § 3, dans le Code d'instruction criminelle a une finalité judiciaire, en l'occurrence la recherche et la poursuite d'infractions, en l'occurrence de toutes les infractions terroristes visées aux articles 137 à 141 du Code pénal.

L'intention n'est pas de procéder à une énumération de toutes les dispositions du Code pénal relatives aux infractions terroristes, mais de prendre en compte l'ensemble des infractions terroristes mentionnées au Titre I^{er}ter. Ainsi, les nouvelles infractions terroristes introduites par les lois des 18 février 2013 et 20 juillet 2015 sont prises en compte et les futures infractions éventuelles le seront automatiquement aussi.

Comme indiqué, l'objectif est également de pouvoir prévenir des attentats terroristes grâce à l'article 46*bis*/1, § 3, proposé, du Code d'instruction criminelle.

Le Conseil d'État indique qu'il y aurait insécurité juridique si l'obligation de dénonciation portait sur tout renseignement pouvant contribuer à prévenir n'importe quelle infraction terroriste. L'intervenante réfute cette affirmation: il ne s'agit pas de tous les renseignements pouvant contribuer à prévenir une infraction terroriste, mais des informations relatives à une infraction terroriste commise. Comme il a déjà été expliqué, l'article 46*bis*/1, § 3, du Code d'instruction criminelle a une finalité judiciaire. Il s'agit donc de la recherche et de la poursuite d'infractions terroristes. Bien sûr, si des actes préparatoires ou le recrutement de personnes – qui sont également des infractions terroristes – sont recherchés et poursuivis, cela peut permettre d'éviter un attentat terroriste.

Ensuite, le Conseil d'État se demande si, dans ce cas, il ne pourrait pas y avoir une insécurité juridique quant à la portée de l'exception à l'incrimination de la violation du secret professionnel (et de l'obligation d'information). En ce qui concerne les actes préparatoires, la démonstration d'une intention précise est en effet nécessaire. Selon le Conseil d'État, cette intention ne pourra pas toujours être aisément appréciée par le dépositaire du secret professionnel.

Mme Van Peel précise que cette intention ne doit pas être démontrée par la personne qui dispose d'informations sur une infraction terroriste. La preuve doit être apportée par le parquet et démontrée devant un tribunal. C'est donc le parquet qui doit prouver l'intention. Le texte de la loi a été rédigé en ce sens qu'il appartient à la personne elle-même d'évaluer si sa constatation est liée ou non à une infraction terroriste. Si la personne est convaincue qu'elle détient des informations sur une

die persoon ervan overtuigd is dat hij informatie heeft over een voltrokken terroristisch misdrijf, is hij verplicht om dat te melden aan het parket.

De woorden “die ernstige aanwijzingen kunnen uitmaken” zijn in deze cruciaal en wijzen op de eigen overtuiging van de persoon in kwestie. Om vast te stellen dat een persoon ten onrechte zijn beroepsgeheim zou hebben doorbroken, zal moeten worden aangetoond dat een normale en zorgvuldige geheimplichtige in dezelfde omstandigheden het vermeende misdrijf niet zou hebben gemeld aan de procureur des Konings. Men dient zich dus te verplaatsen in de context van die persoon op dat specifieke moment.

Om aan die mogelijke onduidelijkheid te verhelpen dient mevrouw Van Peel c.s. het *amendement* nr. 6 (DOC 54 2050/005) in.

In het punt 4 van zijn advies wijst de Raad van State er zelf op dat de beoordeling van de evenredigheid door de wetgever zelf dient te gebeuren. Het gaat met andere woorden om een politieke keuze.

De informatieverplichting heeft een algemene draagwijdte, en slaat op alle gegevens, ook deze die de kern van het beroepsgeheim raken, met uitzondering van de medische gegevens.

Het is ontegensprekelijk dat elke relevante informatie die een ernstige aanwijzing uitmaakt van een terroristisch misdrijf de gerechtelijke overheden moet bereiken. Die visie leidt tot de bewuste keuze om, in tegenstelling tot de passieve informatieplicht, niet voor een beperkt toepassingsgebied te kiezen.

De terroristische misdrijven zijn divers van aard. Om die reden wordt er bewust voor geopteerd om geen opsomming te geven van elke bepaling van het Strafwetboek betreffende de terroristische misdrijven, maar om het geheel van de terroristische misdrijven vermeld in Titel I ter van het Strafwetboek in aanmerking te nemen. Dat is belangrijk, daar het opsporen en vervolgen van een terroristisch misdrijf kan leiden tot het voorkomen van een ander terroristisch misdrijf, bijvoorbeeld een aanslag.

Er wordt dus gekozen voor een plicht en niet voor een recht. Dat biedt de waarborg dat informatie over terroristische misdrijven zonder enige fout de gerechtelijke autoriteiten bereiken. Het recht op veiligheid en het recht op leven dienen met alle mogelijke democratische wapens te worden verdedigd. Die houding maakt duidelijk dat individuen die terroristische misdrijven plegen

infraction terroriste commise, elle est obligée de les communiquer au parquet.

Les mots “pouvant constituer des indices sérieux” sont cruciaux en la matière et renvoient à la propre conviction de la personne en question. Pour établir qu’une personne a violé le secret professionnel de manière injustifiée, il faudra prouver qu’un dépositaire normal et consciencieux du secret professionnel n’aurait pas, dans les mêmes circonstances, mentionné l’infraction présumée au procureur du Roi. Il convient donc de se mettre dans la peau de cette personne à ce moment spécifique.

Afin de remédier à cette éventuelle imprécision, Mme Van Peel et consorts présentent l’*amendement* n° 6 (DOC 54 2050/005).

Dans le point 4 de son avis, le Conseil d’État indique que le législateur devra apprécier lui-même la proportionnalité. En d’autres termes, il s’agit d’un choix politique.

L’obligation d’information a une portée générale et porte sur toutes les données, y compris celles qui touchent au cœur du secret professionnel, à l’exception des données médicales.

Il est incontestable que toutes informations pertinentes constituant des indices sérieux de l’existence d’une infraction terroriste doivent parvenir aux autorités judiciaires. Cette vision induit le choix délibéré de ne pas opter pour un champ d’application limité, contrairement à ce qui est le cas pour l’obligation d’information passive.

Les infractions terroristes étant de nature diverse, il a été délibérément choisi de ne pas énumérer chaque disposition du Code pénal concernant les infractions terroristes, mais de prendre en considération l’ensemble des infractions terroristes figurant au Titre I^{er} ter du Code pénal. Ce choix est important parce que la recherche et la poursuite d’une infraction terroriste peut en prévenir une autre, un attentat par exemple.

On a donc opté pour une obligation et non un droit, ce qui garantit que les informations relatives aux infractions terroristes parviendront à coup sûr aux autorités judiciaires. Le droit à la sécurité et le droit à la vie doivent être défendus à l’aide de toutes les armes démocratiques possibles. Cette attitude indique clairement que les individus qui commettent des infractions terroristes

geen bescherming kunnen genieten van een eventueel beroepsgeheim.

Sommigen werpen in verband daarmee de vraag op of daardoor mogelijks geradicaliseerden niet zullen mijden om maatschappelijk werkers of andere vertrouwenspersonen hun geheimen toe te vertrouwen. Zal het wetsvoorstel met andere woorden geen omgekeerd effect hebben? Mevrouw Van Peel benadrukt nogmaals dat het wetsvoorstel een gerechtelijke finaliteit heeft en het opsporen en vervolgen van terroristische misdrijven beoogt. Het wetsvoorstel viseert dus wel degelijk terroristen en niet de personen die enkel geradicaliseerd zijn.

Gelet op de gerechtelijke finaliteit van het wetsvoorstel – met name het opsporen en vervolgen van voltrokken misdrijven –, stelt de Raad van State *a contrario* dat de voorziene meldingsplicht wel evenredig is met het beoogde doel.

Tijdens de eerdere bespreking van het wetsvoorstel weerklonk daarnaast ook kritiek op het toepassingsgebied *ratione materiae* van het wetsvoorstel. Is de meldingsplicht van toepassing op alle personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid? Dient de tuinman, de kok, de onthaalmedewerkster, enz. van elke instelling van sociale zekerheid het bestaan van een terroristisch misdrijf verplicht te melden?

Ten eerste geldt de vaststelling dat het weinig waarschijnlijk is dat deze personen in de uitoefening van hun functie stoten op een terroristisch misdrijf. Moest het toch het geval zijn, moeten zij dat inderdaad verplicht melden. Dat is trouwens vandaag de dag al het geval. De artikelen 29 en 30 van het Wetboek van strafvordering voeren een meldingsplicht in. Aangezien de verplichte aangifte voorzien bij artikel 29 (van toepassing op de overheid, de ambtenaren) en artikel 30 (de algemene aangifteplicht voor burgers) van het Wetboek voor strafvordering van oudere datum is dan artikel 458 van het Strafwetboek en niet strafrechtelijk vervolgd wordt, kan deze niet wijken voor artikel 458 van het Strafwetboek. Dat is de reden waarom expliciet wordt vermeld dat de meldingsplicht een toepassing is van de wettelijke uitzondering zoals bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek. Het gaat in deze niet om een nieuw of verrassend gegeven. Met de keuze voor een algemeen toepassingsgebied wordt het risico op een leemte in de wet vermeden. Bovendien zou het beperken van het toepassingsgebied geen enkel praktisch onderscheid teweegbrengen, aangezien de artikelen 29 en 30 van het Wetboek van strafvordering ook van toepassing zijn. Indien toch gekozen zou worden voor een beperking van het toepassingsgebied, zou dat problematisch kunnen zijn in het licht van het gelijkheidsbeginsel.

ne peuvent jouir de la protection d'un éventuel secret professionnel.

À cet égard, d'aucuns se demandent si des personnes potentiellement radicalisées ne risquent pas d'éviter désormais de se confier à des travailleurs sociaux ou à d'autres personnes de confiance. En d'autres termes, la proposition de loi n'aura-t-elle pas un effet inverse? Mme Van Peel souligne une fois encore que la proposition de loi a une finalité judiciaire et vise la recherche et la poursuite d'infractions terroristes. La proposition de loi vise donc bien les terroristes et non les personnes radicalisées.

Compte tenu de la finalité judiciaire de la proposition de loi – à savoir la recherche et la poursuite d'infractions commises –, le Conseil d'État affirme au contraire que l'obligation d'information prévue est bien proportionnelle à l'objectif poursuivi.

Au cours du premier examen de la proposition de loi, une autre critique concernait le champ d'application *ratione materiae* de la proposition de loi. L'obligation d'information s'applique-t-elle à tous les membres du personnel des institutions de sécurité sociale? Le jardinier, le cuisinier, la réceptionniste, etc. de chaque institution de sécurité sociale doivent-ils obligatoirement signaler l'existence d'une infraction terroriste?

Premièrement, force est de constater qu'il est peu probable que ces personnes prennent connaissance d'une infraction terroriste dans l'exercice de leurs fonctions. Mais si tel était le cas, elles seraient en effet tenues de le signaler. C'est d'ailleurs déjà le cas aujourd'hui. Les articles 29 et 30 du Code d'instruction criminelle instaurent une obligation de signalement. Dès lors que l'obligation de donner avis prévue à l'article 29 (applicable à toute autorité et aux fonctionnaires) et à l'article 30 (l'obligation générale de donner avis pour les citoyens) du Code d'instruction criminelle est antérieure à l'article 458 du Code pénal et n'est pas poursuivie pénalement, elle doit primer l'article 458 du Code pénal. C'est pourquoi la disposition précise explicitement que l'obligation de communiquer les renseignements est une application de l'exception légale visée à l'article 458 du Code pénal. Il ne s'agit pas, en l'espèce, d'une donnée nouvelle ni surprenante. En choisissant un champ d'application général, on évite le risque de créer des lacunes dans la loi. La limitation du champ d'application n'apporterait de surcroît aucune distinction pratique, étant donné que les articles 29 et 30 du Code d'instruction criminelle sont également d'application. S'il était malgré tout décidé de limiter le champ d'application, cela pourrait être problématique à la lumière du principe d'égalité.

Vervolgens merkt de spreekster op dat de Raad van State eveneens heeft gewezen op enkele verschillen tussen de Nederlandse en de Franse tekst van het wetsvoorstel (DOC 54 2050/004, blz. 8). Zij benadrukt dat de Nederlandse tekst als de basistekst dient te worden beschouwd, en stelt bijgevolg voor dat de Franse tekst aan de Nederlandse tekst wordt aangepast.

De commissie stemt hiermee in.

Mevrouw Van Peel c.s. dient vervolgens amendement nr. 4 (DOC 54 2050/005) in tot verduidelijking van het personele toepassingsgebied. De hoofdindienster verduidelijkt dat het amendement een antwoord is op het punt 7 van het advies van de Raad van State (DOC 54 2050/004, blz. 8).

In punt 8 van zijn advies wijst de Raad van State op de zinsnede “Met toepassing van de uitzondering bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek” in het voorgestelde artikel 46*bis*/1, § 2, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering. De spreekster legt uit dat het wetsvoorstel op die manier uitdrukkelijk toepassing wil maken van de wettelijke uitzondering.

Als antwoord op de vraag die in het punt 9 van het advies wordt gesteld, geldt dat de woorden “in afwijking van andersluidende bepalingen” verwijzen naar bepalingen in andere regelgeving dan artikel 458 van het Strafwetboek die verwijzen naar het beroepsgeheim. Het gaat bijvoorbeeld om de artikelen 36 en 50 van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. De zinsnede is dus van belang om al die bepalingen te vatten en om te duiden dat het voorgestelde artikel 46*bis*/1, § 3, voorrang heeft op die bepalingen.

Mevrouw Van Peel c.s. dient vervolgens amendement nr. 5 (DOC 54 2050/005) in ingevolge de opmerkingen in het punt 10 van het advies van de Raad van State (DOC 54 2050/004, blz. 9).

Mevrouw Van Peel c.s. dient vervolgens amendement nr. 8 (DOC 54 2050/005) in als antwoord op het punt 11 uit het advies van de Raad van State (DOC 54 2050/004, blz. 9).

De spreekster besluit dat voor de invoering van een nieuw artikel 46*bis*/1 in het Wetboek van strafvordering wordt gekozen om redenen van transparantie en duidelijkheid. Het artikel sluit inhoudelijk aan bij het artikel 46*bis* Sv. betreffende de verplichting tot medewerking in hoofde van de telecomoperatoren. Artikel 46*bis* Sv. kent geen beperking van het materiële toepassingsgebied. Bovendien is de informatie die de procureur des Konings kan vorderen duidelijk omschreven door de

L'intervenante observe ensuite que le Conseil d'État a également relevé plusieurs différences entre les textes français et néerlandais de la proposition de loi à l'examen (DOC 54 2050/004, p. 8). Elle souligne que c'est la version néerlandaise qui doit être considérée comme texte de base et propose dès lors d'adapter la version française en conséquence.

La commission marque son accord sur ce point.

Mme Van Peel et consorts présentent ensuite l'*amendement n° 4* (DOC 54 2050/005), qui tend à préciser le champ d'application personnel. L'auteure principale indique que cet amendement tend à répondre au point 7 de l'avis du Conseil d'État (DOC 54 2050/004, p. 8).

Dans le point 8 de son avis, le Conseil d'État renvoie au membre de phrase “En application de l'exception visée à l'article 458 du Code pénal” contenu dans l'article 46*bis*/1, § 2, alinéa 1^{er}, proposé, du Code d'instruction criminelle. L'intervenante explique que la proposition de loi entend de cette manière appliquer expressément l'exception légale.

En réponse à la question posée dans le point 9 de l'avis, l'intervenante précise que les mots “par dérogation à d'éventuelles dispositions contraires” renvoient aux dispositions afférentes au secret professionnel autres que l'article 458 du Code pénal. Sont par exemple visés les articles 36 et 50 de la loi organique des centres publics d'action sociale. Il est donc essentiel de maintenir ce membre de phrase pour englober l'ensemble de ces dispositions et pour qu'il soit clair que l'article 46*bis*/1, § 3, proposé, a priorité sur celles-ci.

Mme Van Peel et consorts présentent ensuite l'*amendement n° 5* (DOC 54 2050/005), qui tend à répondre aux observations formulées au point 10 de l'avis du Conseil d'État (DOC 54 2050/004, p. 9).

Mme Van Peel et consorts présentent ensuite l'*amendement n° 8* (DOC 54 2050/005) en réponse au point 11 de l'avis du Conseil d'État (DOC 54 2050/004, p. 9).

L'intervenante indique en conclusion qu'il a été décidé d'insérer un nouvel article 46*bis*/1 dans le Code d'instruction criminelle pour des raisons de transparence et de clarté. Sur le plan du contenu, l'article se situe dans le prolongement de l'article 46*bis* dudit code, qui a trait à l'obligation de coopération dans le chef des opérateurs télécom. L'article 46*bis* ne connaît pas de limitation du champ d'application matériel. Il définit en outre clairement les informations que le procureur du

wettelijke bepaling. Gelet op het gelijkaardige opzet van de voorliggende bepaling werd dan ook dezelfde structuur gevolgd voor de opbouw van het artikel als dat van artikel 46*bis* Sv.

In het voorgestelde artikel bestaat er ook een actieve informatieplicht, maar aangezien de passieve en de actieve informatieverplichting verwant zijn, werd beslist om ze samen te brengen in hetzelfde artikel, opnieuw om redenen van duidelijkheid en transparantie.

De heer Hans Bonte (sp.a) geeft vooreerst aan zich achter de doelstelling te scharen, met name het verzamelen van informatie die nuttig kan zijn om terroristische daden tegen te gaan. Tegelijk kan men niet om de vaststelling heen dat in België veeleer het beheer van de ingezamelde gegevens een probleem vormt. Een degelijk beheer van de reeds bestaande massa aan informatie zou bijgevolg de belangrijkste prioriteit moeten zijn. Zo slaagt men er vooralsnog niet in bepaalde personen goed op te volgen, ondanks het feit dat heel wat gegevens over die personen beschikbaar zijn. Het zou in het licht van die vaststelling bijvoorbeeld nuttig zijn om een analyse te maken van wat de officiële veiligheidsinstanties weten over de personen die op de OCAD-lijst staan. Het gaat dan louter om de politionele en de strafrechtelijke inbreuken.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) wijst erop dat de rol van de wetgever in de strijd tegen het terrorisme erin bestaat een wettelijk kader te creëren dat de mensen op het terrein in staat stelt terroristische activiteiten in een zo vroeg mogelijk stadium op te sporen, te vervolgen en te bestraffen op een wijze die genoegdoening verschaft aan de slachtoffers. De werkzaamheden van de tijdelijke commissie "Terrorismebestrijding" dragen daar toe bij. Het wetsvoorstel DOC 54 1579/001 mondde bijvoorbeeld inmiddels uit in de wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme. Het federaal parket heeft die wetgeving inmiddels al kunnen aanwenden voor het verijdelen van een terroristische aanslag.

Het spreekt voor zich dat ook de nodige aandacht moet gaan naar een efficiënte informatiedoorstroming. Dat thema krijgt momenteel evenwel de volle aandacht van de onderzoekscommissie die zich buigt over de aanslagen van 22 maart 2016. Heel wat informatie dient er echter op een vertrouwelijke wijze te worden behandeld.

Daarnaast dienen in de strijd tegen het terroristische activiteiten het parket, de onderzoeksrechter, de politiediensten en de lokale besturen elk hun rol op te nemen. Het is van belang dat er geen verwarring ontstaat tussen die verschillende onderscheiden taken.

Roi peut requérir. Compte tenu de l'objectif similaire poursuivi par la disposition à l'examen, la structure de l'article a été calquée sur celle de l'article 46*bis*.

L'article proposé prévoit également une obligation d'information, mais étant donné que l'obligation active et l'obligation passive sont apparentées, il a été décidé de les rassembler dans le même article, une fois encore pour des raisons de clarté et de transparence.

M. Hans Bonte (sp.a) indique tout d'abord qu'il souscrit à l'objectif de la proposition, à savoir la volonté de rassembler des informations qui peuvent être utiles pour prévenir des attentats terroristes. D'autre part, force est de constater qu'en Belgique, c'est surtout la gestion des données récoltées qui pose problème. Une gestion adéquate de la masse existante d'informations devrait, par conséquent, constituer la première des priorités. C'est ainsi notamment qu'à l'heure actuelle, on n'arrive toujours pas à bien suivre certaines personnes, malgré le fait que l'on dispose d'un grand nombre d'informations à leur sujet. À la lumière de ce constat, il serait par exemple utile de procéder à une analyse de ce que les instances de sécurité officielles savent des personnes qui figurent sur la liste de l'OCAM. Seules les infractions de police et les infractions pénales seraient concernées.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) fait observer que, dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, le rôle du législateur consiste à créer un cadre légal permettant aux acteurs de terrain de rechercher les actes terroristes le plus précocement possible, d'en poursuivre et d'en punir les auteurs d'une manière satisfaisante pour les victimes. Les travaux de la commission temporaire "Lutte contre le terrorisme" y contribuent. La proposition de loi DOC 54 1579/001 a, par exemple, débouché sur la loi du 14 décembre 2016 modifiant le Code pénal en ce qui concerne la répression du terrorisme. Dans l'intervalle, le parquet fédéral a déjà pu mettre cette législation à profit pour déjouer un acte terroriste.

Il va de soi qu'une transmission efficace des informations doit également recevoir l'attention nécessaire. La commission d'enquête, qui se penche sur les attentats du 22 mars 2016, consacre actuellement toute son attention à cette thématique. Quantité d'informations doivent toutefois être traitées de façon confidentielle.

Par ailleurs, dans la lutte contre les activités terroristes, le parquet, le juge d'instruction, les services de police et les pouvoirs locaux ont chacun un rôle à assumer. Il faut veiller à ce qu'il n'y ait pas de confusion entre ces différentes branches.

De heer Hans Bonte (sp.a) gaat akkoord met de stelling dat het de taak is van de wetgever om wetten te maken. Het Parlement heeft daarnaast echter ook een controlerende taak. Het is dus zeker gepast om op te merken dat er een en ander schort aan de opvolging van bepaalde personen. Een even relevante vraag in het debat is die wat er gebeurt met voor terrorisme veroordeelde gedetineerden na hun vrijlating. Op dit ogenblik is er geen informatiedoorstroming vanuit de sociale diensten in de gevangenissen naar de sociale diensten binnen de gemeenten, waaronder de OCMW's, aan wie het wetsvoorstel bijkomende verplichtingen wenst op te leggen. Die informatie is toch relevant voor het vormgeven van het lokale veiligheidsbeleid?

De spreker wijst daarnaast op de eerdere terughoudendheid bij de meerderheidspartijen om een advies te vragen aan de Raad van State. Thans blijkt nochtans duidelijk de meerwaarde van dat advies voor de parlementaire bespreking en voor de kwaliteit van de regelgeving. Dat blijkt onder meer uit de indiening van een reeks amendementen door de meerderheid ingevolge dat advies. Dat toont aan dat de vraag om advies wel degelijk steunde op terechte argumenten, en geenszins een vertragsmanoeuvre was.

Op inhoudelijk vlak merkt de spreker op dat de amendementen van de meerderheid steunen op een vrij selectieve lezing van het advies van de Raad van State. In dat advies neemt de Raad van State duidelijk stelling in over de actieve meldingsplicht (DOC 54 2050/004, blz. 7). Mevrouw Van Peel stelt in antwoord daarop dat die verplichting louter slaat op het melden van informatie over gepleegde terroristische misdrijven, op grond van de analyse dat aldus volgende misdrijven kunnen worden voorkomen. Is het echter geen algemene burgerplicht om dergelijke informatie te melden? Kan de precieze draagwijdte van het amendement nr. 6 worden verduidelijkt? Wat dient precies te worden gemeld, en door wie? Dat de medische gegevens thans uitdrukkelijk uit het toepassingsgebied worden gesloten, is alvast positief. Het betrokken amendement nr. 7 is evenwel een rechtstreeks gevolg van het advies van de Raad van State.

De heer Bonte pleit tot slot voor een open debat over de wetsvoorstellen rond de strijd tegen het terrorisme, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen. Dat houdt onder meer in dat rekening wordt gehouden met terechte opmerkingen en bezorgdheden van alle fracties. Een aantal van de opmerkingen van de Raad van State, die thans tot amendering door de meerderheid leiden, waren immers al eerder naar voren gebracht door de oppositie. Daarnaast verdient het aanbeveling

M. Hans Bonte (sp.a) est d'accord avec la thèse selon laquelle la mission du législateur est de faire des lois. Mais, parallèlement à cela, une mission de contrôle incombe également au Parlement. Il est donc certainement opportun de relever les manquements dans le suivi de certaines personnes. Une question tout aussi pertinente dans le débat est celle du sort à réserver aux détenus condamnés pour terrorisme une fois sortis de prison. Actuellement, il n'y a pas de transmission d'informations entre les services sociaux des prisons et ceux des communes, dont les CPAS, auxquels la proposition de loi souhaite imposer des obligations supplémentaires. Or, ces informations sont certainement pertinentes pour définir la politique locale en matière de sécurité.

L'intervenant souligne par ailleurs que les partis de la majorité étaient plutôt réticents à l'idée de demander l'avis du Conseil d'État. Néanmoins, il est désormais clair que cet avis constitue une plus-value pour le débat parlementaire et pour la qualité de la législation, comme en atteste notamment le dépôt d'une série d'amendements par la majorité à la suite dudit avis. Cela prouve que la demande d'avis se fondait bel et bien sur des arguments pertinents et n'était nullement une manœuvre dilatoire.

Concernant le contenu, l'intervenant observe que les amendements de la majorité reposent sur une lecture relativement sélective de l'avis du Conseil d'État. Dans cet avis, le Conseil d'État prend clairement position au sujet de l'obligation de dénonciation active (DOC 54 2050/004, p. 7). Mme Van Peel rétorque à ce sujet que cette obligation porte uniquement sur la communication d'informations relatives à des infractions terroristes commises, en se fondant sur le principe que cela permettra d'éviter à l'avenir de nouvelles infractions terroristes. Chaque citoyen n'a-t-il toutefois pas le devoir de communiquer de telles informations? La portée précise de l'amendement n° 6 peut-elle être précisée? Que faut-il dénoncer précisément, et qui doit le faire? Il est d'ores et déjà positif que les données médicales soient désormais explicitement exclues du champ d'application de la future loi. L'amendement n° 7 en question est toutefois une conséquence directe de l'avis du Conseil d'État.

Pour conclure, M. Bonte plaide en faveur d'un débat ouvert concernant les propositions de loi relatives à la lutte contre le terrorisme, transcendant les clivages majorité-opposition. Pour ce faire, il faut notamment tenir compte des observations et des préoccupations pertinentes de tous les groupes. Plusieurs observations du Conseil d'État, qui ont conduit la majorité à présenter des amendements, avaient en effet déjà été formulées auparavant par l'opposition. De plus, il est recommandé

om dergelijke amendementen op voorhand neer te leggen, zodat de andere fracties de tijd krijgen om ze te bestuderen.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) wijst in verband met de actieve meldingsplicht op de eerdere uiteenzetting, onder meer in verband met het artikel 30 Sv. Het probleem bevond zich op het niveau van het beroepsgeheim. De keuze voor alle personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid is ingegeven door het zorg voor het sluitend houdend van het wettelijke toepassingsgebied. In deze dient ook verwezen te worden naar het advies van de Raad van State op het wetsvoorstel DOC 54 1687/001 (DOC 54 1687/003).

Het voorliggende wetsvoorstel vloeit enerzijds voort uit de vraag van de Brusselse procureur-generaal, die zich reeds jaren geconfronteerd ziet met weigeringen van sommige OCMW's in zijn ambtsgebied om informatie mee te delen. Anderzijds bleek uit een analyse dat de medewerkers in de sociale instellingen met een beroepsgeheim niet gevat zijn door artikel 30 van het Wetboek van strafvordering. Het wetsvoorstel neemt het probleem in verband met het beroepsgeheim in zijn geheel weg, zonder dat het voor de mensen zonder beroepsgeheim iets verandert.

Wat het medische gegevens betreft, merkt de spreker op dat het steeds de bedoeling was om ze van het toepassingsgebied uit te sluiten. Dat werd reeds tijdens de bespreking gesteld, en staat ook in de toelichting bij het wetsvoorstel (DOC 54 2050/001, blz. 5). Het enige dat wijzigt is dat het met het amendement uitdrukkelijk in het wetsvoorstel zelf wordt opgenomen.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) wijst op de tweeledigheid van het wetsvoorstel. Enerzijds is er een luik over de passieve informatieplicht. Die moet zorgen voor een versterkte samenwerking tussen het gerecht en de instellingen van sociale zekerheid. De fractie van de spreker toont zich bereid om mee te denken over maatregelen die die samenwerking ten goede komen.

Anderzijds heeft zijn fractie zich steeds kritisch getoond over het tweede luik, met name dat over de actieve informatieplicht voor alle personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid. Het is dan ook op dat deel dat de voornaamste opmerkingen van de Raad van State zich richten, en het zijn ook die elementen die aanleiding geven tot amendementen vanuit de meerderheid.

De Raad van State wijst in hoofdzaak op twee moeilijkheden ten aanzien van de actieve meldingsplicht. Aan

de présenter de tels amendements à l'avance afin que les autres groupes aient le temps de les examiner.

En ce qui concerne l'obligation d'information active, *Mme Valerie Van Peel (N-VA)* renvoie à l'exposé précédent, en particulier au sujet de l'article 30 du Code d'instruction criminelle. Le problème se situait au niveau du secret professionnel. S'il a été choisi de retenir l'ensemble des membres du personnel des institutions de sécurité sociale, c'est par un souci de cohérence du champ d'application légal. Il convient également à ce propos de renvoyer à l'avis rendu par le Conseil d'État sur la proposition de loi DOC 54 1687/001 (DOC 54 1687/003).

D'une part, la proposition de loi à l'examen fait suite à la demande du procureur général de Bruxelles, qui essuie depuis plusieurs années déjà des refus de la part de certains CPAS de son ressort de communiquer des informations. D'autre part, il est ressorti d'une analyse que les collaborateurs des institutions de sécurité sociale soumis au secret professionnel ne relèvent pas de l'article 30 du Code d'instruction criminelle. La proposition de loi élimine totalement le problème du secret professionnel, sans changer quoi que ce soit pour les personnes non soumises au secret professionnel.

Pour ce qui est des données médicales, l'intervenante fait observer que l'objectif a toujours été de les exclure du champ d'application. Cela a déjà été précisé lors de la discussion ainsi que dans les développements de la proposition de loi (DOC 54 2050/001, p. 5). La seule modification apportée par l'amendement est que cela figure explicitement dans le texte même de la proposition de loi.

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) pointe la dualité de la proposition de loi. Il y a, d'une part, l'obligation d'information passive, qui doit permettre de renforcer la collaboration entre la justice et les institutions de sécurité sociale. Le groupe de l'intervenant est disposé à participer à une réflexion sur les mesures pouvant favoriser cette collaboration.

D'autre part, son groupe s'est toujours montré critique vis-à-vis du second volet, à savoir l'obligation d'information active imposée à tous les membres du personnel des institutions de sécurité sociale. C'est également ce volet qui est visé par les principales observations formulées par le Conseil d'État et ce sont aussi ces éléments qui font l'objet des amendements de la majorité.

Le Conseil d'État relève principalement deux problèmes au niveau de l'obligation de dénonciation active,

de ene kant is er een probleem in verband met het type van inbreuken dat moet worden gemeld. Aan de andere kant is er ook de vraag op welke personeelsleden de verplichting rust.

Het toepassingsgebied van de voorgestelde actieve meldingsplicht is voor de fractie van de spreker veel te ruim. De beoogde personeelsleden zijn bijvoorbeeld niet allen opgeleid om aan de voorgestelde verplichtingen te voldoen. De personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid zijn geen politie-inspecteurs en mogen dat ook niet *de facto* worden. Het is allicht ook niet eenvoudig om een zeer precies materieel en personeel toepassingsgebied af te lijnen. Dat mag echter geen excuus zijn om te opteren voor een zo ruim mogelijk toepassingsgebied.

Een andere fundamentele kritiek is dat de maatregel zal zorgen voor een vertrouwensbreuk in de relatie tussen de sociale instelling en de gebruiker. De vertrouwensrelatie tussen beiden komt door de verplichting immers in het gedrang.

De spreker besluit dat het wetsvoorstel zich inschrijft in een maatschappelijk model waarin zijn fractie zich om principiële redenen niet kan terugvinden.

De heer Georges Dallemagne (cdH) wijst erop dat het advies van de Raad van State en de daarop door de meerderheid ingediende amendementen aantonen dat de eerdere vragen en bedenkingen vanuit de oppositie bij het wetsvoorstel zeer pertinent bleken, en dus steunden op juiste argumenten en eerbare intenties. Zijn fractie heeft bovendien steeds een bijzondere aandacht aan de dag gelegd voor de strijd tegen het terrorisme. Ten bewijze daarvan heeft zijn fractie als eerste tijdens de huidige zittingsperiode een aantal wetsvoorstellen ter zake ingediend. Pas maanden later hebben de meerderheidspartijen inhoudelijk gelijkaardige wetgevende initiatieven genomen. In verband met dit thema is het hoe dan ook gepast om eensgezind op zoek te gaan naar efficiënte maatregelen, en om geen politieke spelletjes te spelen.

Wat het beroepsgeheim aangaat, toont de spreker zich verrast over de parlementaire werkwijze. Terwijl het voorliggende wetsvoorstel, dat inhoudelijk zeer ruim is, wordt besproken in de tijdelijke commissie "Terrorismebestrijding", werd het wetsvoorstel over die problematiek en waarvan hij de hoofdindieners is, verwezen naar de commissie voor de Justitie (DOC 54 1914/001). Het laatstgenoemde wetsvoorstel viseert zeer concreet de terroristische misdrijven, en sluit dus veel nauwer aan bij de bevoegdheden van deze commissie. Die toestand is op zijn minst verwarrend te noemen.

à savoir, d'une part, la détermination des infractions à dénoncer et, d'autre part, l'identification des membres du personnel soumis à cette obligation.

Le groupe de l'intervenant juge le champ d'application de l'obligation de dénonciation active proposée bien trop étendu. Ainsi, par exemple, le personnel concerné n'est pas toujours formé pour remplir les obligations contenues dans la proposition de loi. Les membres du personnel des institutions de sécurité sociale ne sont pas des inspecteurs de police et ne peuvent pas non plus le devenir *de facto*. Il est sans doute difficile de définir un champ d'application matériel et personnel très précis, mais ce constat ne peut justifier le choix de prévoir un champ d'application aussi large que possible.

Autre critique fondamentale: la mesure entraînera une rupture de confiance dans la relation entre l'institution sociale et l'utilisateur. En effet, l'obligation imposée compromet cette relation de confiance.

L'intervenant indique enfin que la proposition de loi à l'examen s'inscrit dans un modèle sociétal auquel son groupe ne peut par principe adhérer.

M. Georges Dallemagne (cdH) souligne qu'il ressort de l'avis du Conseil d'État et des amendements présentés par la majorité à la suite de celui-ci que les questions et observations formulées par l'opposition étaient très pertinentes et donc fondées sur des arguments corrects et des intentions louables. De plus, le groupe de l'intervenant a toujours accordé une attention particulière à la lutte contre le terrorisme. C'est lui qui, le premier, a déposé plusieurs propositions de loi en la matière au cours de la législature actuelle. Ce n'est que des mois plus tard que les partis de la majorité ont pris des initiatives législatives au contenu similaire. Il s'indique en tout état de cause de rechercher ensemble des mesures efficaces, en évitant les petits jeux politiques.

S'agissant du secret professionnel, l'intervenant manifeste son étonnement face à la procédure parlementaire choisie. Alors que la proposition de loi à l'examen, dont la portée est très large, est examinée au sein de la commission temporaire "Lutte contre le terrorisme", la proposition de loi traitant de cette problématique et dont il est le principal auteur a été renvoyée à la commission de la Justice (DOC 54 1914/001). Cette dernière proposition de loi vise très concrètement les infractions terroristes et relève donc bien plus étroitement des compétences de cette commission. On peut dire à tout le moins que cette situation prête à confusion.

In verband met de inhoud van het voorliggende wetsvoorstel plaatst de spreker vraagtekens bij de nood aan een specifieke wettelijke bepaling rond de actieve meldingsplicht voor het personeel van de instellingen van sociale zekerheid. Waarom moeten voor hen andere regels gelden dan die voor het personeel van bijvoorbeeld de banken of de post? Dat onderscheid lijkt hoe dan ook problematisch in het licht van het gelijkheidsbeginsel.

En ce qui concerne la teneur de la proposition de loi à l'examen, le membre s'interroge sur la nécessité d'un dispositif légal spécifique à propos de l'obligation active d'information pour le personnel des organismes de sécurité sociale. Pourquoi faut-il leur appliquer des règles différentes de celles prévalant pour le personnel des banques ou de la poste, par exemple? Cette distinction paraît en tout état de cause poser problème au regard du principe d'égalité.

De heer Eric Massin (PS) benadrukt dat de bestrijding van het terrorisme een volledig legitieme doelstelling is waar zijn fractie zeker achter staat net zoals de zorg voor een doeltreffende informatiedoorstroming. Niettemin is voorzichtigheid geboden omdat door het toepassingsgebied, met de beste bedoelingen weliswaar, te ruim te willen maken een risico wordt gecreëerd op vernietiging door het Grondwettelijk Hof. Het Grondwettelijk Hof heeft bijvoorbeeld reeds wetsbepalingen die ertoe leidden dat de vertrouwensband tussen een advocaat en zijn cliënt onder druk kwam te staan, vernietigd.

Dit risico bestaat ook bij dit wetsvoorstel misschien minder bij de passieve maar zeker voor de actieve informatieverplichting. De argumenten van mevrouw Van Peel doen daar geen afbreuk aan. Het ware misschien beter geweest beide aspecten duidelijk te scheiden.

Wat de passieve informatieverplichting aangaat merkt de spreker op dat de voorgestelde bepaling van artikel 46bis/1, §1, een bijzonder grote draagwijdte heeft door alle types misdrijven te viseren. De Franse tekst heeft het over “la recherche des crimes et délits”. Dit is zeer verregaand in het licht van de verklaring van mevrouw Van Peel dat haar wetsvoorstel in eerste instantie is ingegeven door de vraag van de Brusselse procureur-generaal over de weigering van bepaalde OCMW's om informatie aan de gerechtelijke autoriteiten te bezorgen.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) antwoordt dat het verschil tussen de Nederlandse en de Franse tekst het gevolg is van een vertaalfout die als technische verbetering moet worden rechtgezet. De Nederlandse tekst, die de juiste versie is, bakent de passieve informatieverplichting duidelijk af tot terroristische misdrijven.

Volgens de *heer Eric Massin (PS)* neemt dit niet weg dat er beter een duidelijk onderscheid tussen beide aspecten zou zijn gemaakt in de plaats van het amalgaam dat de indieners ervan hebben gemaakt, en dat de vragen van de Raad van State over het toepassingsgebied relevant blijven.

Volgens de spreker blijft de vraag van de Brusselse procureur-generaal beperkt tot de OCMW's. In dit verband bestaan er reeds afspraken met instellingen van sociale zekerheid inzake de overmaking van informatie en is het niet noodzakelijk een zo ruim toepassingsgebied in te voeren.

Nochtans gaan de indieners van het wetsvoorstel ervan uit dat dit nog niet het geval zou zijn en voeren zij zelfs een potentiële bestraffing in van het personeel

M. Eric Massin (PS) souligne que la lutte contre le terrorisme constitue un objectif parfaitement légitime auquel souscrit pleinement son groupe, au même titre que le souci d'optimiser la circulation de l'information. La prudence est toutefois de mise car, à vouloir élargir à outrance le champ d'application, fût-ce dans les meilleures intentions, on s'expose à une annulation par la Cour constitutionnelle. Celle-ci a, par exemple, déjà annulé des dispositions légales susceptibles de porter préjudice à la relation de confiance entre un avocat et son client.

Ce risque existe également, dans la proposition de loi à l'examen, en ce qui concerne l'obligation d'information, sans doute moins pour l'obligation passive, mais certainement pour l'obligation active. Les arguments de Mme Van Peel n'apportent aucune réponse au problème. Il aurait peut-être été préférable de distinguer clairement les deux aspects.

En ce qui concerne l'obligation d'information passive, l'intervenant fait observer que la disposition proposée de l'article 46bis/1, § 1^{er}, a une portée particulièrement large, étant donné qu'elle vise tous les types d'infractions. Le texte français évoque “la recherche des crimes et délits”. Il va donc très loin, par rapport aux propos de Mme Van Peel selon laquelle sa proposition de loi s'inspire en premier lieu de la demande du procureur général de Bruxelles concernant le refus de certains CPAS de communiquer des informations aux autorités judiciaires.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) répond que la différence entre les textes français et néerlandais provient d'une erreur de traduction, qui doit être rectifiée en tant que correction d'ordre technique. Le texte néerlandais, qui est la bonne version, délimite clairement l'obligation d'information passive aux infractions terroristes.

Selon *M. Eric Massin (PS)*, il n'en reste pas moins que les deux aspects devraient faire l'objet d'une distinction plus claire, au lieu de l'amalgame qu'en ont fait les auteurs, et que les interrogations du Conseil d'État relatives au champ d'application restent pertinentes.

Pour l'intervenant, la demande du procureur général de Bruxelles reste limitée aux CPAS. À cet égard, des accords ont déjà été conclus avec les institutions de sécurité sociale concernant la transmission d'informations et il n'est pas nécessaire d'instaurer un champ d'application aussi large.

Les auteurs de la proposition de loi partent néanmoins du principe que ce n'est pas encore le cas et vont jusqu'à instaurer une sanction potentielle à l'encontre du

van al de instellingen van sociale zekerheid dat weigert de gegevens mee te delen (met een geldboete van zesentwintig tot tienduizend euro). Dit niettegenstaande initieel enkel bepaalde instellingen werden bedoeld.

De grootste moeilijkheid met de tekst ligt echter bij de actieve informatieverplichting waaromtrent de Raad van State terecht vreest dat door de ruime draagwijdte het beroepsgeheim van elke inhoud ontdaan zal worden voor alle personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid.

Het amendement nr. 6 (DOC 54 2050/005) van mevrouw Van Peel c.s. strekt ertoe in het voorgestelde artikel 46bis/1, §3, de woorden “van het bestaan” op te heffen waardoor de personeelsleden alleen actief moeten melden wanneer zij uit hoofde van hun beroep kennis krijgen van “informaties die ernstige aanwijzingen kunnen uitmaken van een terroristisch misdrijf”. Hierdoor wordt niet geantwoord op de opmerkingen van de Raad van State betreffende de ruime draagwijdte en de intenties die een persoon kan hebben (DOC 54 2050/004, p. 6)

De heer Massin wijst in dit verband naar de wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme (B.S. 22 december 2016) waarbij de voorbereidende handelingen gericht op een terroristisch misdrijf worden strafbaar gesteld. De Raad van State stelt dat duidelijkheid dient te worden verschaft of ook de voorbereidende handelingen van een terroristisch misdrijf onder het toepassingsgebied vallen. In het geval dat ook die voorbereidende handelingen zijn bedoeld dient tijdens de parlementaire bespreking te worden nagegaan of de uitbreiding van de uitzondering op de strafbaarstelling tot het mededelen van die handelingen geen onzekerheid over de draagwijdte van de uitzondering op de strafbaarstelling van het schenden van het beroepsgeheim (en van de meldingsplicht) zou kunnen doen ontstaan nu het aantonen dat een voorbereidende handeling is gepleegd, het aantonen van een bepaalde intentie van de steller van die handeling impliceert die niet steeds gemakkelijk in te schatten zal zijn door de houder van het beroepsgeheim. Een nog grotere rechtsonzekerheid zou bestaan wanneer de meldingsplicht (en de daaraan gekoppelde niet-strafbaarheid wegens schending van het beroepsgeheim), zou slaan op elke inlichting die ertoe kan bijdragen gelijk welk terroristisch misdrijf te voorkomen (DOC 54 2050/004, p. 6).

De heer Massin heeft ook vragen bij de waarborging van het evenredigheidsbeginsel.

personnel des institutions de sécurité sociale qui refuse de communiquer les informations (avec, à la clé, une amende de vingt-six à dix mille euros). Et ce, bien qu’à l’origine, seules certaines institutions étaient visées.

La difficulté principale causée par le texte réside cependant dans l’obligation d’information active, au sujet de laquelle le Conseil d’État craint, à juste titre, que compte tenu de l’ampleur de sa portée, elle vide de sa substance le secret professionnel pour tous les membres du personnel des institutions de sécurité sociale.

L’amendement n° 6 (DOC 54 2050/005) de Mme Van Peel et consorts vise à supprimer, dans l’article 46bis/1, § 3, les mots “de l’existence”, si bien que les membres du personnel ne doivent communiquer activement que lorsqu’ils prennent connaissance, de par leur profession, d’ “informations pouvant constituer des indices sérieux d’une infraction terroriste”. Cette modification ne répond pas aux observations du Conseil d’État concernant la large portée et les intentions que peut avoir une personne (DOC 54 2050/004, p. 6).

À cet égard, M. Massin renvoie à la loi du 14 décembre 2016 modifiant le Code pénal en ce qui concerne la répression du terrorisme (*Moniteur belge* du 22 décembre 2016), qui incrimine les actes préparatoires visant une infraction terroriste. Le Conseil d’État indique qu’il convient de préciser si les actes préparatoires d’une infraction terroriste tombent également sous le champ d’application. Si ces actes préparatoires étaient également visés, il y aurait lieu de vérifier au cours des débats parlementaires si l’extension à la communication de ces actes, de l’exception à l’incrimination ne pourrait pas être une source d’insécurité juridique quant à la portée de l’exception à l’incrimination de la violation du secret professionnel (et de l’obligation d’information), dès lors que la démonstration qu’un acte préparatoire a été commis implique celle d’une intention précise de l’auteur de cet acte, qui ne pourra pas toujours être aisément appréciée par le dépositaire du secret professionnel. L’insécurité juridique serait plus grande encore si l’obligation de dénonciation (et la non-incrimination pour cause de violation du secret professionnel qui y est associée) portait sur tout renseignement pouvant contribuer à prévenir n’importe quelle infraction terroriste (DOC 54 2050/004, p. 6).

M. Massin s’interroge par ailleurs au sujet du respect du principe de proportionnalité.

De Raad van State erkent dat de bestrijding van het terrorisme onmiskenbaar een legitiem doel is wat de heer Massin ten volle onderschrijft. Maar zeker ten aanzien van de actieve informatieverplichting antwoordt mevrouw Van Peel volgens hem niet op de opmerkingen van de Raad van State.

De spreker waarschuwt voor het risico van vernietiging door het Grondwettelijk Hof wanneer een amalgaam wordt gemaakt van beide aspecten, niettegenstaande het zeer legitiem karakter van de voorgestelde wijzigingen in artikel 46bis/1, §§ 1 en 2. De tekst wordt aldus in zijn geheel kwetsbaarder.

Van de huidige bestaande informatiemogelijkheid gaat men naar een informatieverplichting die slaat op alle terroristische misdrijven. De Raad van State stelt dat de wetgever met inachtneming van de betrokken beginselen dient te beoordelen of zulke meer verregaande verplichting met betrekking tot alle terroristische misdrijven met het evenredigheidsbeginsel in overeenstemming kan worden gebracht, dan wel dient te worden gedifferentieerd naargelang de aard of de ernst van de betrokken misdrijven.

Tot slot zou een algemene plicht tot melding van inlichtingen, niet alleen die welke is gekoppeld aan het bestaan van een terroristisch misdrijf, maar ook die welke het voorkomen ervan als doel zou hebben zonder dat enige differentiatie naargelang het misdrijf wordt gemaakt, een dermate groot toepassingsgebied krijgen dat de kern van het beroepsgeheim erdoor zou worden aangetast, waardoor de meldingsplicht in bepaalde gevallen niet meer evenredig zou zijn ten aanzien van het beoogde doel. De Raad van State beveelt aan de regeling betreffende de actieve meldingsplicht aan een nieuw onderzoek te onderwerpen en vraagt of de meldingsplicht in bepaalde gevallen niet zou kunnen worden vervangen door een, eventueel aan voorwaarden te koppelen, meldingsrecht (DOC 54 2050/004, p. 7-8).

Door de beide aspecten te mengen in één wetsvoorstel kan de tekst ervan door de fractie van de spreker niet worden gesteund. Belangrijke rechtsprincipes en waarborgen voor beroepsbeoefenaars en burgers worden opzijgeschoven. Het is quasi zeker dat deze fragiele tekst morgen door het Grondwettelijk Hof zal worden vernietigd. De hoofdindieners antwoordt niet op de opmerkingen van de Raad van State aangaande het evenredigheidsbeginsel zoals evenmin op die aangaande de bescherming van de kern van het beroepsgeheim te weten de vertrouwensrelatie die kan bestaan tussen een persoon en degene die de beschikbare informatie moet behandelen.

Le Conseil d'État reconnaît que la lutte contre le terrorisme constitue incontestablement un but légitime. M. Massin adhère entièrement à ce point de vue. Il estime néanmoins que Mme Van Peel ne répond pas aux observations du Conseil d'État, certainement en ce qui concerne l'obligation d'information active.

L'intervenant souligne que le texte risque d'être annulé par la Cour constitutionnelle s'il existe un amalgame entre les deux aspects précités, et ce, malgré la légitimité évidente des modifications proposées dans l'article 46bis/1, §§ 1^{er} et 2. L'ensemble du texte est ainsi fragilisé.

La faculté d'information actuellement prévue se mue en une obligation d'information applicable à la totalité des infractions terroristes. Le Conseil d'État indique que le législateur devra apprécier, dans le respect des principes concernés, si une telle obligation plus radicale concernant toutes les infractions terroristes peut se concilier avec le principe de proportionnalité, ou bien s'il y a lieu de la moduler en fonction de la nature et de la gravité des infractions concernées.

Enfin, l'obligation générale de communiquer des renseignements, et pas seulement celle liée à une infraction terroriste existante, mais également celle qui tendrait à prévenir ces infractions, sans appliquer la moindre différenciation en fonction de l'infraction, aurait un champ d'application à ce point étendu qu'elle affecterait le secret professionnel dans sa substance, l'obligation de dénonciation n'étant ainsi plus proportionnée, dans certains cas, au but poursuivi. Le Conseil d'État recommande de réexaminer les dispositions relatives à l'obligation de dénonciation active. Il demande si l'obligation de dénonciation ne pourrait pas, dans certains cas, être remplacée par un droit de dénonciation, éventuellement assorti de conditions (DOC 54 2050/004, p. 7-8).

Le groupe de l'intervenant ne peut pas soutenir la proposition de loi à l'examen, qui mélange les deux aspects dans un texte unique et méconnaît des garanties et principes de droit importants prescrits au bénéfice des professionnels et des citoyens. Il est presque certain que ce texte fragile sera annulé à bref délai par la Cour constitutionnelle. L'auteure principale ne tient pas compte des observations du Conseil d'État relatives au principe de proportionnalité ou à la protection de ce qui constitue la substance même du secret professionnel, à savoir la relation de confiance qui peut être entretenue avec la personne qui doit traiter les informations disponibles.

Nochtans is de doelstelling, de bestrijding van terroristische misdrijven, zeer legitiem.

Mevrouw Carina Van Cauter (open Vld) verwijst naar haar vorige tussenkomsten in de bespreking van het wetsvoorstel. De vraag van de Brusselse procureur-generaal om te kunnen beschikken over bepaalde administratieve inlichtingen van medewerkers van instellingen van sociale zekerheid is heel legitiem teneinde de strijd tegen terroristische misdrijven efficiënter te kunnen voeren.

De spreekster gaat vervolgens dieper in op de bemerking van de heer Bonte dat aanwijzingen die kunnen leiden tot de opsporing van terroristische misdrijven niet alleen door de medewerkers van de sociale instellingen maar door elkeen moeten kunnen worden gemeld. Terwijl de heer Vanden Burre er juist bezwaar tegen heeft dat eenieder onder het toepassingsgebied zou vallen.

Mevrouw Van Peel, hoofdindieners van het wetsvoorstel, heeft dit reeds beantwoord door te verwijzen naar de artikelen 29 en 30 van het Wetboek van Strafvordering. Volgens artikel 30 is elke burger, losstaand van zijn hoedanigheid van personeelslid, die getuige is geweest van een aanslag hetzij tegen de openbare veiligheid, hetzij op iemands leven of eigendom, verplicht daarvan bericht te geven aan de Procureur des Konings. Voor ieder misdrijf, dus niet alleen voor terroristische misdrijven, geldt een algemene aangifteplicht voor burgers. Daarnaast is er in de wetgeving ook een aantal regels opgenomen in verband met het beroepsgeheim waarbij een zwijgplicht geldt (een uitzondering op die algemene aangifteplicht). Dit beroepsgeheim bestaat voor de personen die beroepshalve in een vertrouwensrelatie moeten kunnen samenwerken met andere personen. Diegenen die onder het beroepsgeheim vallen zouden overigens zelf het voorwerp kunnen worden van strafrechtelijke vervolging wanneer ze het beroepsgeheim schenden.

De medewerkers van het OCMW zijn op die manier gebonden door het beroepsgeheim. Als zij zouden gebruikmaken van de algemene aangifteplicht, zelfs bij een terroristisch misdrijf, zouden zij vervolgd worden voor schending van hun beroepsgeheim.

Het is juist de bedoeling van het voorliggend wetsvoorstel om voor deze situatie een oplossing te bieden. De administratieve inlichtingen waarover ze beschikken moeten ze overmaken aan de Procureur des Konings bij het opsporen van terroristische misdrijven zodanig dat hij het onderzoek volledig kan voeren. En wanneer de

L'intervenant tient toutefois à souligner que l'objectif poursuivi en la matière (la lutte contre les infractions terroristes) est parfaitement légitime.

Mme Carina Van Cauter (open Vld) renvoie aux propos qu'elle a précédemment tenus dans le cadre de l'examen de cette proposition de loi. Il est tout à fait légitime de la part du procureur général de Bruxelles de vouloir disposer de certains renseignements administratifs détenus par des membres du personnel des institutions de sécurité sociale, afin d'augmenter l'efficacité de la lutte contre les infractions terroristes.

L'intervenante s'attarde ensuite sur une remarque de M. Bonte, qui considère que les indices susceptibles de mener à la recherche d'infractions terroristes devraient pouvoir être communiqués par tout un chacun et non pas uniquement par le personnel des institutions de sécurité sociale. M. Vanden Burre est quant à lui opposé à une telle généralisation du champ d'application.

Mme Van Peel, auteure principale de la proposition de loi à l'examen, a déjà fourni une réponse à cet égard en renvoyant aux articles 29 et 30 du Code d'instruction criminelle. L'article 30 de ce Code dispose que tout citoyen - qu'il ait ou non la qualité de membre du personnel d'une institution - qui aura été témoin d'un attentat, soit contre la sûreté publique, soit contre la vie ou la propriété d'un individu, sera tenu d'en donner avis au procureur du Roi. Les citoyens sont soumis à une obligation générale de dénonciation qui concerne l'ensemble des infractions et non les seules infractions terroristes. La législation prévoit par ailleurs également un certain nombre de règles relatives au secret professionnel qui imposent une obligation de silence (par exception à cette obligation générale de dénonciation). Ce secret professionnel s'applique à ceux qui, dans le cadre de leur profession, doivent pouvoir travailler dans une relation de confiance avec d'autres personnes. Les dépositaires du secret professionnel s'exposent du reste eux-mêmes à des poursuites pénales en cas de violation de ce secret.

Les membres du personnel des CPAS sont ainsi liés par le secret professionnel. S'ils décidaient de se prévaloir de l'obligation générale de dénonciation, même en cas d'infraction terroriste, ils seraient poursuivis du chef de violation du secret professionnel.

La proposition de loi à l'examen vise précisément à apporter une solution à ce problème. Les intéressés devront communiquer les renseignements administratifs dont ils disposent au procureur du Roi dans le cadre de la recherche d'infractions terroristes, afin de permettre à celui-ci de mener son enquête comme il se doit. Et

personeelsleden van de sociale zekerheidsinstellingen kennis krijgen, uit hoofde van hun beroep, van één of meerdere informaties die ernstige aanwijzingen kunnen uitmaken van het bestaan van een terroristisch misdrijf, moeten zij er actief aangifte van doen.

De draagwijdte van het wetsvoorstel zou bijgevolg de geuite bezwaren moeten wegnemen.

In antwoord op de heer Bonte die benadrukt dat ook het voorkomen van terroristische misdrijven zou moeten gedekt zijn, verwijst mevrouw Van Cauter naar de recente wet van 14 december 2016 tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van terrorisme (*Belgisch Staatsblad*, 22 december 2016) waardoor de voorbereidingen voor een terroristisch misdrijf ook strafbaar worden gesteld. Ook het ronselen van personen om dit soort misdrijven te plegen is strafbaar. Indien men zeer snel, via informatie vanuit de instellingen van de sociale zekerheid, te weten komt dat een misdrijf van het treffen van de voorbereidingen op handen is, dan kan dit worden voorkomen.

De Raad van State kon in zijn advies van 7 december 2016 (DOC 54 2050/004) ten gronde geen rekening houden met de wet van 14 december 2016 omdat het advies werd uitgebracht vóór de wet werd aangenomen door de Kamer en bekendgemaakt.

De spreekster heeft begrip voor de bezorgdheden bij sommige leden in het licht van de ruime draagwijdte die geldt voor de actieve meldingsplicht en de vraag naar de invoering van een differentiatie zowel naar de aard van de misdrijven als naar de personen die aan die informatieverplichting zijn onderworpen. De wetgeving mag echter geen lacunes vertonen en om het legitieme doel van terrorismebestrijding zo efficiënt mogelijk na te streven dient het grootst mogelijk aantal hypothesen onder het toepassingsgebied te vallen. Daarom ondersteunt mevrouw Van Cauter het voorliggend wetsvoorstel dat eerst een kans moet krijgen op het terrein maar wel nauwgezet dient te worden opgevolgd. Het is wel essentieel dat de personen die in de praktijk deze wetgeving zullen moeten uitvoeren daadwerkelijk zullen worden ondersteund door algemene beleidslijnen om de in §3 bedoelde afweging zo goed mogelijk te kunnen maken.

De heer Philippe Pivin (MR) is verheugd dat zowel van de fracties van de meerderheid als die van de oppositie zeer constructieve opmerkingen zijn geformuleerd. Er werden heel wat legitieme bezorgdheden geuit. De door mevrouw Van Peel c.s. ingediende amendementen komen hieraan in belangrijke mate tegemoet.

lorsqu'ils auront connaissance de par leur profession d'un ou de plusieurs renseignements susceptibles de constituer des indices sérieux de l'existence d'une infraction terroriste, les membres du personnel des institutions de sécurité sociale seront tenus de les communiquer activement.

La portée de la proposition de loi à l'examen devrait par conséquent anéantir les objections formulées.

En réponse à M. Bonte, qui souligne que la prévention d'infractions terroristes devrait également être couverte, Mme Van Cauter renvoie à la loi récente du 14 décembre 2016 modifiant le Code pénal en ce qui concerne la répression du terrorisme (*Moniteur belge*, 22 décembre 2016) qui incrimine également les actes préparatoires à une infraction terroriste. Le recrutement de personnes pour commettre ce type d'infractions est également punissable. Si on apprend très rapidement, grâce à des informations fournies par les institutions de sécurité sociale, qu'une infraction consistant à accomplir des actes préparatoires est imminente, il est possible d'éviter cette infraction.

Le Conseil d'État ne pouvait pas tenir compte de la loi du 14 décembre 2016 dans son avis sur le fond du 7 décembre 2016 (DOC 54 2050/004), car cet avis a été rendu avant l'adoption de la loi par la Chambre et sa publication.

L'intervenante comprend les préoccupations de certains membres concernant la large portée de l'obligation de dénonciation active et la demande de l'instauration d'une différenciation tant en fonction de la nature des infractions qu'en fonction des personnes soumises à cette obligation d'information. La législation ne peut cependant présenter de lacunes et, en vue d'atteindre de manière aussi efficace que possible l'objectif légitime de la lutte contre le terrorisme, il convient de soumettre le plus grand nombre possible d'hypothèses au champ d'application de la loi. C'est pourquoi Mme Van Cauter soutient la proposition de loi à l'examen, qui doit d'abord pouvoir faire ses preuves sur le terrain, mais qui doit être suivie minutieusement. Il est essentiel que les personnes qui devront exécuter cette législation en pratique soient véritablement soutenues par des lignes de politique générales afin de pouvoir évaluer le mieux possible la situation comme prévu au § 3.

M. Philippe Pivin (MR) se réjouit que des observations très constructives aient été formulées tant par les groupes de la majorité que par ceux de l'opposition. De nombreuses préoccupations légitimes ont été exprimées. Les amendements présentés par Mme Van Peel et consorts y répondent en grande partie.

Het is vooral de door alle leden gedeelde doelstelling van de verbetering van de strijd tegen het terrorisme die richtinggevend moet zijn.

Het wetsvoorstel speelt in dit verband een fundamentele rol door de doorstroming van de informatie te vergemakkelijken.

De spreker erkent dat de heer Bonte terecht opwerpt dat het doelmatig beheer van alle informatie die in België beschikbaar is een probleem stelt. Daarom is de doorstroming juist zo belangrijk.

Een onderscheid maken in en een categorisering invoeren van de personen die aangifte zullen moeten doen is onbegonnen werk. In feite heeft het minder belang wie de informatie aanbrengt dan dat de pertinente informatie ter kennis wordt gebracht van de gerechtelijke overheden. Maar de werknemers van de OCMW's zijn wel in de eerste plaats bedoeld omdat zij het personeel van de instellingen van sociale zekerheid vormen dat als eerste wordt geconfronteerd met de eerste tekenen van radicalisering e.d. en onbetwistbaar een essentiële rol kunnen spelen in dit kader. De Brusselse procureur-generaal en de Federale procureur betreuren het dat sommige OCMW's steeds het beroepsgeheim inroepen en zo beletten dat cruciale informatie doorstroomt naar het gerecht.

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) benadrukt dat ook zijn fractie het niet normaal vindt dat de werking van het gerecht in belangrijke mate wordt geblokkeerd doordat de informatie niet doorstroomt. De informatiestromen moeten werkelijk optimaal zijn. Zijn fractie heeft bedenkingen bij de actieve meldingsplicht maar heeft niet verklaard dat de informatie niet zou moeten doorstromen. Sommige leden argumenteren dat het wetsvoorstel ook ingegeven is door een vraag van op het terrein. De heer Vanden Burre wijst er in dit verband op dat de OCMW-afdeling van de verschillende federaties van steden en gemeenten eensluidend negatief hebben geoordeeld over dit wetsvoorstel.

De heer Raf Terwingen (CD&V) stipt aan dat veel personeelsleden van OCMW's worden geconfronteerd met beperkingen als gevolg van het beroepsgeheim. In hoofde van hun functie krijgen zij dikwijls kennis van zaken die in feite aan het gerecht zouden moeten worden gemeld. De bedoeling van het wetsvoorstel is een wettelijk kader tot stand te brengen zodanig dat die personeelsleden niet meer met dit dilemma zouden moeten omgaan.

C'est surtout l'objectif, partagé par tous les membres, d'améliorer la lutte contre le terrorisme qui doit servir de principe directeur.

La proposition de loi joue un rôle fondamental à cet égard en facilitant la transmission des informations.

L'intervenant reconnaît que l'objection de M. Bonte selon laquelle c'est la gestion efficace de toutes les informations disponibles en Belgique qui pose problème est justifiée. C'est justement pour cette raison que la transmission des informations est tellement importante.

Il est impossible de différencier et de catégoriser les personnes qui seront soumises à l'obligation de dénonciation. En fait, il est moins important de savoir qui transmettra les informations que de s'assurer que les informations pertinentes parviendront aux autorités judiciaires. Cependant, ce sont les employés des CPAS qui sont visés en premier lieu, car ce sont les membres du personnel des institutions de sécurité sociale qui seront confrontés en premier lieu aux premiers signes de radicalisation, etc., et ils peuvent incontestablement jouer un rôle essentiel dans ce cadre. Le procureur général bruxellois et le procureur fédéral déplorent que certains CPAS continuent à invoquer le secret professionnel, empêchant ainsi la transmission d'informations cruciales à la justice.

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) souligne que son groupe ne trouve pas non plus normal que le fonctionnement de la justice soit largement bloqué du fait que certaines informations ne sont pas transmises. Les flux d'informations doivent vraiment être optimaux. Son groupe a émis des réserves en ce qui concerne l'obligation de dénonciation active, mais n'a jamais dit que les informations ne devaient pas circuler. Certains membres font valoir que la proposition de loi répond aussi à une demande des acteurs de terrain. M. Vanden Burre souligne, à cet égard, que la section CPAS des différentes fédérations des villes et communes a formulé un avis unanimement négatif concernant la proposition de loi à l'examen.

M. Raf Terwingen (CD&V) souligne que de nombreux membres du personnel des CPAS sont confrontés à des restrictions découlant du secret professionnel. Dans le cadre de leur fonction, ils apprennent souvent certaines choses qui devraient être en fait être communiquées à la justice. L'objectif de la proposition de loi est de mettre un cadre légal sur pied afin que ces membres du personnel ne soient plus confrontés à ce dilemme.

Artikel 30 van het Wetboek van Strafvordering legt een soort actieve meldingsplicht op aan alle burgers wanneer zij getuige zijn van een materieel misdrijf. Maar het wetsvoorstel richt zich op personen waarop artikel 458 van het Strafwetboek van toepassing is (personen die een beroepsgeheim kunnen of moeten invoeren) maar in een situatie terechtkomen waarbij zij dit op een wet-tige en comfortabele manier zouden willen doorbreken.

Het beroepsgeheim is er juist om patiënten, cliënten enz... in de mogelijkheid te stellen om bepaalde informatie te delen met hun hulpverleners. Het is vanzelfsprekend dat dit in geval van terroristische misdrijven moet kunnen doorbroken worden. Het is in dit spanningsveld dat het wetsvoorstel moet worden gesitueerd. De voorbereidende handelingen gericht op het plegen van een terroristisch misdrijf zijn reeds strafbaar gesteld. Het huidige wetsvoorstel sluit daarop aan.

Fundamenteel is wel dat de bevoegde ministers begeleidingsmaatregelen treffen voor het betrokken personeel om hen duidelijk te maken hoe in de praktijk om te gaan met deze nieuwe wettelijke bepalingen.

De spreker hoopt ten slotte dat ook op andere terreinen zoals bijvoorbeeld het intrafamiliaal geweld een soortgelijke oplossing kan worden uitgewerkt.

De fractie van de spreker steunt het wetsvoorstel omdat het een van de onmisbare middelen is om de bestrijding van het terrorisme efficiënt te voeren.

De heer Georges Dallemagne (cdH) is van oordeel, hoewel hij de analyse van de vorige spreker in zekere mate kan bijtreden, dat een amalgaam wordt gemaakt van twee totaal verschillende zaken.

Eenzijds is er de melding van administratieve inlichtingen waarvoor geen beroepsgeheim geldt. Het is vanzelfsprekend dat die moeten worden overgemaakt aan de gerechtelijke instanties. Voor de fractie van de spreker is daar helemaal geen bezwaar tegen. Integendeel, hiermee wordt aan de vraag van de Brusselse procureur-generaal tegemoetgekomen. Dit had zelfs reeds eerder gerealiseerd moeten zijn.

Maar, anderzijds, wordt er een element dat betrekking heeft op de actieve meldingsplicht aan toegevoegd dat in feite niets te zien heeft met het beroepsgeheim. De personeelsleden van de instellingen van de sociale zekerheid krijgen een actieve meldingsplicht opgelegd die niet voor andere ambtenaren geldt. Waarom zou men niet dezelfde verplichting gaan invoeren voor

L'article 30 du Code d'instruction criminelle prévoit que tout citoyen qui est témoin d'une infraction matérielle est tenu d'en donner avis. La proposition de loi vise toutefois les personnes auxquelles s'appliquent l'article 458 du Code pénal, c'est-à-dire les personnes qui peuvent ou doivent invoquer le secret professionnel, mais qui se retrouvent dans une situation dans laquelle elles souhaitent rompre ce secret de manière légale et confortable.

Le secret professionnel vise précisément à permettre aux patients, clients, etc... de partager certaines informations avec les personnes qui leur viennent en aide. Il va de soi que ce secret doit pouvoir être rompu en cas d'infractions terroristes. C'est dans ce contexte qu'il faut situer la proposition de loi. Les actes préparatoires posés en vue de commettre une infraction terroriste sont déjà incriminés. La proposition de loi à l'examen s'inscrit dans le prolongement de cette approche.

Il est cependant fondamental que les ministres compétents prennent des mesures d'accompagnement pour le personnel concerné afin de lui indiquer clairement comment appliquer ces nouvelles dispositions légales dans la pratique.

L'intervenant espère enfin qu'une solution semblable puisse être élaborée dans d'autres domaines également, tels que la violence intrafamiliale.

Le groupe de l'intervenant soutient la proposition de loi parce qu'elle constitue un des instruments indispensables pour mener efficacement la lutte contre le terrorisme.

Bien qu'il puisse se rallier à l'analyse de l'intervenant précédent dans une certaine mesure, *M. Georges Dallemagne (cdH)* estime que l'on mélange deux choses totalement différentes.

Il s'agit, d'une part, de communiquer des renseignements administratifs qui ne tombent pas sous le secret professionnel. Il va de soi que ceux-ci doivent être transmis aux instances judiciaires. Le groupe de l'intervenant n'y voit aucun inconvénient. Au contraire, il est donné suite à la demande du procureur général de Bruxelles, ce qui aurait même dû se faire plus tôt.

Mais, d'autre part, il est ajouté un élément ayant trait à l'obligation de dénonciation active, qui est sans rapport avec le secret professionnel. Les membres du personnel des institutions de sécurité sociale se voient imposer une obligation de dénonciation active qui ne s'applique pas aux autres fonctionnaires. Pourquoi n'instaurerait-on pas par exemple la même obligation pour les postiers,

bijvoorbeeld postbeambten die in het kader van hun beroepswerkzaamheden ook kunnen geconfronteerd worden met aanwijzingen van terroristische misdrijven?

Volgens de spreker komt dit neer op een schending van het gelijkheidsbeginsel bij de behandeling van ambtenaren in het licht van hun meldingsplicht wat dit soort misdrijven betreft.

Dit aspect van het wetsvoorstel kan dan ook niet worden gesteund door de fractie van de spreker. De juridische bezwaren zullen volgens hem leiden tot een procedure bij het Grondwettelijk Hof.

De spreker verwijst terzake naar zijn wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 458ter in het Strafwetboek, teneinde het beroepsgeheim op te heffen bij kennis van informatie waaruit blijkt dat het gevaar voor terroristische misdrijven groot is (DOC 54 1914/001) dat aanhangig is bij de commissie voor de Justitie.

De heer Georges Dallemagne (cdH) dient vervolgens *amendement nr. 9* (DOC 54 2050/005) in dat ertoe strekt de voorgestelde paragraaf 3 van het artikel 46bis/1 van het Wetboek van Strafvordering weg te laten.

De heer Hans Bonte (sp.a) vindt dat de uitvoering van deze wetsbepaling op moeilijkheden zal stuiten. Het gaat om duizenden personeelsleden die er zich bewust van zullen moeten zijn dat zij er een verantwoordelijkheid bij krijgen. Hij sluit zich aan bij de bemerking van de heer Terwingen dat de bevoegde ministers ook een deel van de verantwoordelijkheid moeten dragen door te zorgen voor een goede voorbereiding en vorming van de betrokken personeelsleden. Hij stelt bovendien voor het wetsvoorstel voor te leggen aan de verantwoordelijken van de gewesten en de OCMW's.

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie preciseert dat het voorliggend wetsvoorstel door de minister wordt gesteund. Hij onderstreept dat het een antwoord biedt op een uitdrukkelijke vraag van het College van procureurs-generaal zowel wat betreft het opvorderen van administratieve inlichtingen als de actieve meldingsplicht.

Het gaat hier om terroristische misdrijven en de voorgestelde maatregelen zijn zonder twijfel evenredig aan de beoogde doelstelling. Het gaat bovendien niet om een uniek geval. Het Gerechtelijk Wetboek kent nu reeds een mogelijkheid om informatie te vorderen in zijn artikel 138ter dat arbeidsauditeurs toelaat zich voor bepaalde informatie te richten tot de instellingen van de sociale zekerheid.

qui peuvent également être confrontés à des indices d'infractions terroristes dans le cadre de leurs activités professionnelles?

Pour l'intervenant, cela revient à violer le principe d'égalité de traitement des fonctionnaires au regard de leur obligation de dénonciation quant à ce type d'infraction.

Aussi le groupe de l'intervenant ne peut-il soutenir cet aspect de la proposition de loi. Le membre estime que les objections juridiques entraîneront une procédure devant la Cour constitutionnelle.

L'intervenant renvoie à cet égard à sa proposition de loi insérant un article 458ter dans le Code pénal, levant le secret professionnel en cas de connaissance d'informations relatives au danger grave d'infractions terroristes (DOC 1914/001), pendante devant la commission de la Justice.

M. Georges Dallemagne (cdH) présente ensuite *l'amendement n° 9* (DOC 54 2050/005) tendant à supprimer l'article 46bis/1, § 3, proposé, du Code d'instruction criminelle.

M. Hans Bonte (sp.a) considère que l'exécution de la disposition de loi proposée posera problème. Des milliers d'agents devront prendre conscience du fait qu'une responsabilité supplémentaire leur incombe. Il se rallie à l'observation de M. Terwingen, qui estime que les ministres compétents doivent également assumer une part de responsabilité en veillant à bien préparer et former les membres du personnel concernés. Il propose en outre de soumettre la proposition de loi aux responsables des régions et des CPAS.

Le représentant du ministre de la Justice précise que le ministre soutient la proposition de loi à l'examen. Il souligne que cette proposition répond à une demande expresse du Collège des procureurs généraux en ce qui concerne tant la demande de renseignements administratifs que l'obligation de dénonciation active.

Il s'agit là d'infractions terroristes et les mesures proposées sont sans conteste proportionnées à l'objectif poursuivi. Il ne s'agit en outre pas d'un cas unique. Le Code civil connaît déjà une possibilité de demander des informations, son article 138ter autorisant les auditeurs à s'adresser, pour certaines informations, aux institutions de sécurité sociale.

Het wetsvoorstel strekt er in eerste instantie toe dat de betrokken personeelsleden zich niet zouden gehinderd voelen door hun beroepsgeheim om gevolg te kunnen geven aan de vordering van de procureur des Konings.

De nieuw voorgestelde wetsbepaling is noodzakelijk omdat in het verleden artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering ondergeschikt werd geacht aan het nieuw artikel 458 van het Strafwetboek. Het moet duidelijk zijn dat dit voor terroristische misdrijven omgekeerd dient te zijn.

Voor het antwoord op de vragen wie wat moet melden dient te worden verwezen naar de artikelen 29 en 30 van het Wetboek van Strafvordering. Voor de meeste ambtenaren stelt de toepassing van deze artikelen in de praktijk weinig problemen. Maar de spreker erkent dat de toepassing ervan voor personeel van het OCMW niet vanzelfsprekend kan zijn. Het kabinet van de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie heeft zich, op vraag van het kabinet van de minister van Justitie, bereid verklaard om de nodige beleidsinstructies uit te vaardigen. Er zal ook gevraagd worden de nodige opleidingen te voorzien.

Het wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 458ter in het Strafwetboek, teneinde het beroepsgeheim op te heffen bij kennis van informatie waaruit blijkt dat het gevaar voor terroristische misdrijven groot is (DOC 54 1914/001) heeft een ruimere strekking en betreft niet alleen terroristische misdrijven maar ook intrafamiliaal geweld, kindermisbruik, seksueel geweld, geweld op zorgverstrekkers e.d. Dit aspect zal aan bod komen in de commissie voor de Justitie in het kader van het "*pot pourri 5*"- wetsontwerp.

Wat de toekomstige houding betreft van het Grondwettelijk Hof en een eventuele schending van het gelijkheidsbeginsel preciseert de spreker dat artikel 29 van het Wetboek van strafvordering uitdrukkelijk handelt over ambtenaren. Daaronder vallen in beginsel ook de personeelsleden van de instellingen van de sociale zekerheid, maar bijvoorbeeld niet de advocaat in relatie tot zijn cliënt. De advocaat werd door het Grondwettelijk Hof eerder ook uitdrukkelijk uitgesloten van artikel 458bis van het Strafwetboek. De uitslag van een eventuele procedure voor het Grondwettelijk Hof valt inderdaad niet te voorspellen, maar de nodige waarborgen werden in ieder geval ingebouwd zodat het wetsvoorstel kan worden ondersteund.

In verband met de actieve meldingsplicht stelt de Raad van State de vraag of alle terroristische misdrijven daar moeten onder vallen. Het advies stelt echter ook dat het de wetgever toekomt om dat te beoordelen

La proposition de loi à l'examen vise en tout premier lieu à ce que le secret professionnel n'empêche pas les membres du personnel concernés de donner suite à la demande du procureur du Roi.

La nouvelle disposition légale proposée est nécessaire dès lors que, dans le passé, l'article 29 du Code d'instruction criminelle était réputé subordonné au nouvel article 458 du Code pénal. Il doit donc être clairement établi que c'est l'inverse qui est vrai pour les infractions terroristes.

Pour ce qui est de la réponse à la question de savoir "qui doit communiquer quoi?", il convient de se référer aux articles 29 et 30 du Code d'instruction criminelle. Pour la majorité des fonctionnaires, l'application de ces articles pose peu de problèmes dans la pratique. Mais l'intervenant reconnaît que leur application peut ne pas aller de soi pour le personnel des CPAS. À la demande du cabinet du ministre de la Justice, le cabinet du ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture et de l'Intégration sociale s'est déclaré disposé à édicter les instructions nécessaires à cette fin. Il sera également demandé de prévoir les formations nécessaires.

La proposition de loi insérant un article 458ter dans le Code pénal, levant le secret professionnel en cas de connaissance d'informations relatives au danger grave d'infractions terroristes (DOC 54 1914/001) a une portée plus large et concerne non seulement les infractions terroristes mais aussi les violences intrafamiliales, les abus commis sur les enfants, les violences sexuelles, les violences commises contre les prestataires de soins, etc. Cet aspect sera abordé en commission de la Justice dans le cadre du projet de loi "*Pot-pourri V*".

En ce qui concerne l'attitude future de la Cour constitutionnelle et une éventuelle violation du principe d'égalité, l'intervenant précise que l'article 29 du Code d'instruction criminelle vise expressément les fonctionnaires. En principe, les membres du personnel des institutions de sécurité sociale y sont également visés, mais par exemple, pas l'avocat dans sa relation avec son client. L'avocat a déjà aussi été expressément exclu par la Cour Constitutionnelle de l'application de l'article 458bis du Code pénal. Il est en effet impossible de prévoir l'issue d'une procédure éventuelle devant la Cour constitutionnelle, mais les garanties nécessaires ont en tout cas été prévues, de sorte que la proposition de loi mérite d'être soutenue.

En ce qui concerne l'obligation de dénonciation active, le Conseil d'État se demande si toutes les infractions terroristes doivent y être soumises. L'avis précise toutefois également qu'il appartient au législateur d'en

(DOC 54 2050/004, p. 6). Volgens de spreker is het beter daarin geen onderscheid te maken en komt het aan het parket toe de waarde van de melding te beoordelen.

Artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering gaat ook thans in zijn toepassingsgebied veel ruimer dan louter terroristische misdrijven.

De heer Stéphane Crusnière (PS) licht het *amendement nr. 10* (DOC 54 2050/005) toe dat hij indient samen met de heren Eric Massin (PS) en Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) en dat ertoe strekt de paragraaf 3 van het voorgestelde artikel 46bis/1 van het Wetboek van Strafvordering op te heffen.

Hij wijst erop dat het toch zeer nuttig was het advies van de Raad van State te vragen over het wetsvoorstel DOC 54 2050/001 niettegenstaande een aantal leden daar eerst tegen was.

De bestrijding van het terrorisme moet de hoofdprioriteit blijven voor zover de maatregelen rechtvaardig en proportioneel zijn. De voorgestelde tekst stelt zijn fractie voor een dilemma omdat zij de passieve meldingsplicht zoals verwoord in de eerste twee paragrafen van het voorgestelde artikel 46bis/1 zeker steunt. Te meer daar het enkel gaat om noodzakelijke administratieve inlichtingen. De actieve informatieplicht uit de derde paragraaf tast, door zijn ruim toepassingsveld, de essentie van het beroepsgeheim aan. Dit staat niet in verhouding tot het nagestreefde doel. Bovendien roept het rechtsonzekerheid in het leven.

Mevrouw Valerie Van Peel (N-VA) wijst erop dat in het advies van de Raad van State ruimte is gelaten voor politieke keuzes wat bepaalde aspecten betreft en dat dit dan ook gebeurd is. De spreekster is ervan overtuigd dat het wetsvoorstel een verbetering op het terrein inhoudt en een oplossing biedt voor de moeilijkheden die het College van procureurs-generaal hebben aangekaart. Het gaat niet alleen om de overmaking van administratieve inlichtingen. Het is zeker even belangrijk dat wanneer personeelsleden van de instellingen van sociale zekerheid op aanwijzingen van terroristische misdrijven stoten er geen tijd mag verloren gaan en die informatie onmiddellijk en rechtstreeks aan de bevoegde diensten wordt overgezonden. Het personeel op het terrein moet duidelijke richtlijnen van de bevoegde minister op federaal en gewestelijk niveau krijgen dat het dit moet melden en bescherming geniet voor de verbreking van het beroepsgeheim.

juger (DOC 54 2050/004, p. 6). Selon l'intervenant, il serait préférable de ne pas établir de distinction en la matière et il revient au parquet d'apprécier la valeur de la dénonciation.

Actuellement, l'article 29 du Code d'instruction criminelle étend également son champ d'application bien au-delà des seules infractions terroristes.

M. Stéphane Crusnière (PS) commente l'*amendement n° 10* (DOC 54 2050/005) qu'il présente conjointement avec MM. Eric Massin (PS) et Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) et qui tend à supprimer le paragraphe 3 de l'article 46bis/1 proposé du Code d'instruction criminelle.

Il souligne qu'il a toutefois été très utile de demander l'avis du Conseil d'État sur la proposition de loi DOC 54 2050/001, bien qu'un certain nombre de membres s'y soient d'abord opposés.

La lutte contre le terrorisme doit rester la priorité absolue pour autant que les mesures soient justes et proportionnelles. Le texte proposé met son groupe devant un dilemme, parce qu'il soutient certainement l'obligation de dénonciation passive telle qu'elle est formulée dans les deux premiers paragraphes de l'article 46bis/1 proposé, d'autant qu'elle concerne uniquement les renseignements administratifs jugés nécessaires. De par son large champ d'application, l'obligation d'information active énoncée dans le troisième paragraphe touche à l'essence même du secret professionnel, ce qui est disproportionné par rapport à l'objectif poursuivi. De plus, elle est source d'insécurité juridique.

Mme Valerie Van Peel (N-VA) fait observer que l'avis du Conseil d'État permet d'opérer des choix politiques concernant certains aspects, ce qui a donc été fait. L'intervenante est convaincue que la proposition de loi représente une amélioration sur le terrain et offre une solution pour les difficultés évoquées par le Collège des procureurs généraux. Il ne s'agit pas uniquement de la communication de renseignements administratifs. Lorsque des membres du personnel des institutions de sécurité sociale font face à des indices d'infractions terroristes, il est assurément tout aussi important de ne pas perdre de temps et de transmettre immédiatement et directement ces informations aux services compétents. Le personnel sur le terrain doit obtenir des ministres compétents au niveau fédéral et régional des directives claires précisant qu'il doit communiquer ces informations et qu'il est protégé pour avoir rompu le secret professionnel.

IV. — STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De amendementen nrs. 1 en 3 worden achtereenvolgens verworpen met 10 tegen 4 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1 en 3 onthoudingen.

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 4 onthoudingen.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

De amendementen nrs. 9 en 10 worden achtereenvolgens verworpen met 10 tegen 4 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 4 onthoudingen.

Amendement nr. 8 wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Artikel 2, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 3

Artikel 3 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 4 onthoudingen.

*
* *

IV. — VOTES

Article 1^{er}

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Les amendements n^{os} 1 et 3 sont successivement rejetés par 10 voix contre 4 et une abstention.

L'amendement n^o 4 est adopté par 11 voix contre une et 3 abstentions.

L'amendement n^o 5 est adopté par 10 voix contre une et 4 abstentions.

L'amendement n^o 2 est rejeté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

Les amendements n^{os} 9 et 10 sont successivement rejetés par 10 voix contre 4 et une abstention.

L'amendement n^o 6 est adopté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

L'amendement n^o 7 est adopté par 10 voix contre une et 4 abstentions.

L'amendement n^o 8 est adopté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

L'article 2, ainsi amendé, est adopté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

Art. 3

L'article 3 est adopté par 10 voix contre une et 4 abstentions.

*
* *

Op vraag van de heren Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen), Georges Dallemagne (cdH) en Hans Bonte (sp.a) zal uw commissie, overeenkomstig artikel 38.1 van het Reglement van de Kamer, overgaan tot een tweede lezing van het wetsvoorstel. Met het oog daarop wenst de commissie te beschikken over een wetgevingstechnische nota van de juridische dienst.

De rapporteurs,

Gilles VANDEN BURRE
Benoit HELLINGS

De voorzitter,

Koen METSU

À la demande de MM. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen), Georges Dallemagne (cdH) et Hans Bonte (sp.a), votre commission procédera, conformément à l'article 38.1 du Règlement de la Chambre, à une deuxième lecture de la proposition de loi. En vue de cette deuxième lecture, la commission souhaiterait disposer d'une note de légistique du Service juridique.

Les rapporteurs,

Gilles VANDEN BURRE
Benoit HELLINGS

Le président,

Koen METSU